

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 6. TRAVNJA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 215

COBISS SR-ID 109442828

Informativno-politički tjednik. Izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003.

ISSN 1451-4257

INTERVJU

ANDRIJA ANIŠIĆ

Radost služenja Bogu

SRETAN USKRS

IZ DJEČJE PREDSTAVE "BIJELI JELEN" U IZVEDBI HKUD "VLADIMIR NAZOR" IZ SOMBORA

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Uskrs

Pred nama je najveći kršćanski blagdan. Uskrs. Blagdan kojeg svi s radošću očekujemo. Prije svojega uskrsnuća Isus je morao podnijeti muku, žrtvujući se za sve nas. Danas, na Veliki petak, prisjećamo se Isusove muke i njegove smrti na križu. No, ne trebamo se toga samo prisjetiti, nego i razmisliti o svom životu i svojim postupcima. Koliko smo mi pridonijeli patnji naših bližnjih s kojima smo svakodnevno? Jesmo li pomogli nemoćnima ili smo im se izrugivali kao što su se Isusu izrugivali vojnici? Ili smo bili kao Veronika, koja je Isusu pružila rubac da obriše svoje krvavo lice... Upravo zbog toga prije Uskrsa razmišljajmo i o vlastitim slabostima. Iako je često tako teško reći »oprosti«, sada je vrijeme zamoliti za oprostaj, jer tek kada se pomirimo s bližnjima možemo dostojno slaviti Uskrs i tek tada se možemo istinski radovati novom životu. Ovaj Uskrs proslavimo na najljepši način, u zajedništvu svojih obitelji i dragih ljudi. Poželimo svima da uskrsno jutro dočekaju u miru, zdravlju i okruženi ljubavlju.

Ž. V.

Štovanim čitateljima, suradnicima i svim prijateljima
»Hrvatske riječi« želimo sretan Uskrs.

Uredništvo

Održan sastanak predstavnika Indije, Novog Slankamena, hrvatske zajednice i MUP-a

Inicirano uspostavljanje policijske postaje7

Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom »Miroslav Krleža« u Pečuhu

Jezik – najbolji čuvar identiteta16,17

Završen 11. festival amaterskog teatra u Ljutovu

»Ženidba i udadba« najbolja predstava28

Afirmacija alternativnog liječenja i očuvanja zdravlja

»Zdrav život«40

Uskrsna poruka mons. Đure Gašparovića, pomoćnog biskupa đakovačko-srijemskog

Uskrsnu kako je rekao!

Uskrs je radosni dan za svakog kršćanina, za čovjeka koji vjeruje kao i za onoga koji ne vjeruje, samo što se ovaj drugi ne zna radovati. Ta, zar nije Krist došao za sve ljude, da sve ljude spasi? Ovo je najveći i najslavniji događaj u povijesti Crkve, događaj Isusova uskrsnuća. To je najveća proslava Kristova, najsajjniji i neoborivi dokaz njegova božanstva, ujedno i najsigurniji temelj naše vjere. Vjera u uskrsnuće je vjera apostola, to je vjera prvih kršćana, to je vjera kršćana

kroz dvadeset i jedno stoljeće.

Prvi koji su osjetili važnost Isusova uskrsnuća u svome životu bili su Isusovi učenici. No, zahvatila ih je u jednom trenutku panika. Nisu niti pomišljali da bi njihov Učitelj, koga su prije tri dana položili u grob mrtva s probodenim srcem, oživio i ustao iz groba. Doista, govorio im je o svom uskrsnuću, ali su bile samo riječi za koje čovjek uvijek može misliti da znače nešto drugo i da ih ne treba doslovno shvatiti. I Židovi, koji su bili puni mržnje prema Isusu, nisu imali mira ni onda kad su Isusa pogubili. Zato su na njegov grob postavili vojničku stražu. Nemir i strah ulazi u čovjeka koji Isusa odbaci, koji ga osudi, koji ga čak i dadne pogubiti u sebi i oko sebe. Ne može biti miran.

Uskrsnu kako je rekao! Isus opet živi u našoj stvarnosti. Do kraja nas je ljubio i do kraja otkupio. Ali ponajprije mu je po uskrsnuću trebalo uvjeriti apostole. Nije im bio dovoljan prazan grob. Trebao im je progovoriti, trebali su ga vidjeti. U više navrata i u raznim zgodama im se ukazivao. Ispočetka su bili nepovjerljivi. Bojali su se da ih oči ne varaju, ali im je uskrsli Isus dao mnogo dokaza po kojima su vidjeli da je živ i stvaran, da je opet među njima. S njim su razgovarali, doticali ožiljke njegovih rana i jeli s njime. Tako su se i razumom i očima i ušima

i opipom uvjerali u nepobitnu istinu Isusova uskrsnuća. Po ovom čudu je kršćanstvo postalo i ostalo živa stvarnost do danas. Kršćanstvo se rodilo na istini uskrsnuća. I mi vjernici smo se čudesno preporučili. I za nas je ovo velika istina: Isus je uskrsnuo, živ među nama i s nama. Za ovu istinu apostoli i učenici Isusovi podnose tamnice i mučenje. Za ovu istinu dadeše oni i svoje živote.

I mi vjerujemo u njegovo uskrsnuće. Nismo tako nisko pali da nas netko novcem može kupiti, kao što su novcem kupovali vojnike na grobu Isusovu, niti smo tako naivni da nas mogu laži smutiti. Mi znamo da je raspeti Isus treći dan uskrsnuo, znamo da uskrsnuli živi. U njega vjeruju milijuni po čitavome svijetu.

Zato: Vjerujmo u njega i njemu vjerujmo! Očistimo stari kvasac svega onoga što je u nama loše, da budemo novo tijesto čistoće i istine. Tražimo ono što je gore, gdje Krist sjedi s desna Bogu. Ne dajmo se zavesti. Ostanimo vjerni Kristu. Širimo vijest o Isusu koji je uskrsnuo u svijetu i u nama. Neka po nama uskrsne i u drugima!

Svim svećenicima, redovnicima i časnim sestrama redovnicama, svim Kristovim vjernicima laicima, svakoj obitelji, svakoj župnoj zajednici čestitam: Sretan Uskrs! ■

**SVIM NAŠIM ČLANOVIMA, SIMPATIZERIMA I GRAĐANIMA
ŽELIMO SRETNE USKRŠNJE BLAGDANE**

**DEMOKRATSKI SAVEZ
HRVATA U VOJVODINI**

Uskrsna poruka dr. Ivana Penzeša, subotičkog biskupa

Uskrs je temelj naše vjere

Kršćanska Braćo i Sestre!

Prvi korak kršćanskog života, na koji smo milošću Božjom pozvani, sastoji se u izlasku iz vlastitoga straha i zaključanosti. Žene su, za razliku od Jedanaestorice i svih ostalih, imale dovoljno odvažne ljubavi da se usude doći na grob Isusa Krista. Nemoguće je biti kršćanin ukoliko nismo sposobni odreći se svake sigurnosti. Kršćanstvo je avantura iskoraka u nepoznato i nepredvidivo, iskoraka u kojemu nema niti jednoga drugog oslonca osim Boga. Dokle god svoju nadu polažemo u bilo koga drugoga ili bilo što drugo, ne možemo se sma-

trati Kristovim učenicima.

Bogatom i uglednom mladiću Isus nije rekao da siromasima daruje samo dio svojih dobara, ukoliko želi biti savršen, nego je tražio da proda sve i razdijeli siromasima. Tek kada to napravi moći će ići za Isusom i slijediti ga. Drugi je korak usmjerenost prema Bogu. Nije dostatna spoznaja da živimo život koji nas ne ispunjava, niti zadovoljava. Nije dovoljno ni opredjeljenje da krenemo na put potrage za Smislom. Potrebno je gledati u pravom smjeru i tražiti na pravom mjestu. Početak vjere je priznavanje povijesne činjenice praznoga groba. Isus je, sukladno pismima, premda ubijen i pokopan, ustao od mrtvih.

Nakon te zore osmoga dana ništa više nije isto. Isus Nazarećanin, koji je Krist, konačno i neponištivo obeskrjepi smrt i učini da zasja život i neraspadljivost. Tako smo svi mi pozvani hoditi u novosti života. Prazan grob govori rječitije od svega i snaži svaku Isusovu izgovorenu riječ i učinjeno djelo. Tu nije moguće, a nije ni potrebno previše mudrovati. Uskrsnuće ili prihvaćamo ili ne prihvaćamo, te prema toj odluci utvrđujemo svoj život. A kako bismo mogli povjerovati, potrebno nam je najprije, poput učenika, vidjeti. Potrebno nam je upoznati činjenicu praznoga groba i susresti se s praznim povojima. Zato je bitna i neizostavna cjeloživotna kateheza, tj. poučavanje u vjeri

razmjerno našoj dobi i mogućnostima shvaćanja.

Kada činjenicu uskrsnuća vidimo i povjerujemo sposobni smo za slijedeći korak. Spremni smo poistovjetiti se s Kristom. Kadri smo prihvatiti su umiranje s Kristom kako bismo, premda nekima zvuči kao ludost a drugima je sablazan, mogli zajedno s njime su uskrsnuti. Suobličenje s Kristom treba zahvatiti potpuni život. I naš i Kristov, od rođenja preko smrti i uskrsnuća do kraljevstva Očeva. Isus je prošao zemljom čineći dobro zato jer Bog bijaše s njime. Istim su Duhom bili povezani. Zato je i ono što je Isus činio bilo – dobro. Iz toga s pravom smijemo zaključiti kako je najpreče otvoriti se Božjem Duhu, prionuti uz njega i dopustiti da nas ispuni.

Tek kada iz svog života odbacimo sve ono što nas zarobljava, moći ćemo biti potpuno Božji i On će moći djelovati po nama. Teško je odreći se svojih unaprijed donesenih uvjerenja, navodne sigurnosti da su naše odluke najispravnije, te navezanosti na prolazno i propadljivo. Ali upravo to je ona smrt koju smo pozvani podijeliti s Kristom. To je onaj ukop u kojem će nas razdirati sumnje i napasti da smo krivo prosudili, loše izabrali i uzaludno nastojali. To je jedini način da su uskrsnemo s Isusom.

Ovim mislima želim svima sretan Uskrs i obilje blagoslova od Uskrslog Spasitelja!
+Ivan biskup

Čestitka predsjednika Hrvatskog nacionalnog vijeća

Put izlaska iz mraka u svjetlo

Pred nama je najveći kršćanski blagdan – Uskrs, blagdan pobjede života nad smrću, ljubavi nad nasiljem i mržnjom, put izlaska iz mraka u svjetlo. U tom smislu, volio bih da u ovo blagdansko vrijeme promišljamo o istinskom poštovanju bližnjih te o uvažavanju i razumijevanju među ljudima, što je bitan preduvjet napretka naše zajednice i društva u cjelini. Ujedno, Uskrs

je izazov i poticaj za sve nas da damo svoj doprinos izgradnji međusobnog povjerenja, demokratskog društva i napretka zajednice.

U takvoj nadi, a u svoje osobno ime i u ime Hrvatskog nacionalnog vijeća, svim kršćanima u Srbiji i matičnoj nam domovini, građanima hrvatske nacionalnosti, kao i svim ljudima dobre volje želim sretan Uskrs!

Branko Horvat

Forum o energetskej sigurnosti i suradnji u Zagrebu

Potpisana deklaracija o Paneuropskom naftovodu

Jugoistočna Europa potencijalna je poveznica energetske bogate kaspijske i uralske regije i europskog tržišta, ali i prostor s velikim mogućnostima razvoja vlastite energetike i na njoj temeljenog gospodarstva, istaknuto je na Forumu o energetskej sigurnosti i suradnji koji se održao u sklopu hrvatskog predsjedanja Procesom suradnje u Jugoistočnoj Europi, 3. travnja u Zagrebu.

U okviru Forumu potpisana je Ministarska deklaracija o Paneuropskom naftovodu – PEOP. Deklaraciju su potpisali predstavnici Hrvatske, Rumunjske, Srbije, Slovenije, Italije i Europske komisije.

PEOP je projekt opskrbe europskog tržišta naftom iz kaspijske regije, odnosno od rumunjske luke Constanze na Crnom moru do naftovoda TAL (Trans Alpine Line) kod Trsta.

Ruta PEOP-a prolazila bi kroz Rumunjsku, Srbiju, Hrvatsku, Sloveniju i Italiju u dužini od

oko 1.856 kilometara, od čega na Hrvatsku otpada 435 kilometra i slijedi koridor Jadranskog naftovoda.

Predsjednik Vlade Ivo Sanader, koji je prisustvovao potpisivanju Deklaracije, ocijenio je da je PEOP strateški projekt za Hrvatsku i druge zemlje koje su uključene u njegov razvoj.

Hrvatska bi izravna ekonomska

koristi iznosila između 1,3 i 2,2 milijarde dolara, rekao je Sanader. Prema njegovim riječima, ulaganja u dio PEOP-a kroz Hrvatsku bila

bi, ovisno o kapacitetu, između 550 milijuna i 980 milijuna dolara.

Sanader je istaknuo i ekološku komponentu projekta, zbog znatnog smanjenja tankerskog prometa u Jadranu.

Ukupni troškovi uspostave cijelog sustava procjenjuju se na 2,62 milijardi dolara za slučaj transporta 60 milijuna tona godišnje, odnosno na 3,96 milijardi za transport od 90 milijuna godišnje.

Na konferenciji, u organizaciji Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, istaknuto je kako europski jugoistok izlazi iz razdoblja sukoba i ekonomskog nazadovanja i sve bolje artikulira svoje interese, pa i u energetici.

Više stope gospodarskog rasta u regiji traže više energije, a Europska unija sve više računa na energetske potencijale jugoistočne Europe, istaknuto je.

To je potvrdio i povjerenik Europske komisije za energetiku *Andris Piebalgs*, koji je rekao da jugoistočna Europa razvojem vlastitih energetskih projekata može postati jedan od glavnih elemenata sigurnosti europskog energetskeg tržišta.

Hina

Produbljivanje parlamentarnih veza Hrvatske i Mađarske

Potpisan Memorandum o stratezijskom partnerstvu

Predsjednik Hrvatskoga sabora *Vladimir Šeks* i predsjednica mađarskog parlamenta *Katalin Szili* potpisali su u utorak, 3. travnja, u Pečuhu memorandum o suglasnosti o stratezijskom partnerstvu između parlamenata dviju država radi jačanja bilateralne suradnje u svim pitanjima od zajedničkog interesa, a posebice procesu pristupanja Hrvatske EU.

Nakon potpisivanja memoranduma, Šeks je izjavio kako je riječ o dokumentu koji je na pragu intenziviranja i produbljivanja parlamentarnih veza Hrvatske i Mađarske, a čije je ključna točka u pružanju mađarske pomoći u što bržem hrvatskom ulasku u euroatlantske integracije.

Putem odgovarajućih odbora za vanjske poslove i europske integracije uspostaviti će se odnosi između dvaju parlamenta koji će biti u funkciji prijenosa mađarskih iskustava što će pomoći Hrvatskoj da što brže ostvari ulazak u ove integracije, rekao je Šeks.

Predsjednik Sabora je dodao kako će osim europske dimenzije memorandum biti u funkciji produbljivanja bilateralne suradnje na svim razinama.

Šeks je izrazio uvjerenost da će uz mađarsku pomoć Hrvatska 2009. godine postati punopravna članica Unije te da će

do 2010. godine, kada će Pečuh biti europski grad kulture, biti najvećim dijelom izgrađen međunarodni prometni Vc koji će Budimpeštu preko Hrvatske spojiti s Pločama.

Predsjednica mađarskog parlamenta *Katalin Szili* ocijenila je kako je hrvatsko-mađarska međuparlamentarna suradnja dosegla

značajan trenutak u svom razvoju: na putu i dodala da će potpisani dokument pridonijeti da Hrvatska što prije pristupi Europskoj uniji.

Prigodom nedavnog obilježavanja 50. obljetnice EU, istaknuto je kako Unija ostavlja svoja vrata otvorenim čime se potvrđuje i mađarska želja da Hrvatska što prije uđe u tu integraciju, rekla je Szili.

Istaknula je kako mađarska vlada u potpunosti podržava projekt izgradnje međunarodnog prometnog koridora Vc što drži zajedničkim interesom Hrvatske i Mađarske. Dodala je kako su razgovarali i o zajedničkoj hrvatsko-mađarskoj kandidaturi za organizaciju Europskog prvenstva u nogometu 2012. godine.

Radni sastanak predsjednika Hrvatskoga sabora i predsjednice mađarskog parlamenta održan je u sklopu redovitih godišnjih susreta u hrvatsko-mađarskom pograničnom području.

Hina

Održan sastanak predstavnika Indije, Novog Slankamena, MUP-a i hrvatske zajednice

Inicirano uspostavljanje policijske postaje

Na sastanku je inicirano da se uspostavi policijska postaja u Novom Slankamenu, s obzirom da ovo nije jedini incident te da se često događaju tuče i da jedna policijska ophodnja nije dovoljna za pružanje zaštite stanovništvu i osiguravanje mira u ovome mjestu

Predsjednik Općine Indija **Goran Ješić**, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća **Branko Horvat**, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini **Petar Kuntić**, predstavnici policije i predsjednik Mjesne zajednice Novi Slankamen **Dragan Krivošija** poručili su kako neće dopustiti da se u tom dijelu Srijema ponove devedesete godine prošlog stoljeća.

kon incidenta reagiralo i apeliralo na tijela državnih vlasti da sankcioniraju svaki oblik nacionalne diskriminacije i primjereno kazne počinitelje. Policija je uhitila mladića koji je izazvao incident i protiv njega podnijela kaznenu prijavu, dok mu je istražni sudac odredio pritvor do 30 dana, a kako je rečeno na konferenciji za novinare, sastanak je organiziran kako bi se javnost na pravi način obavijes-

je pohvalio brzu akciju MUP-a i pravosuđa. On je kazao kako svaki incident budi nezarasle rane i strah među manjinskim stanovništvom i da je »brzo uhićenje ujedno poruka svima onima, koji budu imali sličan poriv i da Srbija postaje moderna europska država, u kojoj se moraju poštivati zakoni«.

S druge strane, on je opomenuo članove HKPD »Stjepan Radić« i Hrvatsko nacionalno vijeće da ubuduće o visokim posjetima obavijeste i Općinu i policiju, kako bi se na vrijeme osigurao skup, te je zamjerio HKPD-u, što mu se odmah nakon incidenta nisu obratili za pomoć. **OČEKUJE SE SUĐENJE:** Predsjednik HNV-a Branko Horvat i predsjednik DSHV-a Petar Kuntić također su pohvalili adekvatno reagiranje policije i izrazili očekivanje da će i pravosuđe biti efikasno. »Zadovoljni smo što je u Novom Slankamenu sve funkcioniralo u zakonskim okvirima. Ponudit

u Novom Slankamenu zna kako o njima netko brine«, istaknuo je Horvat. Narodni zastupnik jedine parlamentarne stranke hrvatske manjine Petar Kuntić kazao je da je brza reakcija policije putokaz svima drugima kako treba raditi u budućnosti i štititi manjinske zajednice, te je poručio kako se nada i »da će sudska tijela biti tako brza.«

Suđenje je zakazano za 10. travnja u Srijemskoj Mitrovici, a kao svjedoci pozvani su predstavnici HKPD »Stjepan Radić«. Sastanku su još prisustvovali načelnik Policijske uprave u Srijemskoj Mitrovici mr. **Goran Milanović**, komandir policijske postaje Indija **Branislav Bošnjaković** i zamjenik predsjednika Općine Indija **Siniša Filipović**.

Predsjednik HKPD »Stjepan Radić« **Ivan Rukavina** kazao je za »Hrvatsku riječ«, nakon sastanka, kako su »očekivali da će i predstavnici Društva biti pozvani

Nakon incidenta:
uspostaviti će se policijska postaja u Novom Slankamenu

Naime, prije desetak dana u ovome srijemskom mjestu posjet dužnosnika HNV-a i predstavnika Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu, 20. ožujka, bio je povod za jednog mještana, da javno vrijeđa Hrvate u klubu Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Stjepan Radić« nazivajući ih »ustašama« i upućuje razne prijetnje.

U Novom Slankamenu, mjestu poznatom po prisilnom iseljavanju Hrvata početkom i sredinom devedesetih godina prošlog stoljeća, danas živi mali broj Hrvata, dok su nekada činili većinu, ali koji pokušavaju održati svoju nacionalnu svijest djelujući u HKPD »Stjepan Radić«, koje postoji više od 100 godina.

BRZA REAKCIJA: Hrvatsko nacionalno vijeće je odmah na-

tila o incidentu i adekvatnom reagiranju policije i pravosuđa.

Na sastanku je inicirano da se uspostavi policijska postaja u Novom Slankamenu, s obzirom da ovo nije jedini incident te da se često događaju tuče i da jedna policijska ophodnja nije dovoljna za pružanje zaštite stanovništvu i osiguravanje mira u ovome mjestu.

Predsjednik Općine Ješić je podsjetio kako se, tijekom protekloga desetljeća, veliki broj Hrvata pod pritiskom iselio iz Novog i Starog Slankamena, zbog čega »pojedinci danas odgovaraju pred Haškim tribunalom«, te je uslijed toga drastično promijenjena i etnička slika Slankamena. On je ocijenio kako su međunarodni odnosi na uzlaznoj putanji, ali i da će se ovakve stvari vjerojatno događati i ubuduće, te

Sa sastanka: Srbija postaje moderna europska država u kojoj se poštivaju zakoni

ćemo pomoć u budućnosti gdje god možemo da se situacija smiri, a posebno se zahvaljujem indijskoj policiji, koja je veoma brzo reagirala. To nas ohrabruje, kao poruka svim nacionalnim manjinama u ovoj zemlji da mogu biti sigurne. Nažalost, ne možemo utjecati na pojedinačne slučajeve, ali dobro je da hrvatska nacionalna manjina

na sastanak«, ali i da »do sada, iako je bilo sličnih incidenata, nije bilo ovako pozitivnog reagiranja od strane policije«. Oni su izrazili očekivanje da će ubrzo biti formirana policijska postaja, kao i da će sastav policije u tom mjestu biti adekvatan nacionalnoj strukturi u mjestu.

J. D.

Svečani prijem novih članova DSHV

Kadrovska obnova stranke

Želimo naš, ne mali intelektualni kapital, ujediniti u zajednički napredak, jedna je od poruka sa skupa

Prepuna dvorana obnovljenog Doma Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, visoki gosti i dužnosnici stranke navjestili su važno događanje. Protekli utorak okupio je oko četrdesetak novih članova praktički jedine manjinske stranke Hrvata u Vojvodini i Srbiji. Osobit značaj je u tome što je među njima bilo najviše visokostručnih ljudi. Osim nekoliko sasvim mladih, većina obnaša poslove od posebnog gospodarskog i društvenog značaja.

Uz čelnike DSHV uvodne natuknice uputio je i Generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici, *Davor Vidiš*. Ovoga puta predstavili su se u konzulatu pratnji njegovi najbliži suradnici, *Mirela Lucić* i *Tihomir Šilović*.

»DSHV otvara svoja vrata za stručnost, mladost i učinkovit rad«, naznačio je predsjednik

stranke *Petar Kuntić*. »Jedan od prvih koraka u tom smjeru je večerašnje okupljanje i upoznavanje. Čovjek je po svojoj naravi političko biće. Nitko ništa neće učiniti umjesto nas. Mi najbolje znamo što nas boli i čemu stremimo. Naši

ciljevi su ispisani i moraju biti jasni i nedvojbeni. Svako vrijeme ima svoje ciljeve, i ako želimo biti isti, moramo se mijenjati! Pitanje budućnosti DSHV-a je pitanje dogovora, i zato želimo naš, ne mali intelektualni kapital, ujediniti u zajednički napredak. Nama treba ju institucije koje različito, ali složno dobro djeluju« bile su neke od poruka koje su uputili čelnici stranke.

Izravna potpora orijentiranju ka stručnosti bilo je anketiranje novopridošlih članova za rad u komisijama i povjerenstvima stranke. Odluka o pokretanju rada tih tijela donesena je još polovicom prošle godine. Izborni uspjeh svakako je pomogao mnogim simpaziterima stranke odvažiti se za političko djelovanje. Nakon svečanosti i detaljnog pojedinačnog predstavljanja, bilo je mnogo novih poznanstava i komentara. Među ostalim i dosjetka kako »dobro s dobrim ide«.

D. J.

Sjednica Odbora HNV-a za informiranje

Kritički o uređivanju »TV Tjednika«

»**U**posljednjoj emisiji na hrvatskom jeziku 'TV Tjednik', koja se emitira na subotičkoj YU ECO televiziji, prikazan je prilog o književniku *Vojislavu Sekelju*, kojim se hrvatska nacionalna zajednica predstavlja u vrlo ružnom svjetlu. Prikazane su i nekontrolirane emocije književnika, što narušava etiku novinarske profesije, a u takvom stanju sugovornik je bio manipuliran i iznio je niz netočnih tvrdnji o aktivnostima hrvatske zajednice. »Prosvjedujuem što se na ovakav način predstavlja jedan hrvatski književnik«, rekao je predsjednik Odbora HNV-a za informiranje *Milovan Miković* na sjednici ovog tijela, koja je održana 4. travnja u Subotici.

Na sjednici su bili nazočni i članovi Odbora HNV-a za informiranje *Lazar Merković* i *Slaven Dulić*, kao i predsjednica Izvršnog odbora HNV-a *Slavica Peić*.

»Možemo li dopustiti da se u emisiji koju producira Hrvatsko

nacionalno vijeće, stvara ružna slika o našoj zajednici? Tvrdnja književnika *Sekelja* u prikazanom prilogu, kako hrvatska zajednica nema nikakav intelektualni

tetnih kadrova. Od početka izlaze nja tjednika 'Hrvatska riječ' 2003. godine, do sada je objavljeno 214 brojeva tjednika, objavljuje se list za djecu 'Hrcko', a u sunakladniš-

kapacitet, jednostavno nije točna. Primjerice, Hrvatsko akademsko društvo ima preko 130 članova. Nije točna ni njegova tvrdnja da NIU 'Hrvatska riječ' nema kvali-

tvu s ogrankom Matice hrvatske Subotica objavljuje se časopis za književnost, umjetnost i znanost 'Klasje naših ravni'. U okviru sustavne nakladničke djelatnosti

ove novinsko-izdavačke ustanove do sada je objavljeno 15 naslova. Objavljena djela promovirana su u Subotici, Vojvodini, Republici Hrvatskoj i Republici Mađarskoj. O djelima su govorili poznati i ugledni književnici i znanstvenici«, rekao je *Miković*.

Lazar Merković iznio je ocjenu da takav prilog nema mjesta u bilo kojoj profesionalno urađenoj TV emisiji, a *Slaven Dulić* je istaknuo kako su u spornom prilogu prezentirane neargumentirane tvrdnje.

Milovan Miković je predložio da se na sljedećoj sjednici Izvršnog odbora Vijeća tragom informacija koje su predložene na sjednici Odbora Vijeća za informiranje raspravlja o uređivanju emisije »TV Tjednik« i da se na sljedećoj sjednici HNV-a predloži povjeravanje produkcije ove emisije Novinsko-izdavačkoj ustanovi »Hrvatska riječ«, koja je emisiju producirala pune dvije i pol godine, do konca prošle godine.

Z. S.

Sastanak predsjednika HNV-a s dužnosnicima hrvatskih udruga iz južnog Podunavlja

HNV – servis za potrebe zajednice

»Hrvatske udruge dugi niz godina njeguju i promoviraju naš kulturni i nacionalni identitet i one moraju imati istaknuto mjesto u našoj hrvatskoj manjinskoj zajednici. Znamo da mnoge hrvatske udruge imaju financijskih problema. Hrvatsko nacionalno vijeće je institucija koja može pomoći udrugama da se iz određenih izvora stvore bolji uvjeti za rad udruga. Vijeće će pomoći udrugama preko projekt menadžera, koji će pomagati udrugama u izradi projekata za razne natječaje, kako bi naše udruge mogle konkurirati na što više natječaja i na taj način osigurati financijska sredstva za svoje aktivnosti«, rekao je predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Branko Horvat* na sastanku s predstavnicima hrvatskih udruga iz južnog Podunavlja.

Na sastanku koji je održan 29. ožujka u Sonti bili su nazočni predsjednik KPZH »Šokadija« iz Sonte *Zvonko Tadijan*, tajnik Zajednice *Ivan Andrašić* i član predsjedništva Zajednice *Stipan Lukić*, vijećnik HNV-a *Andrija Ađin*, predsjednik HKUPD »Dukat« Vajksa-Bođani *Pavle Pejčić* i član predsjedništva

Sa sastanka u Sonti

tva Društva *Josip Kovač*, predsjednik HKUPD »Mostonga« iz Bača *Stjepan Čoban* i tajnik Društva *Krešimir Šimudvarac*, potpredsjednik HNV-a *Stipan Šimunov*, članica Izvršnog odbora HNV-a *Antonija Čota* i sončanski župnik vlč. *Željko Augustinov*.

Predstavljajući rad svojih udruga, dužnosnici

udruge su istaknuli financijske probleme i napomenuli kako se u udrugama ne treba forsirati politika, a *Zvonko Tadijan* je konstatirao da je prilikom nedavnih izbora, kandidat hrvatske zajednice za zastupnika u Narodnoj skupštini Republike Srbije izabran za kandidata mimo HNV-a.

Članica IO HNV-a *Antonija Čota* je rekla da će najvjerojatnije tijekom ove godine biti izbori za novi saziv HNV-a i da se hrvatske udruge iz Podunavlja trebaju što bolje pripremiti za te izbore, kako bi i udruge iz ove regije putem elektora bile ravnomjerno zastupljene u novom sazivu Vijeća, dok je *Branko Horvat* naglasio da se sve hrvatske udruge trebaju uključiti u raspravu o izmjenama i dopunama Statuta HNV-a.

»Vijećnicima je poslan važeći Statut Vijeća, kao i prijedlog izmjena i dopuna Statuta koji je uradio Izvršni odbor HNV-a. Vijećnici trebaju s dužnosnicima i članovima udruga otvoriti raspravu o Statutu Vijeća i dostaviti primjedbe, koje će razmotriti Odbor Vijeća za Statut. Hrvatsko nacionalno vijeće treba biti servis za potrebe hrvatske zajednice«, zaključio je *Branko Horvat*.

Z. S.

Tanjug i NIU »Hrvatska riječ« potpisuju ugovor o suradnji

Zajednički projekti na obostranu korist

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ« i Nacionalna novinska agencija Republike Srbije Tanjug uspostavili su suradnju, koja će sadržavati međusobnu razmjenu vijesti i fotografija, promidžbu »Hrvatske riječi« u Beogradu, veću zastupljenost tema iz hrvatske zajednice u Tanjugovom servisu vijesti, te zajednički nastup na međunarodnim natjecanjima za dodjelu sredstava.

Ovo je rezultat dogovora direktora Tanjuga *Luke Mičete* i direktora NIU »Hrvatska riječ« *Zvonimira Perušića*, koji su u ponedjeljak u Beogradu razmatrali i druge moguće vidove suradnje, na obostranu korist.

»Suradnja s velikom novinskom agencijom kao što je Tanjug, za 'Hrvatsku riječ' može biti višestruko korisna«, izjavio je nakon sastanka *Zvonimir Perušić*. »Novinari 'Hrvatske riječi' ubuduće će neograničeno i besplatno moći koristiti Tanjugov servis vijesti, fotoarhivu, te pregled inozemnog tiska, a Tanjug će zauzvrat dobivati vijesti i informacije

o događajima u hrvatskoj zajednici. Skloni smo reći kako srbijanski mediji nemaju sluha za manjinske teme, pa ovo smatram dobrim korakom u smjeru da se ta medijska zapostavljenost hrvatske zajednice u budućnosti smanji«.

Perušić smatra kako se najznačajniji dio dogovora odnosi na projekte, s kojima će Tanjug i »Hrvatska riječ« zajednički pokušati nastupiti na međunarodnim natjecanjima za dodjelu sredstava, prije svega onim koje raspisuju zemlje Europske unije.

Očekuje se da slične dogovore s Tanjugom postignu i druge manjinske novinsko-izdavačke ustanove u Srbiji.

Dogovor između Tanjuga i »Hrvatske riječi« bit će potvrđen ugovorom, koji će se potpisati idućega tjedna.

NIU »Hrvatska riječ« već petu godinu u razmjeni informacija i fotografija surađuje i s Hrvatskom informativnom agencijom Hina.

Z. S.

Priopćenje HNV-a o usvajanju prijedloga o promjeni naziva ulica u Novom Sadu

Nedobronamjerna akcija

Predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Branko Horvat*, reagirajući na prijedlog promjena naziva ulica u Novom Sadu, uputio je 3. travnja priopćenje za javnost koje prenosimo u cijelosti: »Danas smo dobili obavijest da je Povjerenstvo novosadske skupštine za davanje imena ulicama donijelo odluku da se dvije ulice u Novom Sadu nazovu po zapovjednicima srpskih oružanih snaga iz ratova devedesetih godina.

Predloženo je da ulicu u dijelu grada poznatom kao Klisa dobije zapovjednik paravojne formacije Republike Srpske 'Vukovi s Vučjaka' *Veljko Milanković*, koji je poginuo 1993. godine, a ulicu u Veterniku bi trebao dobiti nekadašnji zapovjednik Novosadskog korpusa, general JNA *Mladen Bratić*, koji je poginuo prilikom napada na Vukovar 1991. godine. Članovi Povjerenstva nisu obrazlagali zašto bi general koji je poginuo

predvođeni tenkovski napad na Vukovar trebao dobiti ulicu, navodi novosadski Radio 021.

Povjerenstvo je ignoriralo prijedloge građana s Klise koji su tražili da se ulica zove Diogenova, Ulica maslačka ili Ulica dobre nade. Upitani zašto nisu uzeli u obzir želje stanovnika, članovi ovog tijela su rekli kako nisu obvezni usvojiti prijedloge građana.

Gradsku vlast u Novom Sadu obnaša koalicija Srpske radikalne stranke, Socijalističke partije Srbije i Demokratske stranke Srbije.

Uzimajući u obzir činjenicu da u Novom Sadu žive ravnopravno sa svim ostalim građanima i Hrvati, najoštrije prosvjeduju zbog izmjena naziva ulica, koji su motivirani nacionalističkim ili ideološkim razlozima. Skrećemo pozornost šire javnosti, da ne dopusti da takve i slične akcije iz kojih stoji nedobronamjerne skupine i organizacije, da ih najoštrije osudi i osujeti«.

Ovo je priopćenje osim medijima poslano i Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Skupštini grada Novog Sada, Pokrajinskom tajništvu za propise, upravu i nacionalne manjine, Koordinatorstvu Savjeta za nacionalne manjine i OESS-u.

Preč. Andrija Anišić, župnik župe sv. Roka i urednik Katoličkog lista »Zvonik«

Radost služenja Bogu

*Mogu posvjedočiti da su mnogi kojima sam podijelio sakrament bolesničkog pomazanja prizdravili ili posve ozdravili * Glavni problem koji uređivanje »Zvonika« prati od početka jest amaterski rad * Mladi su budućnost Crkve i naroda*

Razgovor vodila: Željka Vukov

Prečasni Andrija Anišić, župnik je župe sv. Roka u Subotici i aktualni urednik Katoličkog lista »Zvonik«. Pokraj brojnih župnih obveza pripala mu je i velika obveza uređivanja ovoga lista. No, bez obzira na sve obveze, nije zanemario svoje župljane, rado razgovara sa svima, obilazi stare i bolesne, okuplja mlade i usmjerava ih na pravi put, a uvijek je nasmijan i veseo i za svoje, najmlađe župljane, djecu s vjeronauka i iz vrtića.

HR: Od samog početka izlaska Katoličkog lista »Zvonik« nalazite se na mjestu glavnog urednika. Kako ste sebe prepoznali u ulozi urednika i novinara?

Još u gimnazijskim danima počeo sam pisati kraće vijesti za sjemenišni list »Lux« i za dječji list »MAK« (Mali Koncil). »Razmišljanje nad Psalmom 63.« je prvi ozbiljniji članak koji mi je objavljen i to u časopisu studenata teologije »Spektrum«, koji je izlazio u Zagrebu. Kad sam postao svećenik aktivno sam se uključio u uređivanje vjersko-informativnog lista »Bačko klasje« i »Subotičke Danice« i deset godina sam marno radio kao suradnik mr. Lazara Ivana Krmpotića, tadašnjeg urednika tih izdanja. Nakon što sam podnio ostavku na svoje dužnosti u »Bačkom klasju«, ono je, nažalost, prestalo izlaziti. Budući da ni nakon više pokušaja nije uspio dogovor s mr. Krmpotićem o nastavku njegovog izlaženja sprovedi smo na inicijativu mr. Bele Tonkovića anketu o potrebi jednog katoličkog lista u svim župama s područja tadašnje SRJ. Nakon toga većina svećenika Hrvata Subotičke biskupije osnovala je u Baču, 19. rujna 1994. godine, u sjeni zvonika bačke franjevačke crkve iz 13. stoljeća novi list-mjesečnik pod nazivom Katolički list »Zvonik«. To ime je predložio pokojni naš svećenik Marko Vukov. Budući da sam iza sebe imao već desetogodišnje iskustvo rada u »Bačkom klasju«, svećenici su mi tajnim glasovanjem povjerali dužnost glavnog i odgovornog urednika našeg novoosnovanog katoličkog lista. Nakon pet godina obnovili su to povjerenje i tako sam bio urednik sve do sada.

HR: Na koji način i kako uspijevate uskladiti sve župničke obveze uz dužnost urednika u »Zvoniku«?

Kad me to netko pita obično odgovaram: »Pa, nisam uspio obaviti sve«. Ima, naime, puno toga što bih još kao župnik volio i trebao učiniti, ali jednostavno ne stignem. Čovjek je ograničeno biće. No, i ono što sam uspio jest plod Božjeg blagoslova. Rekao sam Isusu: »Dok misliš da mogu i trebam ovako, Ti me podržavaj«. Dosad me podržavao i davao mi snage. Hvala mu za to. Osim toga imam i dosta suradnika. Njima sam prepuštao sve ono što oni mogu raditi, a sebi sam zadržavao isključivo svećeničke poslove. Tu osim mise i propovijedi mislim najviše na duhovne razgovore i ispovijed kroz razgovor, zatim vjeronauk za djecu, mlade i odrasle. Rad s

odraslima koji se pripremaju za primanje svetih sakramenata mi je najdraži i smatram da mi je od svih župnički poslova taj urodio najslađim plodovima. U proteklih jedanaest godina više od tisuću osoba prošlo je tzv. »Tečaj vjeronauka za odrasle« i pripremilo se u našoj župi za sakramente. Te osobe su podmladile povjerenju mi župnu zajednicu. Oni čine jednu trećinu svih koji nedjeljom dolaze na misu, a to je jako puno. Nemam potpuni uvid u to koliko ih nakon primanja sakramenata prakticira vjeru zato što na te tečajeve dolaze mladi, pa i stariji, iz čitavoga grada, ali računam da ih je oko 50 posto. U izvorne župničke poslove koji su mi dragi svrstavam i posjete bolesnicima, starima i nemoćnima. Mogu posvjedočiti da su mnogi kojima sam podijelio sakrament bolesničkog pomaganja priznali ili posve ozdravili.

HR: Kao i u mnogim drugim medijskim kućama zasigurno nailazite na brojne poteškoće, no, ipak, pokraj svega »Zvonik« je uspio redovito izlaziti i dočekati svoj 150. broj. S kojim ste se sve nedaćama nosili tijekom proteklih godina?

Glavni problem koji uređivanje »Zvonika« prati od početka jest amaterski rad. Mnogi su nam, doduše, rekli da mi radimo amaterski na profesionalan način. To je lijepo čuti. Ipak, oni koji su samo zavrili u uredništvo »Zvonika« mogli su se uvjeriti na koji način radimo. Budući da nemamo nijednu zaposlenu osobu, od početka radimo kako možemo. Splet okolnosti učinio je da sam se još prije dolaska u župu upoznao s mr. Ervinom Čeliković i prof. Katarinom Čeliković te sam znao da mi oni mogu pomoći u uređivanju lista. Tako su se zapravo svi brojevi »Zvonika« radali u njihovoj obiteljskoj kući. To nije bilo zato što nismo imali prostora u župnom uredu, koji je zapravo sjedište lista, nego zato što su oni kroz cijelo ovo vrijeme imali malu djecu s kojom je trebalo biti. Druge poteškoće su vezane uz financiranje. Budući da nitko za svoj posao ne prima nikakvu plaću, niti plaćamo suradnike, a skromno honoriramo samo prijelom i distribuciju lista, uspijevali smo, zahvaljujući Božjoj providnosti i našim dobročiniteljima, nekako isplatiti tisak i druge nužne troškove.

Da, u pripremi je 150. broj »Zvonika« s kojim ću ja završiti svoju službu glavnog i odgovornog urednika. S ponosom ističem da je u tih 150 brojeva svega dva dvobroja, što je jedna posebnost, jer svi mjesečnici uglavnom preko ljeta imaju jedan dvobroj.

HR: Svi koji sudjeluju u stvaranju »Zvonika«, rade na dobrotvornoj osnovi. Kako uspijevate prikupiti vijesti i ostale priloge, te riješiti sve tehničke probleme?

To je vrlo zanimljivo pitanje. Znali su nas pitati kako to da imamo toliko puno materijala. Budući da nemamo nijednog zaposlenog novinara, vijesti su nam uglavnom slali naši brojni suradnici. U povodu izlaska stotog broja »Zvonika« objavili smo podatak da smo u prvih sto brojeva imali preko 300 imena čiji su prilozi objavljeni u »Zvoniku«. Često je trebalo biti domišljat da bismo došli do informacija. Mnoge smo podatke dobili telefonom, a uvijek smo više pisali o onom što nam je bilo dostupno, tj. o događanjima u našem gradu, u kojima smo i sami sudjelovali. Dakako da takav način rada

nije baš najbolji, jer sigurno mnoge i zanimljive događaje nismo zabilježili. Nažalost, tu su ponekad zakazali i župnici koji nam nisu slali izvještaje o događanjima u svojim župama. Tako se ponekad činilo kao da se nešto događa samo u par župa naše biskupije, što, daj, nije istina. Otkad postoji »Hrvatska riječ« poslužili smo se i mnogim njenim vijestima, budući da Hrvatska riječ radi profesionalno i šalje svoje novinare na većinu značajnih događanja vezanih i za život Crkve u Vojvodini. Isto tako neke vijesti smo preuzimali od hrvatske redakcije Radio Subotice. Zahvalni smo na toj suradnji.

HR: Iako se redakcija »Zvonika« nalazi u Subotici i Subotičkoj biskupiji, ovaj mjesečnik je uspio preći mnoge granice. Prema vašim saznanjima, gdje se sve čita »Zvonik«?

Osim u Subotičku biskupiju, »Zvonik« šalje mo i u Beogradsku i Barsku nadbiskupiju te u Zrenjaninsku i Kotorsku biskupiju. Lijepi broj ide i u Srijem. Priličan broj »Zvonika« ide u Hrvatsku, a čita se i u Mađarskoj, Italiji, Njemačkoj, Austriji, Poljskoj, Sloveniji... Isto tako i u Kanadi, USA, Australiji. Jedno vrijeme smo »Zvonik« slali i u Argentinu i na Novi Zeland.

HR: Nedavno je izabran novi urednik »Zvonika«, koji će Vas zamijeniti u uređivačkom radu. Što je uvjetovalo tu odluku i hoćete li i dalje surađivati u ovom listu?

Da, s radošću sam priopćio da su svećenici Hrvati, koji su osnivači »Zvonika«, mr. Mirka Štefkovića izabrali za novog urednika. Odluku da dužnost urednika preda nekom drugom donio sam prije svega zato što smatram da ne

Župnik župe sv. Roka

Prečasni Andrija Anišić rođio se 24. rujna 1957. na Hrvatskom Majuru od oca Neste i majke Marge rođ. Anišić. Djetinjstvo je proživio na salašima Hrvatskog Majura. Ondje je završio četiri razreda osnovne škole, a ostale razrede u OŠ »Ivan Milutinović« u Subotici. U Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji »Paulinum« u Subotici maturirao je 1976. godine. Teološki fakultet završio je u Zagrebu kod otaca Isusovaca 1984. godine. Za svećenika ga je zaređio biskup mons. Matija Zvekanović 18. ožujka 1984. godine u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije. Nakon svećeničkog ređenja par mjeseci vršio je službu privremenog upravitelja župe Presvetog Trojstva u Maloj Bosni, a potom službu pomoćnog arhivara Subotičke biskupije. Prefekt sjemeništa »Paulinum« bio je od 1984.-1989. godine, vršeci ujedno i službu pomoćnika u biskupskoj kancelariji u Subotici. Od 1989. do 1994. godine bio je tajnik Subotičke biskupije. Župnikom župe sv. Roka imenovan je 1. kolovoza 1994. godine. Uz to vrši službu biskupijskog savjetnika i član je više biskupijskih vijeća. Na teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije predaje moralno bogoslovje na odjelima u Subotici i Novom Sadu. Godine 2005. dodijeljena mu je titula naslovnog opata s pravom nošenja biskupske mitre, križa i prstena. Pročelnik je Izdavačkog odjela Katoličkog instituta za kulturu povijest i duhovnost »Ivan Antunović«, koji je dosada tiskao dvadesetak knjiga. Član je više hrvatskih udruga u Vojvodini, a član je i Hrvatskog društva katoličkih novinara od samog osnutka. Dopisnik je IKE (Informativne katoličke agencije) i Glasa Koncila.

Za vrijeme njegovog uređivanja »Zvonik« je dobio dva značajna priznanja: »Godišnju nagradu« Hrvatskog društva katoličkih novinara iz Zagreba i priznanje »Pro urbe« grada Subotice.

treba jedan čovjek biti vještiti urednik. Želio sam jednostavno predati tu odgovornu zadaću mladem čovjeku koji može nastaviti utrtim putem, ali unijeti potrebnu svježinu i nužne novine. Mirka sam vidio na tom mjestu prije otprilike godinu i pol dana kada je na Tribini mladih držao predavanje o značaju medija u širenju vjere. Tada sam odlučio da ću uređivati »Zvonik« do 150. broja i njega predložiti osnivačima za novog urednika. To se i dogodilo, te od 151. broja, »Zvonik« će uređivati Mirko. Želim mu puno snage i Božjega blagoslova u toj odgovornoj i teškoj zadaći. Ja ću i dalje raditi u »Zvoniku« sve što mi novi urednik povjeri, a ako mi dopusti uređivat ću jednu novu rubriku koja će se zvati »Moralni kutak«.

HR: »Zvonik« je jedan od listova na hrvatskom jeziku. Kako biste ocijenili situaciju u ostalim medijima na ovom jeziku u Vojvodini?

Svakako da mediji, kako pisani, tako i elektronički, imaju vrlo značajnu ulogu za našu hrvatsku zajednicu na ovim prostorima. Premda i naš narod sve više gubi kulturu čitanja, jer se sve više okreće audio-vizualnim sredstvima komunikacije, ipak će pisani mediji uvijek biti vrlo važni, jer ono što je napisano, to ostaje za povijest, a važno je i sada. Veli se: »ono što nije zapisano kao da se nije ni dogodilo«. Zato je jako dobro da imamo »Zvonik« kao vjerski informativno-formativni mjesečnik. Svakako je za našu zajednicu jedan od ljepših i rado-

se u »Zvoniku« svida upravo taj miroljubivi ton. Sva sporna pitanja naše zajednice mogu se i moraju rješavati u nadležnim institucijama. Mislim da je tu Hrvatsko nacionalno vijeće potpuno zakazalo. HNV je trebao, kao krovna institucija, mjesečno održavati sastanke s predstavnicima svih hrvatskih udruga i na tim sastancima mogla su se riješiti mnoga sporna pitanja te se ne bi morala tjednima, pa i mjesecima, povlačiti na stranicama Hrvatske riječi i drugih medija. Premala smo mi zajednica da bismo smjeli trošiti energiju i prostor u svojim medijima na svađe i prepucavanja. Što se tiče drugih medija mislim da su emisije hrvatske redakcije Radio Subotice dobre, kao i časopis »Klasje naših ravni«, te somborski list »Miroljub«. Šteta je što u novije vrijeme ima problema s uređivanjem emisije TV Tjednik. Budući da imamo tako malo pristupa na radio i televiziji – što naravno nije dobro – mislim da bi naša zajednica morala učiniti puno više napora i izdvojiti puno više sredstava da emisije na tim medijima budu što kvalitetnije.

HR: Od kako ste na službi u župi sv. Roka, redovito organizirate mnoge susrete za mlade, koji su veoma posjećeni. Na koji način Vi, kao svećenik, vidite ulogu mladih u Crkvi?

Mladi su budućnost Crkve i naroda. Uvijek sam mladima posvećivao puno vremena. Naravno, plodovi nisu izostajali, ali moram priznati da je mlade danas jako teško »sačuvati« od mnogih negativnih utjecaja. Stoga mislim da ih moramo

pomagati im kad to zatraže. Sada, zahvaljujući angažiranju njih samih, imamo u župi jednu divnu zajednicu mladih, koji su puni ideja i želja za rastom u vjeri i svetosti, ali i puni želja za aktivnim angažiranjem u životu Crkve.

HR: Suzaštitnica vaše župe je bl. Marija Petković, a u njoj dje-luje i vrtić koji nosi njezino ime. Uz stručan rad po programu Marije Montessori, na hrvatskom jeziku, mališani imaju i sate vjerskog odgoja. Kako kao župnik gledate na odgojno – obrazovni značaj ovoga vrtića?

Presretan sam što u povjerenju mi župi, u blizini crkve, postoji taj vrtić u samostanu sestara Kćeri Milosrda. Djeca su ukras i radost svijeta. Tako su moji »slatkišići« iz tog vrtića ukras i radost župe. Poseban je osjećaj vidjeti ih tako

Uskrsna poruka

Svim čitateljima »Hrvatske riječi« želim Sretan Uskrs. Isus se zato rodio, umro i uskrsnuo da mi možemo biti sretni. Svima koji vjeruju u Krista Raspetoga i Uskrsnuloga on daruje mir i radost. Te darove, i ovoga Uskrsa, svima od srca želim.

vesele i žive pred sobom u crkvi, a i rado, koliko stignem, navraćam k njima. Trudim se, kad me odgojiteljice zamole, obaviti samo za njih neke obrede kao što su blagoslov vrtića, blagoslov grla, obred pepeljanja... To su stvarno događaji i doživljaji. Dječji vrtić je prigoda i za kontakt s roditeljima, odnosno obiteljima što je, također, vrlo značajno. Osim vjerskog odgoja tu je prigoda za buđenje nacionalne svijesti i održavanje pripadnosti hrvatskom narodu. Za pripadnike jedne nacionalne manjine to je vrlo važno. U svakom slučaju Dječji vrtić »Marija Petković« je izvor višestrukog blagoslova za našu župu, za našu biskupiju i za naš hrvatski narod i bunjevački rod. Neka ga prati zagovor bl. Marije Petković, naše su zaštitnice da donese mnoge potrebne plodove za našu bolju i sretniju budućnost.

HR: I na koncu, kada možemo očekivati obranu Vašeg magisterija?

Zbog svih obveza koje imam to se malo odužilo, ali s radošću mogu reći da sam radnju napisao. Trebat će još učiniti neke manje ispravke kada mentor stigne pročitati, ali uglavnom je gotovo, jer sam nedavno napisao i uvod i zaključak, koji se uvijek pišu na kraju. Za svoj poslijediplomski studij izabrao sam moralno bogoslovlje, a okvirna tema mog magistarskog rada je »Bračni i obiteljski moral u djelima biskupa Ivana Antunovića« s tezom: »Dragocjeni doprinos biskupa Ivana Antunovića u očuvanju i prosvjetljavanju katoličkih obitelji Hrvata – Bunjevaca i Šokaca u Južnoj Ugarskoj u drugoj polovici 19. stoljeća«. Bio je to vrlo zanimljiv, ali opsežan rad, kroz koji sam upoznao biskupa Antunovića u sasvim novom svjetlu, budući da se o njemu i o njegovom djelu najviše pisalo i govorilo pod preporoditeljskim vidom. Čim magistriram, a to će biti, nadam se, do kraja ove školske godine, radnja će biti objavljena i dostupna široj čitateljskoj publici.

snijih događaja bio početak izlaženja tjednika »Hrvatska riječ«. I mislim da je njegovo uređivanje uglavnom dobro. Jedino zamjeram svaki puta kada se pripadnici naše zajednice »obračunavaju« preko medija. Svjestan sam da je to ponekad neminovno. No, mislim da urednik može spriječiti objavljivanje nekih informacija koje će izazvati polemiku. To mogu potvrditi iz svog iskustva. Vrlo rijetko, u svega par navrata, »Zvonik« je objavio polemičke članke i zbog čega i sad žalim. Puno njih mi je reklo da im

čuvati kao zjenicu oka, kao veliku dragocjenost. Osim toga mlade treba usmjeravati na pravi put. Kristovo evanđelje je najbolji program života. Isusov put ljubavi je put koji vodi k istinskoj sreći na zemlji i koji je usmjeren vječnoj sreći. Mladi u Crkvi mogu opstati i uljepšati njezino lice samo ako budu vjerni Kristovom evanđelju i Isusovom putu ljubavi. U tom duhu povjeravam mladima neke obveze i prepuštam da neke stvari sami organiziraju i vode. Važno je u mlade imati povjerenja, ali i bdjeti nad njima i

Potpredsjednik Izvršnog vijeća AP Vojvodine u posjetu Republici Hrvatskoj

Nastavak suradnje

Glede gospodarske suradnje, kako nas je izvijestio Grgić, planirana je prezentacija Luke Rijeka na proljetnom Poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, kao i sudjelovanje IV AP Vojvodine na Jesenskom velesajmu u Zagrebu ove godine

Predrag Grgić

Suradnja Izvršnog vijeća AP Vojvodine i Republike Hrvatske proteklih je godina intenzivirana, premda Izvršno vijeće AP Vojvodine nema potpune ingerencije nad uspostavljanjem odnosa s dužnosnicima u Republici Hrvatskoj, već je to na razini Republike Srbije. Ipak, predsjednik IV AP Vojvodine mr. *Bojan Pajtić* i drugi dužnosnici pokrajinske administracije čine korake k produbljivanju i poboljšanju odnosa i suradnje s prvim susjedima. Tako je sredinom prošlog mjeseca izaslanstvo iz Vojvodine bilo u uzvratnom posjetu Vukovarsko-srijemskoj županiji, a tjedan dana kasnije, 24. ožujka, potpredsjednik IV AP Vojvodine *Dušan Jakovljević* i član IV AP Vojvodine zadužen za regionalnu i međunarodnu suradnju *Predrag Grgić*, bili su u četverodnevnom posjetu glavnom gradu Republike Hrvatske Zagrebu i Rijeci. Prema riječima

Grgića, koji je proveo tri godine u Veleposlanstvu Republike Srbije u Zagrebu na mjestu savjetnika za ekonomske odnose, rezultati posjeta su višestruki i obuhvaćali su teme iz oblasti kulturne i gospodarske suradnje.

GOSPODARSKA SURADNJA: Glede gospodarske suradnje, kako nas je izvijestio Grgić, planirana je prezentacija Luke Rijeka na proljetnom Poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu kao i sudjelovanje IV AP Vojvodine na Jesenskom velesajmu u Zagrebu ove godine. »Od kako je Srbija postala samostalna država otvorila se nova mogućnost za korištenje luka, s jedne strane luke Bar, s druge mogućnost suradnje s lukom u Rijeci. Kako su i jedna i druga luka sada u inozemstvu, naša je obveza, kao pokrajini-

Rijeka je suvremenija i ima neke druge pogodnosti i mogućnosti koje naši gospodarstvenici mogu koristiti«, objasnio je Grgić jedan od važnijih dogovora postignutih tijekom posjeta.

KULTURNA SURADNJA: Iako je razina kulturne suradnje između djelatnika i institucija kulture Republike Hrvatske i Vojvodine do sada već uspostavljena, potpredsjednik IV AP Vojvodine *Dušan Jakovljević* mišljenja je kako dobre volje i prostora, s obiju strana, za proširenjem suradnje ima i da se na tomu radi. Kako je kazao Jakovljević, povod nedavnom posjetu Rijeci bila je postavka izložbe »Rubne posebnosti – Avangardna umjetnost prošlog stoljeća na prostorima ex Jugoslavije« iz privatne kolekcije *Marinka Sudca*

Dušan Jakovljević

ostvarili suradnju, koju planiraju nastaviti i proširiti, a kako smo saznali, riječ je o mogućoj stručnoj pomoći riječkih kolega glede funkcioniranja i organiziranja MSU u Novom Sadu, budući da pokrajinska administracija i novosadski MSU planiraju u dogledno vrijeme napraviti odgovarajući objekt za MSU ovdje. Po riječima Jakovljevića, MSU se u Rijeci trenutno nalazi u fazi adaptiranja i renoviranja, dok novosadske kolege čeka zidanje potpuno novog objekta, što su obje strane vidjele kao novi prostor u kojem stručna pomoć i suradnja mogu biti realizirani. Osim ovoga, potpredsjednik IV AP Vojvodine je tijekom susreta s članom gradskog poglavarstva Grada Zagreba zaduženim za kulturu *Duškom Ljuštinom*, dogovorio da se u dolazećem razdoblju uprizori na nekom od hrvatskih kazališta jedan od tekstova suvremenog dramskog pisca iz Srbije i obrnuto, da se hrvatski suvremeni dramski tekst postavi na daske nekog od vojvođanskih kazališta, rekao je Jakovljević.

D. Popov

Najavljen i nastavak suradnje kulturnih institucija i djelatnika: sa sastanka u Rijeci

ske administracije, našim gospodarstvenicima ponuditi mogućnost suradnje s lukom Rijeka, koja je bliža Vojvodini u odnosu na luku Bar, s jedne strane, a s druge, luka

u Muzeju suvremene umjetnosti (MSU). Kako je objasnio potpredsjednik IV AP Vojvodine za »Hrvatsku riječ«, MSU u Rijeci i MSU u Novom Sadu već su

Predstavljanje udruge

»Naša djeca«

*Najuža skupina roditelja počela je s radom još prije pet godina, a kasnije je osnovana udruga, koja na čelu s tom grupicom ljudi i danas radi * Tamo gdje je postojala suradnja već ima plodova*

Predsjednica udruge: Nevenka Tumbas

U drugu »Naša djeca« osnovali su roditelji, koji nisu mogli sjediti prekriženih ruku i gledati kako njihova djeca, ne znajući materinski jezik i svoju kulturu, tijekom školovanja na drugom jeziku prihvaćaju moderan vid asimilacije i nestaju, a time i njihov narod.

Roditelji su odlučili dati svoj doprinos i osnovali su udrugu, koja je apolitična, neprofitna i nestranačka. Udruga je osnovana radi promoviranja, unapređenja i zaštite prava na školovanje na hrvatskom jeziku i to djece i učenika koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku u vrtićima i osnovnom, srednjem i visokom školstvu, kao i učenika koji izučavaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture.

OBITELJ, CRKVA I ŠKOLA: U razgovoru s predsjednicom ove udruge, *Nevenkom Tumbas*, doznali smo kako ova udruga ostvaruje svoju djelatnost kroz različite aktivnosti poput savjetovanja roditelja ili neposrednog poduzimanja inicijativa, kao što su organiziranja razgovora s roditeljima budućih prvaša.

»Najuža skupina roditelja počela je s radom još prije pet godina, kad je naša, hrvatska manjina prvi put nakon raspada Jugoslavije dobila mogućnost školovanja na materinjem jeziku. Kasnije je osnovana udruga, koja, na čelu s tom grupicom ljudi i danas radi na dobrobit svoga naroda. Udruzi se mogu priključiti svi oni, koji iskreno vole svoj narod i koji imaju djecu bilo u hrvatskom vrtiću, ili im djeca pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku ili izučavaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. Rad u našoj udruzi je dragovoljan i oni roditelji koji se angažiraju, to čine jednostavno zato što hoće vidjeti malo dalje u budućnost. Rad na ostvarenju ciljeva ove udruge nije jednostavan, jer smo često izloženi ogovaranju, podmetanjima ili jednostavno neradu onih koji bi trebali skrbiti o naobrazbi na hrvatskom jeziku. Nažalost, nismo uspjeli ostvariti suradnju ni s bivšim rukovodstvom Odjela za obrazovanje pri Hrvatskom nacionalnom vijeću, koji nisu niti odgovorili na vrlo konkretne upite pojedinih roditelja iz Subotice, Male Bosne, Tavankuta i Đurđina u svezi s gorućim pitanjima naobrazbe na hrvatskom jeziku. Radi što potpunijeg ostvarivanja prava na naobrazbu na hrvatskome jeziku nužna je suradnja s ravnateljima škola, župnicima i naravno roditeljima. Stav naše udruge je da se tri bitna polja za odgoj djece moraju stalno preplitati. Taj trokut čine: obitelj, Crkva i škola. To je područje preko kojeg se može usmjeravati i utjecati na odgoj djece. Ako jedan od tih elementa nedostaje, rezultat izostaje.«

SURADNJA SA ŠKOLAMA I VRTIĆEM: Tamo gdje je postojala suradnja već ima plodova, te kako nam je rekla predsjednica ove udruge, u OŠ »Matko Vuković« ostvarena je kontinuirana nastava od prvog do petog razreda na hrvatskom jeziku, te su i odjeli najbrojniji u gradu, zahvaljujući dobroj suradnji uprave škole, te župnika *Bele Stantića* i svakako roditelja. Kako je pojasnila Nevenka, ima i u drugim školama članova ove udruge, koji se angažiraju, no nisu zastupljena sva tri segmenta, pa nema i željenih rezultata.

Mnoge roditelje, pa i samu predsjednicu, zabrinjava podatak što većina vjeroučitelja

laika, koji izlaze s Teološko-katehetskoga instituta u Subotici, kao što ispите polažu na srpskom jeziku, tako i vjeronauk, točnije »veronauku«, predaju opet na srpskome jeziku, a to se ne bi smjelo događati.

Suradnja s drugim institucijama je od velikog značaja za udrugu »Naša djeca« i za njenu budućnost. »Imamo dobru suradnju s upravom vrtića 'Marija Petković', jedinog katoličkog hrvatskog vrtića u gradu i u zemlji, koji je temelj za daljnje školovanje na materinjem jeziku. Prednosti djece iz ovog vrtića su ogromne u odnosu na djecu iz drugih vrtića. Istina, šteta je što se neki put dopušta upis u vrtić djeci koja neće kasnije

upisati nastavu na hrvatskom jeziku», rekla je Nevenka.

POMOĆ RODITELJIMA: Na inicijativu suradnika, članovi ove udruge odlaze na razgovor i savjetovanja u okolna naselja Subotice, pomažući i informirajući roditelje. Također pružaju pomoć roditeljima, ali ne samo prilikom upisa, nego i u kontaktima sa školama, kad god je roditeljima potrebna pomoć ili kad osjećaju da su njihovoj djeci neka prava zanijekana, ili kad imaju bilo koju vrstu nelagode. Na taj način uvijek stoje na raspolaganju roditeljima, tražeći prava djece i zaštićujući ta ista prava. Kako je rekla Nevenka, ova udruga će uvijek skrbiti o djeci koja su se opredijelila za nastavu na materinjem jeziku, tako što će ih zastupati na svim poljima budućeg školovanja, kao što su: pravo i prvenstvo upisa na daljnje školovanje, dobivanje stipendija, besplatan odlazak na ekscurzije, more i drugo. O planovima koji ih očekuju u skorijoj budućnosti Nevenka kaže: »Već u četvrtak 12. travnja u 18 sati u vrtiću 'Marija Petković' planiramo održati sastanak svih članova osnivača udruge i ovom zgodom pozivamo sve koji misle da mogu nešto učiniti za svoju djecu, te da mogu dobronamjerno

pomoći našoj udruzi, odnosno našem narodu. Nakon tog sastanka, organizirat ćemo na razini škola, odnosno župa, sastanke s roditeljima. Ukoliko se ukaže potreba, ići ćemo na razgovor s upravom škola.

Neki od također primarnih planova su i poticanje otvaranja gimnazije, ali i hrvatskih odjela u drugih srednjim školama na hrvatskom jeziku. Očekujemo da će osoba koja bude izabrana da skrbi o obrazovanju pri novom Izvršnom odboru Hrvatskog nacionalnog vijeća, naći vremena i za susret s nama, kako bismo mogli riješiti do sada neriješena, a gorućih pitanja: evidentiranje kadrova koji bi htjeli predavati na hrvatskome jeziku, a ne kao što je za prošlu godinu rečeno da sve predmete u hrvatskim odjelima mogu predavati oni koji predaju na srpskom, a da nije niti pokušano ustanoviti tko bi mogao predavati na hrvatskome jeziku. Kasnije se pokazalo kako ima naših ljudi koji su se i naknadno rado prihvatili ovoga posla, a na korist djece. Dalje, neke predmete, pa čak i hrvatski jezik, predaju oni koji na hrvatski jezik, a da ne pričamo šire, ne gledaju baš s puno elana, dapače prije bi se moglo reći obratno. Zato je potrebno utvrditi kriterije tko može predavati na hrvatskome jeziku ili hrvatski jezik, te permanentno raditi edukaciju kadrova. Nužno je aktivirati zakonsko rješenje koje kaže da manjinska nacionalna vijeća imaju savjetodavnu ulogu u obrazovanju na manjinskome jeziku, a ne da hrvatski jezik ili nastava na hrvatskome služi za popunjavanje normi nastavnica na srpskom jeziku. Sigurno je da mnoga pitanja još trebaju biti normativno riješena, ali da su se čekali propisi, vjerojatno još uvijek ne bi ni bilo prvih razreda na hrvatskome. Roditelji i ondašnje vodstvo u zajednici to nisu htjeli čekati, već se odmah krenulo u realizaciju ideje čim je mogućnost dana. No, svakako ćemo i javno dići glas protiv najavlje-

noga smanjenja obujma školovanja na hrvatskome jeziku, jer prema informacijama koje imamo, prosvjetna ministarstva, barem kada je riječ o Općini Subotica, iz financijskih razloga namjeravaju koncentrirati nastavu na hrvatskome jeziku samo u jednoj školi. To bi svakako bilo pogubno, jer je teško očekivati da roditelji iz Aleksandrova ili okolnih sela dovoze djecu u grad u neku drugu školu. Naravno, ukoliko bi to bila nekakva hrvatska škola i gimnazija, kakva

Poziv za roditelje

Udruga »Naša djeca« poziva roditelje, ukoliko žele surađivati, da dođu na već spomenuti sastanak 12. travnja i svojim iskustvom i radom pridonese boljoj budućnosti naše djece.

primjerice postoji u Budimpešti, to bi bilo posve drugo i podrazumijevalo bi i organizirani prijevoz. Ali na ovoj razini to znači smanjenje naših stečenih prava vezanih za školovanje na hrvatskome jeziku, a o kršenju načela pozitivne diskriminacije da ne govorimo».

Nevenka govori kako novčane nagrade za sav trud nemaju, ali ima nešto što je veće i bolje od novca, a to su naša djeca. »Milina ih je slušati kako govore materinskim jezikom i kako su ponosni na ono što jesu, Hrvati, baš u ovoj multinacionalnoj sredini. Sama pomisao da smo preko njih uspjeli održati našu granu hrvatskog naroda još živu, raduje nas i daje nam snage za dalje. Narod bez jezika ne živi i ne može opstati. Drago nam je da smo uspjeli pridonijeti da se započne s odgojem nekoliko generacija djece, koja ponosno stoje, rame uz rame sa svojim vršnjacima, iako se razlikuju po jeziku, kulturi i vjeri«, rekla je Nevenka Tumbas.

Željka Vukov

Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom »Miroslav Krleža« u Pečuhu

Jezik – najbolji čuvar

*U Hrvatskom školskom središtu »Miroslav Krleža« od prvog do četvrtog razreda u osnovnoj školi nastava se odvija na hrvatskom jeziku, osim izučavanja predmeta mađarski jezik i književnost, a od petog razreda se postupno prelazi na dvojezičnu nastavu * Nastava u gimnaziji je također dvojezična * Predškolski odgoj se odvija prema mađarskom programu, ali na hrvatskom jeziku*

Pečuh je grad u južnoj Mađarskoj i sjedište je mađarske županije Baranya, koji se prostire u podnožju planine Meček, a broj stanovnika je oko 160.000. Pečuh je grad u kojemu živi i znatan broj Hrvata, a hrvatska manjina ima redakci-

i odjel za hrvatski jezik, a djeca pohađaju nastavu na materinjem jeziku u Hrvatskom školskom središtu »Miroslav Krleža«, koje objedinjuje vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i učenički dom. Davne 1772. godine isusovci su osnovali prvu hrvatsku školu u Pečuhu,

Ravnatelj školskog središta »Miroslav Krleža« Gabor Gyorvari

ju na hrvatskom jeziku na Radio Pečuhu, redakciju hrvatske kronike pri Regionalnom TV studiju mađarske televizije, Hrvatsko kazalište Pečuh, djeluje Hrvatski klub »August Šenoa« i ogranak Matice hrvatske Pečuh.

Na Sveučilištu u Pečuhu djeluje

a nakon II. svjetskog rata, 1952. godine počela je s radom hrvatska osnovna škola i dom za učenike, što je bila osnova za kasnije formiranje školskog središta »Miroslav Krleža«.

DVOJEZIČNA NASTAVA: »Ime hrvatske osnovne škole, koja je

Kvaliteta nastave

»Ne radimo posebne kampanje za upis učenika u naše školsko središte. Kao obrazovna institucija na dobrom smo glasu glede kvalitete nastave i to je najbolja reklama za nas. Prilikom upisa učenika u našu gimnaziju vrši se selekcija testiranjem znanja.«, kaže ravnatelj.

osnovana 1952. godine, mijenjano je u više navrata. Gimnazija je otvorena 1983. godine. Škola i gimnazija dobivaju ime »Miroslav Krleža« 1989. godine, a od 1992. godine naša ustanova ima i hrvatski predznak u nazivu. Od 2000. godine imamo i hrvatski vrtić u našem školskom središtu«, kaže ravnatelj ovog školskog središta Gabor Gyorvari.

»Od prvog do četvrtog razreda u osnovnoj školi nastava se odvija na hrvatskom jeziku, osim izučavanja

predmeta mađarski jezik i književnost, a od petog razreda se postupno prelazi na dvojezičnu nastavu. Predmet matematika i prirodoslovni predmeti uče se na mađarskom jeziku, a predmeti društvenih znanosti uče se na hrvatskom jeziku. Svi naši učitelji govore dva jezika, hrvatski i mađarski. Godinama tvrdimo kako je to najbolji način nastave u našem kontekstu, budući da djeca ostaju živjeti i učiti ovdje, a naša je dužnost osigurati mogućnost nastavka njihovog školova-

identiteta

nja kada završe osnovnu školu. Učenici dobivaju dvojezične svjedodžbe, koje su jednako prihvaćene u Republici Mađarskoj i u Republici Hrvatskoj. Tako se djeca mogu upisati na daljnje školovanje u Hrvatskoj ili Mađarskoj, a većina ostaje ovdje. U našoj gimnaziji nastava je također dvojezična, a nakon završene gimnazije, učenici imaju izbor gdje će nastaviti daljnje školovanje. U našu školu

dolaze djeca s različitim znanjem hrvatskoga jezika, dok mađarski jezik više-manje svi govore na istom nivou.

HRVATSKI VRTIĆ I UČENIČKI DOM: Ove godine u školskom središtu »Miroslav Krleža« 130 učenika pohađa osnovnu

programu, ali na hrvatskom jeziku. Djeca u vrtiću mogu boraviti od 6 sati ujutro, do 17 sati poslijepodne, kaže Gabor Gyorvari o radu hrvatskog vrtića.

Učenički dom, koji je osnovan 1952. godine, mijenjao je nekoliko puta lokacije, a od pretproš-

Udžbenici

Učenici uče na mađarskom jeziku iz udžbenika prema odgojno-obrazovnom mađarskom programu, a na hrvatskom jeziku uče također iz mađarskih udžbenika, koji su prevedeni na hrvatski jezik.

školu, u gimnaziju je upisano 136 učenika, u učeničkom domu boravi 82 učenika, dok u vrtiću boravi 66-ero djece.

»U Pečuhu su od 1976. godine zajedno radili njemački i hrvatski vrtić. Od 1982. hrvatski vrtić radi samostalno, a 2000. godine hrvatski vrtić je organizacijski pripojen našoj ustanovi. U vrtiću imamo tri odgojne skupine. S djecom radi šest odgojiteljica. Predškolski odgoj se odvija prema mađarskom

le godine nalazi u sklopu objekta Hrvatskog školskog središta »Miroslav Krleža«.

»Za boravak u učeničkom domu roditelji djece ne plaćaju ništa, a plaća se 70 posto od cijena namirnica za ishranu. Djeca koja pohađaju osnovnu školu imaju dnevno pet obroka, dok gimnazijalci dnevno imaju četiri obroka. Troškovi učeničkog doma ugrađeni su u državnu glavarinu iz centralnog proračuna. Za osoblje koji radi u našem školskom središtu jedan od uvjeta je da govore hrvatski jezik«, kaže Gabor Gyorvari i ističe kako je obrazovanje na materinjem jeziku od esencijalne važnosti za pravilan razvoj identiteta pojedinca, jer gubljenjem jezika gubimo i identitet, a školovanjem djece na hrvatskom jeziku u Mađarskoj, štiti se i jezična raznolikost i kultura.

Z. Sarić

Financiranje Hrvatskog školskog središta »Miroslav Krleža«

»Lokalna samouprava grada Pečuha je osnivač hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma 'Miroslav Krleža'. Godišnji troškovi našeg školskog središta su oko milijun eura. Ti troškovi su oko 60 posto ugrađeni u državnu glavarinu iz centralnog proračuna Republike Mađarske, a preostali dio troškova pokriva lokalna samouprava grada Pečuha«, kaže ravnatelj ovog školskog središta Gabor Gyorvari.

Tržište nekretnina

Subotička ponuda i potražnja

*Najviše se traže manje stambene jedinice * Dolaskom proljeća sve je veći interes za građevinsko zemljište * Prodavači često precjenjuju vrijednost svojih nekretnina u odnosu na njihovu realnu, aktualnu cijenu.*

Piše: Dražen Prčić

Sprvim proljetnim mjesecima i sve stabilnijim ljepšim vremenom, ali i uskršnjim blagdanima, tijekom kojih u naše krajeve stiže veliki broj osoba koje se nalaze na privremenom radu u inozemstvu (gastarbajteri), na tržištu nekretnina dolazi do povećanja prodajno-kupovnih aktivnosti. Vlastiti krov nad glavom i dalje predstavlja problem velikom broju ljudi, osobito mladima, koji se tek pripremaju za zasnivanje svojih obiteljskih zajednica. Dugogodišnja ekonomska kriza u državi, akutna besparica oličena u minimalizmu osobnih primanja, te »iscrpljenost« nekadašnjih

godina brojne transakcije na tržištu nekretnina obavljaju se uz pomoć poslovnih banaka i raznovrsnih kreditnih aranžmana, pa se na ovaj način nekako uspije doći u posjed željenog stana ili kuće. U nastojanju dobivanja nekih odgovora na konkretna pitanja u svezi s aktualnim stanjem na subotičkom tržištu nekretnina zamolili smo Miodraga Kujundžića iz agencije »Piramida« za asistenciju u razradi ove teme.

TRŽIŠTE I CIJENE NEKRETNOSTI: »Na aktualnu situaciju lokalnog tržišta prometa nekretnina u velikoj mjeri utječe i situacija u samoj državi, jer velika većina ljudi, bilo kupaca ili pro-

kata. Najatraktivnije lokacije su i dalje one na Radijalcu, u Tokiju i u strogom centru grada, a cijena četvornog metra varira ovisno o katu i mjestu. S obzirom kako se u posljednjih nekoliko godina uveliko grade veće stambene zgrade privatnih investitora cijena četvornog metra stana u tim objektima

kao što su Novi Grad i Kertvaroš kreću se od 40.000 – 50.000 eura. Na koncu; potencijalne zamjene kuće za stanove i obratno, bez i uz određenu novčanu doplatu često bivaju teže realizirane zbog nerealnih zahtjeva prodavatelja, koji ovakvom transakcijom žele riješiti buduće stambeno pitanje i dodatno

Miodrag Kujundžić:
Najviše se traže manje stambene jedinice

ušteđevina za »premošćavanje« proteklog turbulentnog razdoblja (posljednjih petnaest godina), uveliko onemogućavaju potencijalne kupce »stambenog prostora« u finalnoj realizaciji personalnih želja. Novca uvijek nedostaje, i često puta nastaje »nepremostiv« jaz između zatražene cijene (od strane često puta nerealnoga prodavatelja) i konkretnih mogućnosti (takoder, često puta, nerealnog kupca). No, u posljednjih nekoliko

davača, još uvijek nije sigurna u kom smjeru će ići njezin rasplet. Stoga je prisutna određena rezerviranost u oba 'tabora', osim kod ljudi koji se nalaze u već započetim kreditnim aranžmanima. Trenutačno se najviše traže manje stambene jedinice, jednosobni ili manji dvosobni stanovi čija se cijena kreće od 20.000 – 30.000 eura. Naravno, svaki potencijalni kupac uvijek inzistira na što nižoj, tzv. optimalnoj visini od 1 do 3

ovisi od vremenu kupnje i stadiju završenosti objekta, pa u pretplati četvorni metar stoji oko 550 eura, dok se na koncu penje i do 700 eura« kaže Kujundžić i dodaje, kako se s dolaskom proljeća uveliko traže i pogodna građevinska zemljišta za potencijalnu izgradnju kuća ili stambenih zgrada. »Ovisno o lokaciji na kojoj se nalaze placevi imaju i raznoliku cijenu četvornog metra, no; kako je u samom centru i okolici sve manje raspoloživog slobodnog prostora za gradnju, najviše ih ima na obodu grada i, primjerice; za 400–600 m² se treba izdvojiti od 6–8.000 eura. No, mnogi pribjegavaju drugoj, zaobilaznoj varijanti, i kupuju stare kuće za rušenje, dobivajući tako idealan plac za novogradnju. Novije manje kuće (do 150 m²), osobito na traženijim lokacijama

zaraditi«, kaže na kraju Miodrag Kujundžić.

VREMENSKI ROK ODREĐENE TRANSAKCIJE: Zbog svih navedenih faktora, a ponajprije akutnog manjka financijskih sredstava namijenjenih rješavanju životnog prostora, sve je duži vremenski rok u kojemu se realiziraju određene, namjeravane transakcije na tržištu nekretnina. Potencijalni kupci dugo razgledaju, analiziraju, merkaju i konačno cjenjkaju se glede tražene cijene, dok s druge strane prodavači često puta ne žele odustati od svoje prvobitno istaknute cijene. Pa tko dulje izdrži. Ipak, na koncu se brojne kuće, stanovi, poslovni prostori i placevi prodaju ili mijenjaju. S doplatom ili bez nje. Jer svaka »roba« ima svoga kupca, samo je pitanje za koju cijenu i kada... ■

Vratimo želju za čitanjem

Povodom proljetne akcije koju organizira Gradska knjižnica u Subotici, održana je konferencija za tisak na kojoj su predstavljeni planovi ove ustanove. Ravnateljica Gradske knjižnice *Valeria Agoston Pribilla* najavila je akciju »Naša ptičica«, kojom su pozivani svi građani,

ljubitelji lijepe knjige. Kako je rekla ravnateljica, buđenjem proljeća, neka se u nama probudi i želja za čitanjem. Gradska knjižnica nudi stručnu pomoć svim sugrađanima, a osobito učenicima, maturantima, koji se pripremaju za prijemni ispit ili za fakultete, ali svakako će se pružiti stručna pomoć i svima koji zatraže pomoć. Ravnateljica je također najavila i konverzaciju u Američkom kutku Gradske knjižnice, koja će se održati već sljedećeg tjedna. Još jedan povod ove konferencije je i obilježavanje 100. obljetnice od rođenja *Astrid Lindgren*, poznate spisateljice, koja je za svoga života napisala oko 120 književnih djela, a jedno od najpoznatijih je »Pipi Duga Čarapa«. Informatorica Gradske knjižnice *Katarina Čeliković* pozvala je djecu da se uključe i sudjeluju na natječaju za najbolje likovne i literarne radove na temu Pipi Duga Čarapa, u projektu »Za svijet dostojan djeteta«. Za vrijeme proljetnog odmora u prostorijama Gradske knjižnice također se organiziraju i radionice, na temu dječjih prava i legendarne vragolanke Pipi. Radionice će se održati 11. 12. i 13. travnja od 10 do 12 sati, te se pozivaju sva djeca predškolskog i školskog uzrasta, da sudjeluju u radionicama, a mogu sudjelovati i djeca koja još nisu članovi Gradske knjižnice. Pozivaju se i roditelji da tijekom proljetnog odmora djecu dovedu u Knjižnicu i na taj način osmisle djeci zanimljiv i kreativan program.

Oni koji su vješti u pisanju, svoje radove mogu slati na jednu od tema: »Draga Pipi« (pismo Pipi) i »U svijetu Pipi djeca bi imala prava na...«. Radove treba dostaviti na Dječji odjel Gradske knjižnice najkasnije do 15. svibnja 2007. godine, a najbolji radovi bit će nagrađeni i izloženi na izložbi.

O cijeni članarine govorila je rukovoditeljica Matičnog ureda *Milica Mirić*. Članarina za jednu godinu iznosi 500 dinara i važi od datuma upisnine pa idućih godinu dana, mjesečna članarina je 150 dinara, a dnevna 80 dinara. Skupne članarine vrijede za najmanje deset osoba u skupini i tada godišnja članarina iznosi 250 dinara.

Ž. V.

Svjetski dan zdravlja 2007. godine Ulaganje u zdravlje – Stvaranje sigurnije budućnosti

Ove godine Svjetska zdravstvena organizacija, obilježavajući svoj 61. rođendan 7. travnja, skreće pozornost cjelokupne svjetske javnosti i svakog čovjeka na zdravstvene probleme značajne po cijeli Planet, jer ugrožavaju sigurnost svakog živog bića. Svjesni smo skorašnjih prijetnji koje je donio SARS, ptičja gripa, HIV infekcija, brojne prirodne katastrofe kao što su uragan Katrina, Tsunami u Indoneziji, kao i zagađenje ili degradacija životnog okoliša, bioterorizam i dr. Sve je ovo jasno ukazalo da postojeće teritorijalne, državne, nacionalne granice nisu gra-

nice ili prepreke za zarazne bolesti i prirodne katastrofe, te da živimo u vremenu velike »mobilnosti«, »povezanosti«, »prenatranosti« svijeta koji je dostigao visoke tehničko-tehnološke mogućnosti, koje sobom donose i brojne opasnosti. Rješavanje ovakvih zdravstvenih problema zahtijeva globalni pristup ukazujući još jednom na usku povezanost između zdravlja i sigurnosti, odnosno sigurnosti svakog pojedinca, države, Planeta. Stoga je tema ovogodišnjeg Svjetskog dana zdravlja posvećena internacionalnoj ili globalnoj zdravstvenoj sigurnosti, a slogan je »Ulaganje u zdravlje – stvaranje sigurnije budućnosti.«

Obilježavanjem Svjetskog dana zdravlja želi se još jednom ukazati kako je zdravlje najznačajnija i najveća vrijednost svakog pojedinca, ali i svake zemlje. Treba inzistirati na ulaganju u zdravlje, kao osnovnoj investiciji svakog pojedinca, svake zemlje i cijele međunarodne zajednice

Mr. sc. med. Nada Kosić Bibić
specijalistica socijalne medicine

Uskoro radijske drame u programu na hrvatskom Radio Subotice

Uredništvo programa na hrvatskom jeziku uskoro počinje sa snimanjem radijskih drama na standardnom hrvatskom jeziku i na dijalektalnoj bunjevačkoj ikavici. Dramski program njegovat će kako originalne dramske tekstove ovdašnjih pisaca, poput *Matije Poljakovića*, tako i literarne tekstove koji su pogodni za dramatizaciju, te dramske tekstove iz hrvatske književne baštine.

Želja je da se ponovno ožive stari dramski tekstovi koji su nekada igrani u Subotici i da se otkriju novi koji do sada nisu izvođeni. Drame su većim dijelom namijenjene odraslim slušateljima, a manjim dijelom djeci. U projektu, koji se realizira u suradnji s Hrvatskom čitaonicom, sudjelovat će redatelj *Rajko Ljubić*, brojni glumci amateri i profesionalci hrvatskog glumišta na ovim prostorima, te djelatnici Uredništva.

Ljiljana Dulić

HBŠS za referendum o projektu rušenja starog Narodnog kazališta

»Hrvatsko-bunjevačko šokačka stranka podupire akciju »Spasimo kazalište«. Treba odustati od rušenja starog i gradnje novog kazališta. Smatramo da je to u interesu svih građana Subotice«, rekao je predsjednik HBŠS *Blaško Temunović* na konferenciji za novinare održanoj 2. travnja u Subotici.

Temunović je pozvao čelnika SVM-a *Józsefa Kaszu* i vodstvo Demokratske stranke u Subotici da zaustave projekt rušenja dviju trećina zgrade kazališta i istaknuo kako bi se o tom projektu građani Subotice trebali izjasniti na referendumu.

Govoreći o nedavnim izborima, Temunović je izrazio nezadovoljstvo što hrvatska nacionalna manjina nije dobila pravo neposredno participirati u radu Narodne skupštine Republike Srbije, te je istaknuo kako je *Petar Kuntić* izabran za zastupnika u Skupštini na listi Demokratske stranke kao kandidat Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, a ne kao kandidat hrvatske zajednice.

Z. S.

Cvjetni korzo u Osijeku

Šarana jaja bojama grada

Na Trgu je oživjelo već od ranih jutarnjih sati kada su predstavnici udruga užurbano kitili i uređivali izložbene i prodajne standove, jer Cvjetna je subota prigoda da se uživa u običajima svih narodnosnih skupina, a Osijek je oduvijek multietnički i multikulturalni grad

Već devetu godinu za redom Gradsko poglavstvo Osijeka i čitav niz osječkih udruga organiziraju predivnu manifestaciju u susret proljeću, najljepšem godišnjem dobu i u susret Uskrsu, najvećem kršćanskom i katoličkom blagdanu, uvijek na Cvjetnu subotu, pod nazivom »Šarana jaja bojama grada« i »Cvjetni korzo« na glavnome gradskome trgu, Trgu Ante Starčevića, gdje se i ove godine tiskalo na desetinu tisuća građana svih dobnih skupina i više od tisu-

zu iz Babine Grede ili štrikanim ljopama iz Gibarca.

BOGATSTVO TRADICIJE: A uživalo se i u kulinarskim umijećima i posvemašnjem bogatstvu stare tradicijske gastronomije, pa je najveća gužva bila na štandu makedonske udruge gdje ste mogli kupiti gravče na tavče, devrek, tulumbu ili baklavu, ali i na ostalim štandovima gdje ste mogli kušati gužvaru s makom i orasima, štrudlu sa sirom i turkinjama, brdo slanih i slatkih kolača da prste polizeš, a točila se i ko dukat žuta stara

Punitovačkog a Mađarsko društvo »Nepkör« predstavilo je KUD »Šandor Petefi« iz Dalj Planine prikazom uskrsnoga plesa. S najžešćim pljeskom ispraćeni su članovi MKD »Braća Miladinovci« i njihova pjevačka skupina »Vardarke« te folklorna skupina »Tanec«, a na harmonici ih je pratio virtouz *Pece Trajčevski*.

GIBARČANI: Brojnim posjetiteljima predstavile su se nazočne udruge, pa su Gibarčani predstavili stari običaj bojenja kapija uoči Cvitnice, nimalo ugodan običaj od

»Gibarčani su na ovoj manifestaciji od samog početka«, hvali se *Mara Martinović – Bajivina*, i uvijek nastojimo pokazati neki dio iz naše bogate šokačke baštine. Nastupali smo već s našim korizmenim pjesmama, imali smo prikaze naših običaja i društvenih igara kao što su *žabe – labe, pletite se lisice, kokoške šetnje*, pucanja kokica i pravljenja patrica od kokica. Ove godine naš štand uredili smo stazama našega djetinjstva, tu su šarena jaja bojana u lukovici i ona u *svilopis* tehnici, tu

ću mališana iz svih osječkih škola u maštovitim cvjetnim kostimima. Na Trgu je oživjelo već od ranih jutarnjih sati kada su predstavnici udruga užurbano kitili i uređivali izložbene i prodajne standove, jer Cvjetna je subota prigoda da se uživa u običajima svih narodnosnih skupina, a Osijek je oduvijek multietnički i multikulturalni grad, pa se i ove godine moglo uživati u romskoj pjesmi, makedonskom oru, zagorskoj popijevci, šokačkoj poskočici, lijepim okovanim jajima koja rade Slovaci iz Jelisavca, pregačama koje i danas tkaju u Podravske Podgajcima, zlatove-

šljivovica i baranjsko vino što dušu liječi.

Brojne je posjetitelje, a posebice djecu, očarao glumac Dječjeg kazališta u Osijeku *Ivica Lučić*, poznatiji kao Jutromlat, jer u slobodnom vremenu vodi istoimenu emisiju na valovima Slavenskoga radija.

Šokačka se grana predstavila korizmenim pjesmama u izvođenju ženske pjevačke skupine *Šokice*, uz pratnju samičara *Franje Verića* i gajdaša *Anite Tomoković* i *Ivana Lovića*. Matica slovačka predstavila se lijepim uskršnjim slovačkim pjesmama iz Josipovca

kojega su djevojkama znale i suze poteći. Cijelu su noć i djevojke, a bogami i mame i dade čuvale kapiju, ali često uzalud, kako je rekla *Ana Josić – Tadijina*, »taman zaspim a mama me budi, ajd djevojko ustaj i ribaj kapiju, sad će i žene u mljekaru. Nema druge već zasuci rukave i ribaj, a ruke se crvene od vapna i sve se pod nokte uvuče, a kad dođeš na misu, svi već znaju čija je kapija bila obojena«. No i djevojke su imale svoju osvetu. Takvom momku, kojega je djevojka ostavila, ujesen kada se uda, pajdaši istresu pod pendžer čitava kola pljeve, e taj je imao što čistiti čitav tjedan.

su i ruketvorine naših baka, šlingane i necane ponjave, stolnjaci, svatovski peškiri, tkani trpeznici i štrikane ljope, tu su i klompe, kolijevka, zvana belka, koršov i tegla u kojoj se kiselilo mlijeko, koja kad je prazna, služi kao vaza a tu je i raspeće iz 1900. godine i školska slika iz 1911. godine.

Djeca su započela i završila ovu divnu manifestaciju, i to dječji zbor *Vrapčići* iz Društva *Naša djeca*, a poslije su se na pozornicu popeli predstavnici svake osječke škole, a bilo je više od tisuće raspjevanih i razigranih mališana.

Slavko Žebić

Potraga za uskršnjim jajima

Kao i prijašnjih godina i ove godine u srijedu 4. travnja u vrtu rezidencije obitelji *Vidiš* okupilo se oko 80 djece, koja su razdragano tražila skrivena čokoladna jaja, kojih je po riječima

Meri Vidiš bilo oko 400 komada. Ove godine sudjelovala su sva djeca koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku iz OŠ »Vladimir Nazor« iz Đurđina, zatim samo učenici prvih razreda

(hrvatskih odjela) iz OŠ »Ivan Milutinović« u Subotici i ogranka iz Male Bosne, i OŠ »Matko Vuković« iz Subotice, kao i starija i predškolska skupina djece iz vrtića »Marija Petković«. Pored zakuske, obitelj *Vidiš* je za djecu pripremila i glavne i utješne nagrade. Ž. V.

Pisanice Anđelke Mihaljev

Širom Planeta napisane su mnoge studije na temu pogubnosti utjecaja televizije na konzumente, a rijetko će koji stručnjak priznati kako od ovoga medija ima i koristi. S prvim se vjerojatno ne bi suglasila Sončanka *Anđelka Mihaljev*, koja je svoju životnu pasiju počela upražnjavati upravo poslije pogledane reportaže HTV-a o izradi pisanica. »Omiljeni predmet u osnovnoj školi bio mi je likovni odgoj i puno mojih radova predstavljano je na školskim izložbama, na što sam bila jako ponosna« – kaže nam

Anđelka. Poslije škole uslijedilo je uposlenje, zasnivanje obitelji i sve što prosječan život nosi sa sobom, za razmišljanja o umjetnosti nije bilo vremena. Skupa sa suprugom *Stevanom* Anđelka je djelatnica apatinskoga postolarskoga poduzeća »Luxor«. Kako im poduzeće ne radi već četiri godine, Mihaljevi se dovijaju kako god umiju. Unatrag godinu dana pomalo im se posrećilo, posredstvom rodbine uspjeli su naći posao u Hrvatskoj, u okolici Poreča.

Istina, posao je sezonski, no zaradama su izuzetno zadovoljni.

LIKOVNI ODJEL: Anđelka je danas članica Likovnoga odjela KPZH »Šokadija«, a pasija joj je oslikavanje jaja. Uspavani umjetnik u njezinoj duši probudio se nakon gledanja reportaže na TV-u. »Reportažu o oslikavanju uskršnjih jaja gledala sam na TV Zagrebu prije osam godina i odmah sam spoznala kako je upravo to ono što želim upražnjavati u slobodnom vremenu. Naišla sam na puno razumijevanje supruga *Stevana* i sina *Ivana*, a oni su i prvi i naj-

oštriji kritičari mojih uradaka. Oni su me i naterali da sudjelujem na izložbi pisanica, koju je u crkvi sv. Lovre, za Uskrs 2000. godine, organizirao naš župnik vlč. *Željko Augustinov*. Kako su eksponati bili uglavnom dječji, osjećala sam se pomalo nelagodno, no vlč. *Željko*, oduševljen mojim uradcima, poticao me je na daljnji rad. Sva tada izložena jaja darovala sam crkvi. Ne znam niti broja uradaka do danas, no niti jedno jaje nisam prodala, iako je bilo i pri-

mamljivih ponuda. Puno sam ih darovala brojnim prijateljima i rodbini, tako da mojih pisanica danas ima u Kanadi, Australiji, SAD i na Novom Zelandu, a i u više europskih zemalja« – kaže nam Anđelka, koja je do sada oslikavala kokošja, pačja, gušćja i prepeličja jaja, a prošle godine ispunila joj se i jedna velika želja da oslika i jaje od noja.

I. Andrašić

Uskršnja izložba u Tavankutu

Likovno-slamarski odjel HKPD »Matija Gubec« i OŠ »Matija Gubec« organizirali su ove godine po prvi puta izložbu Uskršnju izložbu ukrasnih jaja, prigodnih čestitaka i darova u Tavankutu, koju su mještani mogli pogledati tijekom vikenda u Galeriji HKPD »Matija Gubec« (kuća Anice Balažević). Izložbu je u subotu 31. ožujka, otvorila *Stanislava Stantić Prčić*, ravnateljica OŠ »Matija Gubec«, koja je izrazivši zadovoljstvo prikazanim radovima, najavila kako se planira da ova izložba postane tradicionalna.

Prigodom otvorenja nastupio je *Marko Stantić*, učenik 3. h razreda OŠ »Matija Gubec« koji će se uskoro natjecati na Pokrajinskoj smotri recitatora.

D. B. P.

Predstavljene »Bunjevačke studije« u Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu

Sagledavanje kulturnih elemenata u povijesnom i prostornom kontekstu

Terenskim je istraživanjima prikupljena građa na području cijele Jugoistočne Europe, za razdoblje od početka migracija iz ishodišnoga područja do današnjih dana

U Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu prošlog je petka održano predstavljanje knjige dr. sc. *Milane Černelić* »Bunjevačke studije«, u izdanju nakladničke kuće FF Press iz Zagreba.

U ime organizatora, Odsjeka za

Černelić nastali dvadesetogodišnjim istraživanjem Bunjevaca, a odnose se na etnologiju i etnografiju, etničku i kulturnu genezu hrvatske bunjevačke etničke zajednice«, rekao je u uvodu dr. Pletenac i prepustio predstavljanje knjige prof. dr. sc. *Vitomiru Belaju*

jer je na kvalitetno pitanje autorica kvalitetno i odgovorila, s više studija. Neke od tih studija su samostalne, neke su dopisane kao poglavlja, a sve skupa čine jednu koherentnu cjelinu«, pojasnio je dr. Belaj i dodao kako knjiga ima pet poglavlja.

Europe, za razdoblje od početka migracija iz ishodišnoga područja do današnjih dana, što znači da je obuhvaćeno razdoblje od gotovo četiri stoljeća. Da je ovako velik geografski prostor i ovako veliko vremensko razdoblje bilo nužno za autoričino istraživanje leži u tvrdnji same autorice, a to je zapravo i činjenica, da su se na tome prostoru i u tome razdoblju kontinuirano doticali različiti narodi i njihove kulture i da je to područje bilo područje permanentnoga prožimanja i preslojavanja različitih etnija, te je shodno tome ona u svom radu interpretirala međusobni odnos istih«, rekla je dr. Grbić i dodala kako je autorica uobličila i metodički i sistematično povezivala raščlanjenu građu i vlastite opservacije u maniri kulturno-historijske metode kojoj je, dosljedna poput samog barda hrvatske etnologije *Milovana Gavazzija*, tako da je primijenila teorijski pristup kojim je povezala istraživanje etnogenetskih procesa s procesima identifikacije, odnosno istraživanje je sprovedla od prošlosti k sadašnjosti i izbjegla mogućnost da etnokulturni identitet i etnogeneza Bunjevaca ostane neka fosilizirana slika davnih dana.

Na koncu se dr. sc. *Milana Černelić* zahvalila ravnateljici Hrvatske matice iseljenika, prof. *Katarini Fuček* na ustupljenom prostoru, kao i svima koji su na bilo koji način pomogli kako bi ova knjiga ugledala svjetlost dana.

Zlatko Žužić

Milana Černelić, Tomislav Pletenac, Vitomir Belaj, Jadranka Grbić i Boris Bui.

etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstavljanje je otvorio zamjenik pročelnice dr. sc. *Tomislav Pletenac*, naglasivši kako je ova knjiga 120. do sada izdana knjiga, a njeno predstavljanje ujedno i prvi događaj u okviru proslave obilježavanja 80. godišnjice tog Odsjeka.

»U knjizi 'Bunjevačke studije' nalaze se radovi dr. Milane

s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju u Zagrebu.

KULTURNO-HISTORIJSKA METODA: »Zašto je ova knjiga dobra?«, zapitao se dr. sc. Belaj i odmah odgovorio: »Iz dva razloga: Prvi je taj što je dr. sc. Černelić prije početka pisanja svoje knjige postavila pravo pitanje; tko su i odakle Bunjevci i što Bunjevce zapravo čini Bunjevcima? Drugi razlog je izravno povezan s prvim,

Prof. dr. sc. *Jadranka Grbić* iz Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu rekla je kako je autorica u svom radu analizirala i interpretirala praktički svu literaturu o Bunjevcima te utvrdila njezinu vjerodostojnost, a sve to zahvaljujući prikupljenoj obilnoj građi na terenskim istraživanjima. »Kulturne je elemente sagledavala u povijesnom i prostornom kontekstu, na području cijele Jugoistočne

»Pjesniče naroda mog« u Srijemu

Ljepota riječi

Slaven Španović prošao zonsko natjecanje skupa s još devet Srijemaca

I ove je godine Stara Pazova primila najbolje recitatore srijemskih općina na drugu razinu natjecanja. Natjecalo se 106 recitatora. Tradicionalni naziv ove manifestacije »Pjesniče naroda mog« okupio je 1. travnja i najstariju skupinu (26) među kojima i 6 recitatora iz Srijemske Mitrovice.

Među 10 najboljih Srijemaca plasirala su se na pokrajinsku razinu čak 4 mitrovačka učenika. Dokaz je to da se u Srijemskoj Mitrovici vrlo brižljivo njeguje ovaj vid govorne stilistike. Poznate su recitatorske skupine studija »Kaliop« iz kojih stoje vrijedni profesionalci, kao i ništa manje sposobni profesori jezika srijemskomitrovačkih osnovnih i srednjih škola, koji pokraj natjecanja u gra-

Večer posvećena Petrovaradincu - Franji Štefanoviću

Književnik i skladatelj

U svom relativno kratkom životu uspio se upisati kao znameniti Petrovaradinac, Srijemac, Hrvat, koji je ostavio značajan trag svojim stvaralaštvom. Proslavio se mnogim skladbama koje su izvođene i dugo poslije njegove smrti, diljem bivše države

Prošle subote, 30. ožujka, u organizaciji HKPD »Jelačić« u Petrovaradinu održana je tematska večer, posvećena znamenitom pjesniku i skladatelju, Petrovaradincu *Franji Štefanoviću*.

Franjo Štefanović je rođen u Petrovaradinu 12. ožujka 1879. godine. Umro je od tuberkuloze u 45. godini života, također u Petrovaradinu, 26. siječnja 1924. godine. Pokopan je u Petrovaradinu na Novom Staromajurskom groblju. U svom relativno kratkom životu uspio se upisati kao znameniti Petrovaradinac, Srijemac, Hrvat, koji je ostavio značajan trag svojim stvaralaštvom. Školovao se u Petrovaradinu, Zemunu, Osijeku i Zagrebu, a svoj je radni vijek proveo uglavnom u podunavskim srijemskim mjestima Slankamenu, Čereviću i Petrovaradinu. Bio je književnik i skladatelj, ali i veliki domoljub. Proslavio se mnogim skladbama koje su izvođene i dugo poslije njegove smrti, diljem bivše države, od Zagreba do Pančeva. I mlade generacije Petrovaradinaca sjećaju se njegovih djela koja su izvođena u Srpskom narodnom pozorištu u Novom Sadu osamdesetih godina prošlog stoljeća.

ZNAMENITI SRIJEMAC: U Petrovaradinu je 1969. godine, na devedesetu godišnjicu njegova rođenja, u Osnovnoj školi »Vladimir Nazor« (danas »Jovan Dučić«), u kojoj je on radio, postavljena njegova bista. Generacije Petrovaradinaca odrastale su uz djela ovog znamenitog Srijemca, pa je tako i general JNA *Kosta Nađ*,

također Petrovaradinac, jednom prigodom istaknuo kako su mu u najranijem djetinjstvu u osnovnoj školi prva prirasla srcu djela ovog autora. Veliki broj tekstova Franje

svih Petrovaradinaca, ali su mu se generacije Petrovaradinaca odužile nakon smrti. Njegovi su rukopisi danas pohranjeni u povijesnoj knjižnici u Zagrebu.

Rajković uz asistenciju prof. *Dure Rajkovića*. Potom je *Branka Dačević* pozdravila sve nazočne i najavila cjelovečernji program. Životni put Franje Štefanovića,

Pjevački zbor HKPD »Jelačić« na večeri posvećenoj Franji Štefanoviću

Štefanovića od zaborava je sačuvalao također poznati Petrovaradinac *Stanislav Preprek*. Usprkos velikom broju djela koja je ostavio za sobom, ovaj je Petrovaradinac slabo poznat široj javnosti. Jednim dijelom je tomu razlog i što u svoje vrijeme nije bio baš shvaćen od

Na tematsku večer u Petrovaradinu, o književniku i skladatelju Franji Štefanoviću, došli su brojni Petrovaradinaci, osobito su brojni bili članovi HKPD »Jelačić«. Večer je započela jednom skladbom ovog autora u izvedbi *Elizabete Rot* i *Marije*

njegov radni vijek ali i privatnost, podrobno je predstavio prof. povijesti *Dominik Deman*. Između njegovih izlaganja, pjevački zbor HKPD »Jelačić« je izvodio skladbe ovog Petrovaradinca.

I.K.

matici, literarnim radovima, kazališnim umijećima i dr. nađu dovoljno entuzijazma i za ovu najsuptilniju formu iskazivanja ljepote riječi.

Za pokrajinsku razinu natjecanja plasirala su se dva učenika, koji su ljepotom svog govora pokazali odgovornost prema svojem srpskom jeziku, jedna učenica je to učinila prema ukrajinskom, a naš se Slaven legitimirao svojim materinskim hrvatskim jezikom. Ocjenjivačko povjerenstvo u sastavu: dr. sc. *Branka Jakšić Provči*, profesorica Filozofskog fakulteta iz Novog Sada, *Milina Florijanová*, novinarka iz Novog Sada, te predsjednik Saveza amatera Stara Pazova gospodin Dudić, istaknuli

su zalački interpretiranu vrlo tešku pjesmu ponajboljeg pjesnika u Hrvata. »Pobratimstvo lica u svemiru« *Tina Ujevića* već je uvježbavalo više recitatora, no Slaven Španović, učenik IV. razreda »Mitrovačke gimnazije« - društveno- jezičnog smjera, uspio je donijeti svojstvenu i sugestivnu interpretaciju.

Slaven ima želju ove godine nastupiti na republičkom natjecanju u Valjevu, a pratit ćemo ga i 22. travnja, kad se njegova dobna skupina natječe u Sečnju.

M.M.Š.

Nove šanse i za poslodavce i za mlade

Natječaji za pripravnike i volontere

Nacionalna služba za zapošljavanje raspisala je 20. ožujka 2007. godine, natječaje za sudjelovanje u financiranju stručnog osposobljavanja pripravnika, u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, zatim, pripravnika, koji se angažiraju u svojstvu volontera kao i stručnog usavršavanja praktikanata.

– **Pripravnici-volonteri** kod poslodavca ne zasnivaju radni odnos već se osposobljavaju za samostalan rad u struci i polaganje pripravnčkog ili stručnog ispita, a pri tom od strane NSZ primaju novčanu pomoć od **10.000** dinara mjesečno u trajanju stažiranja.

– **Praktikanti** kod poslodavca stječu neophodnu praksu, u trajanju do 6 mjeseci, također, bez zasnivanja radnog odnosa i uz mjesečnu novčanu pomoć od strane NSZ u iznosu od **10.000 dinara**.

– Uvjeti koje nezaposlena lica trebaju ispunjavati, kako bi se mogla uključiti o programe pripravnika-volontera i praktikanata, su sljedeći: da su bez radnog iskustva u struci, da su evidentirani kod NSZ najmanje 6 mjeseci i da imaju do 35 godina života.

– Programi za dodjelu **subvencija poslodavcu, koji zaposli pripravnika na neodređeno vrijeme**, omogućuju poslodavcima refundaciju isplaćene zarade pripravniku i to sa srednjom školom do 10.000 dinara, s višom spremom do 11.000 i s visokom do 13.000 dinara - u trajanju, zakonom propisanog, pripravnčkog staža.

– Ovu subvenciju poslodavci mogu ostvariti za nezaposlenu osobu bez radnog iskustva u struci, evidentirano kod NSZ najmanje 3 mjeseca. **Uvjeti koji moraju ispuniti poslodavci**, (važi za sva tri programa) je da su solventni, da redovito isplaćuju plaće i doprinose za obvezno socijalno osiguranje i da su regulirali sve prethodne obveze prema NSZ po programima stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Potrebno je blagovremeno podnijeti nadležnoj Filijali NSZ zahtjev, program obuke, fotokopiju rješenja o registraciji, akta o sistematizaciji i dokaza o redovitoj uplati doprinosa. Svi kompletni zahtjevi se boduju, prema natječajem utvrđenim kriterijima, nakon čega se donosi odluka o financiranju, angažiraju kandidati i potpisuju ugovori.

Svi konkursi su **otvoreni do popune planirane kvote, odnosno, najkasnije do kraja studenoga tekuće godine**.

– **Bliže informacije** u vezi s konkursima mogu se dobiti kod stručne suradnice za dodatno obrazovanje i obuku, *Ljiljane Kujundžić Ivanković*, u Filijali Subotica, Trg slobode 3/III, soba 68., putem telefona 554-282 ili na Web sajtu NSZ-www.nsz.sr.gov.yu.

Lj. K. I.

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine, tvrtke, kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje transporta
- Osiguranje nezgoda, obvezna i sva imovinska osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike obitelji "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D. Beograd - Filijala Subotica
24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406
E-mail: mios@tippnet.co.yu
Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

Iz kuta mladih: Boris Godar

Rad s djecom

Na feštama ga nikad ne treba gurati u ples, često prvi krene, pa mu se »folkloriši« pridružuju

Razgovor vodila: Olga Perušić

Boris Godar je završio trogodišnju tehničku školu i stekao zvanje elektro-mehaničara za termičke rashladne uređaje. Od zanata ga je uvijek više privlačilo aktivno članstvo u HKPD »Matija Gubec« u Tavankutu, jer je plesao još od malih nogu. Kada je stekao dovoljno znanja i iskustva počeo je voditi srednju skupinu folkloriša u HKPD-u, a sada vodi veliku skupinu.

Kako se mogu uskladiti probe folklor i putovanje do Subotice, te školske obveze? Boris kaže kako se sve može, kad se voli. To on uvijek ističe, jer se za ono što čovjek voli, uvijek nađe vremena. »Nikada mi nije bilo teško nakon škole navečer ići u devet sati na probe, dapače, uvijek sam to s radošću čekao, znajući kako ću se tamo naći sa svojim prijateljima. Nažalost, ne ustraju svi u pohađanju folklor, što zbog odlaska na studij ili zbog posla, posebice oni koji rade u smjenama. Veliku skupinu sada pohađaju mladi od prvog razreda srednje škole, pa nadalje, malo je starijih od dvadeset godi-

na, a bili bi nam od velike koristi«, kaže Boris Godar.

FOLKLOR: Prisjećajući se vremena kada je on igrao, Boris priznaje kako u ponašanju nije bio baš »cvječka«, opisujući sebe kao »živog« mladića, a današnja skupina koju predvodi, po njegovim riječima, upravo je takva kakav je i on bio. S obzirom da je tu dob prošao, posve ih može i razumjeti.

»Nekad to zna biti jako naporno, pa bude i vikanja, ali sve to u radu prođe. Mladi mi kažu kako me se ne plaše, jer me osobno poznaju i prijatelj sam im. To mi u radu stvara male probleme, jer me moraju shvaćati kao voditelja kada su na bini, a u slobodno vrijeme uvijek se možemo šaliti«, ističe Boris Godar.

Na feštama ga nikad ne treba gurati u ples, često prvi krene, pa mu se »folkloriši« pridružuju, a najradije pleše bunjevačke igre. Osim u zabavama, Boris uživa i u turnejama, a s HKPD-om najčešće gostuju u Hrvatskoj i Mađarskoj. **OSTALE AKTIVNOSTI:** Pokraj folklor Boris već treću godinu svira na probama orkestra koje predvodi *Stipan Jaramazović* u Tavankutu. Rado posjećuje te probe, jer svira skupa sa svojim prijateljima, a sebe je pronašao u sviranju bas prima.

Aktivan je član crkvenog zbora, a išao je i na festivale. »Bio sam na Festivalu bunjevački pisama na kojem sam prije tri godine osvojio treće mjesto«. Voli se angažirati oko kićenja crkve pred blagdan i

organiziranja čuvara Božjeg groba za predstojeći Uskrs. Budući da Boris nema stalan posao, a doma se obitelj bavi poljoprivredom, najčešće ispomaže u vožnji traktora i u drugim poslovima na njivi.

ZABAVA: »Noćni život u Tavankutu ne mogu baš pohvaliti, mladi se najviše okupljaju u disku, koji je u dvorani pokraj prostorija HKPD »Matija Gubec« i tamo dolaze poglavito oni mladi. Nisam tip za gužve i skakanja, najviše volim opuštenija druženja u kafićima, pa se često organiziramo s jednim ili dvojima kolima i odemo do Subotice, gdje ima mnogo više izbora. Manifestacije Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva mladi iščekuju, jer to podrazumijeva i dobre zabave. Upravo smo u poslu oko pripreme godišnjeg koncerta, koji će biti 22. travnja ove godine. Volim rad s djecom, sada mi je žao što se prije profesionalno nisam tako usmjerio. Vjerojatno je kasno za to, ali nikad se ne zna«, komentir je Borisa Godara.

Polazna točka u planiranju proizvodnje na gazdinstvu

Usporedba bruto marži poljoprivrednih kultura

Ukupan iznos bruto marži svih linija proizvodnje na gazdinstvu, jest iznos od kojeg se svi fiksni troškovi, u koje spadaju zakup zemljišta, troškovi radne snage, strojeva i amortizacije, godišnji financijski troškovi (kamate na kredite) i opći fiksni troškovi, oduzimaju, kako bi se izračunao profit

Piše: Pavle Kujundžić

Na savjetovanju poljoprivrednih proizvođača ove zime na Tari, poljoprivrednici su čuli i za jedan nov način vođenja poslova na svom gazdinstvu iz predavanja koji je održao dr. sc. *Steve Goss*, savjetnik u Ministarstvu poljoprivrede.

Uveo je nama do sada nepoznati termin »bruto marža«, što je u stvari vrijednost bruto proizvodnje umanjena za varijabilne troškove, specifične za svaku proizvodnju. Ukupna vrijednost proizvodnje sastoji se od onoga što se prodaje, od onoga što ostaje na gazdinstvu, kao i od zaliha i onoga što se potroši na gazdinstvu.

PRORAČUN VRIJEDNOSTI PROIZVODNJE: Najjednostavnija metoda proračuna vrijednosti proizvodnje predstavlja proizvod prinosa i tržišne cijene proizvoda. Varijabilni troškovi su specifični za svaku proizvodnju i razmjerno su promjenjivi u odnosu na obujam proizvodnje. Varijabilni troškovi ratarske proizvodnje su: troškovi sjemena, troškovi gnojiva i troškovi pesticida. Poljoprivredni proizvođači koji nemaju vlastiti kombajn imaju još jedan varijabilan trošak: trošak ugovorene žetve. Bruto marža nije profit, već samo jedan od njegovih važnih komponenti. Ukupan iznos bruto marži svih linija proizvodnje na gazdin-

stvu, jest iznos od kojeg se svi fiksni troškovi, u koje spadaju zakup zemljišta, troškovi radne snage, strojeva i amortizacije, godišnji financijski troškovi (kamate na kredite) i opći fiksni troškovi, oduzimaju, kako bi se izračunao profit.

Bruto marža se razlikuje od gazdinstva do gazdinstva zbog različitih prinosa, različitih cijena po kojima prodaju svoje proizvode i razlika u varijabilnim troškovima (na primjer količina gnojiva, ili vrsta i količina pesticida). Na bruto maržu možemo utjecati

smanjenjem varijabilnih troškova, kvalitetom i rokovima izvedenih operacija itd...

IZBOR KULTURA: U nastavku je na temelju kalkulacija koje je napravio za proizvodnju suncokreta, soje i kukuruza, izveo i pretpostavljenu bruto maržu na osnovi prošlogodišnjih cijena proizvoda i udio varijabilnih troškova proizvodnje u bruto marži.

I na temelju ovog proračuna dolazimo do zaključka kako je najisplativija kultura kukuruz, međutim pitanje je hoće li kukuruz i sljedeće godine imati ovako dobru

cijenu, pogotovu ako ga bude posijano na 20 posto površina više, a bude povoljna godina i bude dobar rod.

Bruto marža ne može biti jedini parametar za izbor ratarskih kultura koje bi poljoprivredni proizvođači trebali gajiti, jer se mora uzeti u obzir i tip zemljišta i njegova kondicija, mehanizacija, radna snaga, plodored i raspored rizika i radnih obveza tijekom cijele godine. Usporedba bruto marži promatranih kultura može biti samo polazna točka u planiranju proizvodnje na gazdinstvu. ■

RAZINA PROIZVODNJE	kukuruz	suncokret	soja
Prinos kg/ha	8.000	2.500	2.600
Cijena din	9,40	14,50	15,76
Vrijednost proizvodnje din/ha	70.500,00	36.250,00	40.976,00
Troškovi sjemena	3.500,00	3.200,00	3.200,00
Troškovi gnojiva	10.000,00	10.000,00	9.000,00
Troškovi pesticida	6.590,00	8.100,00	9.940,00
Varijabilni troškovi din/ha	20.090,00	21.300,00	22.140,00
BRUTO MARŽA din/ha	50.410,00	14.950,00	18.836,00
udio varijabilnih troškova u u vrijednosti proizvodnje %	28%	59%	54%
Troškovi ugovorene žetve	4.850,00	3.600,00	4.800,00
BRUTO MARŽA umanjena za troškove ugovorene žetve din/ha	45.560,00	11.350,00	14.036,00

U susret Dužijanci

Dužijanca, kao tradicionalne žetvene svečanosti i zahvala Bogu za dobru žetvu, održat će se i ove godine. Službeno i organizirano slavljenje Dužijance datira još iz 1911. godine, a vezano je za svećenika *Blaška Rajića*, župnika župe sv. Roka. Ovakav koncept slavljenja Dužijance, kakvog sada vidamo, traje već petnaest godina s izmjenama i dopunama programa.

Za ovogodišnju Dužijancu pripreme su započete još jesenas. Posijano je žito u Đurđinu, gdje će ove godine na sv. Marka biti blagoslov mladog žita i priredba »Takmičenje risara«.

Inicijativni organizacijski odbor Dužijance 2007. već je održao svoj prvi sastanak i usuglasio čitav program Dužijance 2007. sa svojih 28 manifestacija.

PROGRAM DUŽIJANCE 2007. s kalendarom predviđenih manifestacija

1. **25. 4. 2007. u 17 sati** – Blagoslov žita na blagdan sv. Marka u Đurđinu.
2. **06. 7. 2007. u 19 sati** – Predstavljanje knjige »Dužijanca« u HKC »Bunjevačko kolo«
3. **13. 7. 2007. u 19 sati** – Otvaranje XXII. Saziva »Prve kolonije naive u tehnici same« u Tavankutu. Svečano zatvaranje s programom je **21. 7. 2007.**
4. **14. 7. 2007. od 6-13 sati** – »Takmičenje risara« u Đurđinu
5. **14. 7. 2007. u 20 sati** – Kolo – igranka povodom završetka žetve u Đurđinu
6. **15. 7. 2007. u 10 sati** – Dužijanca u Starom Žedniku, župa sv. Marka
7. **15. 7. 2007. u 10 sati** – Dužijanca u Bajmoku, župa sv. Petra i Pavla
8. **22. 7. 2007. u 10,30 sati** – Dužijanca u Tavankutu, župa Presv. Srca Isusova
9. **20. 7. 2007. u 18 sati** – Etnografska zbirka »Bunjevci«, Gradski muzej iz Senja, u Gradskom muzeju u Subotici. Traje mjesec dana
- 10.) **28. i 29. 7. 2007.** popodne – Konjičke utrke »Dužijanca 2007.« na gradskom hipodromu u Subotici
11. **29. 7. 2007. u 10 sati** – Dužijanca u Maloj Bosni, župa Presvetog Trojstva
12. **1. 8. 2007. u 12 sati** – Natjecanje aranžera izloga u gradu Subotica traje 15 dana
13. **2. 8. 2007. u 19 sati** – Dužijanca kroz povijest u fotografiji i filmu
14. **5. 8. 2007. u 10 sati** – Dužijanca u Đurđinu, župa sv. Josipa Radnika
15. **5. 8. 2007. u 18 sati** – Dužijanca u Ljutovu kod križa, župe sv. Križa
- 16.) **7. 8. 2007. u 18 sati** – Etno-izložba »S Božjom pomoći« u galeriji »Likovni susret« u Subotici
- 17.) **9. 8. 2007. u 19 sati** – Književna večer u HKC »Bunjevačko kolo« u organizaciji Instituta »Ivan Antunović«
18. **10. 8. 2007. u 19 sati** – Otvaranje izložbe s XXII. Saziva kolonije slamarki iz Tavankuta u vestibulu subotičke Gradske kuće
19. **10. 8. 2007. u 20 sati** – Tamburaška večer u centru grada, predstavljanje bandaša i bandašice s izborom pratilaca
20. **11. 8. 2007. u 18 sati** – Svečano večernje u katedrali sv. Terezije Avilske
21. **11. 8. 2007. u 20 sati** – Skupština risara i folklorna večer na trgu u centru grada
22. **12. 8. 2007. u 8,45 sati** – Blagoslov banaša i bandašica u crkvi sv. Roka
23. **12. 8. 2007. u 10 sati** – Svečano Euharistijsko slavlje na Trgu sv. Terezije Avilske
- 24.) **12. 8. 2007. u 11,30 sati** – Povorka »Dužijanca-2007« kroz grad
- 25.) **12. 8. 2007. u 18 sati** – Posjet grobu Blaška Rajića na Kerskom groblju
26. **12. 8. 2007. u 19 sati** – »Bandašicino kolo« u dvorištu župe sv. Roka
27. **15. 8. 2007. u 18 sati** – Otvaranje likovne kolonije »Bunarić-2007« zatvaranje kolonije u subotu 18. 8. 2007.
28. **25. i 26. 8. 2007.** – Bunaričko proštenje (subota i nedjelja)

Završen 11. festival amaterskog teatra u Ljutovu

»Ženidba i udadba« najbolja predstava

Za najbolju predstavu žiri je proglasio »Ženidbu i udadbu« u izvođenju HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice u režiji Ninoslava Šćepanovića, koji je nagrađen za najbolju režiju

Dodjelom nagrada u Ljutovu prošloga je petka, 30. ožujka, završen jedanaesti po redu Festival amaterskog teatra, na kojem je od 17. ožujka (u tri vikenda) prikazano ukupno pet predstava.

Inače, ovo je prvi puta da je festival pratio žiri, a njega su činile – Marta Aroksalaši, umjetnička voditeljica Dječjeg kazališta iz Subotice i Zorica Sloboda, učiteljica odjela tavankutske OŠ »Matija Gubec« u Ljutovu.

NAGRADE: Za najbolju predstavu proglašena je »Ženidba i udadba« Jovana Sterije Popovića u režiji Ninoslava Šćepanovića (koji je nagrađen za najbolju režiju) u izvođenju HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice. U istoj predstavi nagrađena je i Bernardica Ivanković (za najbolju žensku ulogu), kao i scenografija.

Nagradu za najbolju mušku ulogu dobio je Ivan Bukvić za lik kojega tumači u predstavi »Klupče« Pere Budaka, u režiji Nandora Klinockog (nagrađenoga za scenografiju) u izvođenju HKUD »Ljutovo« iz Ljutova. Iz ove predstave nagrađena je i Marija Bajić (za najbolju sporednu žensku ulogu), dok je nagradu za najbolju sporednu mušku ulogu dobio

Uručenje nagrada: Ivan Bukvić, Ivan Andrašić, Dejana Jakšić, Nandor Klinocki, Ruža Letović, Marija Bajić, Ninoslav Šćepanović i Antun Bajić

Josip Klobučar, glumac u predstavi »Ljubavni ultimatum starog gospodina« Pučke scene Hrvatske čitaonice iz Hercegovca.

Najbolji kolektivni nastup, prema ocjeni žirija, bio je nastup HKUD »Vladimir Nazor« iz Sombora, koje je zadnje festival-ske večeri prikazalo dječju predstavu »Bijeli jelen« prema djelu

Vladimira Nazora i scenariju Luke Paljetka, a u režiji Marije Šeremešić. Za najbolji glazbeni nastup (glazbu) nagrađena je predstava »Nije kako je suđeno nego kako je rečeno« autora teksta i redatelja Ivana Andrašića, u izvedbi KPZH »Šokadija« iz Sonte.

VJERNA PUBLIKA: Organizator festivala je HKUD »Ljutovo«, a njegovo održavanje financijski su podržali Vlada Republike Hrvatske (sredstva dobivena na natječaju kojeg je raspisao HNV) i Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu.

Predsjednik Organizacijskog odbora Festivala Antun Bajić kaže kako je zadovoljan odzivom publike. »To je uglavnom ovdašnja, naša draga i vjerna publika. Za naše malo mjesto od oko tisuću stanovnika, posjet od 100-150

gledatelja po večeri nije malo. Dramska sekcija u Ljutovu ima tradiciju dugu 25 godina, prvo kao samostalna, pa kroz AKUD 'Bratstvo' do današnjeg HKUD 'Ljutovo' koje je osnovano 2003. godine«, kaže Bajić.

Festival je utemeljen 1997. godine, a posljednjih godina na njemu gostuju pretežito hrvatska kulturno-umjetnička društva iz Vojvodine koja se u okviru svoje djelatnosti bave dramskim stvaralaštvom. S obzirom da na Danima pučkog teatra u Hercegovcu svake godine gostuje jedna hrvatska dramska skupina iz Vojvodine, kako ističe Bajić, dogovoreno je da i idućih godina na festivalu u Ljutovu gostuje Pučka scena Hrvatske čitaonice iz Hercegovca.

D. B. P.

Uspješan festival

U izjavi za naš list članica žirija Marta Aroksalaši festival je ocijenila vrlo uspješnim. »Predstave su bile kvalitetne i mi kao žiri imali smo nedoumica, međutim, predstava HKC 'Bunjevačko kolo' je ipak odskočila. Impresionirana sam nastupima udruga. Oni toliko dobro rade svoj posao, te im želim da ne posustanu, ali u to ne sumnjam, budući da sam primijetila kako ih je uhvatio 'virus' ovoga posla. Također, zadovoljna sam i odzivom publike koja je, kao što smo mogli vidjeti, željna predstava i na ovaj način bismo mogli apelirati na naša profesionalna kazališta da dođu u Ljutovo«, kaže Marta Aroksalaši.

Izložba slika Ivana Balaževića otvorena u Zagrebu

U srijedu 4. travnja, u Galeriji Forum Kulturno informativnog centra u Zagrebu otvorena je izložba slika akademskog slikara *Ivana Balaževića*. Izložbu čini 17 radova, nastalih u tehnici akrila na platnu i akril kolaža na papiru.

Podsjećajući kako se upravo u slikarstvu najsugestivnije prepoznaje Balaževićeva autorska individualnost, autor teksta u katalogu izložbe *Milan Bešlić* zapisao je sljedeće: »Naime, pred nama se rastvara to slikarsko djelo u seriji radova u kojima problematizira na postmodernističkim premisama estetiku

apstraktne provenijencije u kontekstu njezina bogata naslijeđa. Na velikoj površini platna, u sugestivnim varijacijama, najčešće triptisima i diptisima Balažević koncipira ritmički dinamičnu strukturu u kojoj će naročito doći do izražaja njegova sposobnost asimilacije različitih tehnika i materijala.«

Izložba se može pogledati do 25. travnja.

Subotička promocija romana »D« Dražena Prčića

Nakon zagrebačke promocije, novi roman *Dražena Prčića* »D« bit će predstavljen i u Subotici, u četvrtak 12. travnja, u Amfiteatru Otvorenog sveučilišta. Početak promocije osmog romana ovog subotičkog pisca zakazan je za 18 sati, a u prigodnom programu bit će upriličena izložba modnih fotografija *Igora Palotaya* (autora naslovnice knjige), dok će u glazbenom dijelu nastupiti komorni zbor »Collegium Musicum Catholicum« pod ravnanjem *Miroslava Stantića*.

»Put lubenica« osvojio zlato u Maroku

Hrvatski film redatelja *Branka Schmidta* »Put lubenica« osvojio je u petak »Grand prix« na 13. festivalu mediteranskog filma koji je od 24. do 31. ožujka održan u marokanskom gradu Tetouanu, doznaje se iz hrvatskog veleposlanstva u Rabatu. Dramatična ljubavna priča između bivšeg hrvatskog branitelja i mlade Kineskinje, koja pokušava ilegalno emigrirati u Zapadnu Europu, izazvala je nepodijeljene simpatije i priznanja publike i žirija u Maroku, zemlji kroz koju prolazi jedna od najvećih ruta emigracije iz Afrike i Azije prema Europi. Osim za najbolje filmsko ostvarenje na ovom festivalu, na kojem je prikazano 60-ak filmova iz desetak mediteranskih zemalja, »Put lubenica« je nagrađen i za najbolju mušku ulogu, koju je dobio mladi hrvatski glumac *Krešo Mikić*.

Hina

Novi svezak »Klasja naših ravni«

U novom svesku »Klasja naših ravni«, dvobroju 3-4, 2007. *Zdenko Samaržija* piše o djelovanju istaknutog hrvatskog pjesnika i kulturnog djelatnika *Ante Evetovića Miroljuba* na Valpovštini, gdje je bio dugogodišnji župnik, a nakon smrti je i pokopan. Pod naslovom »Škripa kamilice« objavljen je izbor iz novijih pjesama *Vojislava Sekelja*, nadalje stihovi *Mirke Kopunovića* pod zajedničkim naslovom »Kaplje« i pjesnički izbor *Branimira Miroslava Tomlekina* »Kraj drugačiji«. Uz ulomke iz romana *Tomislava Ketiga* »Velebitski orao«, nadalje romana *Vladimira Bošnjaka* »Šesta grana« i romana *Ivana Balenovića* »Princ Humorabi od Plusopotamije«, tiskana je i pripovijetka *Milivoja Prčića* »Gospodin Heim Tulli, ložač peći«. *Jasna Melvinger* napisala je jezikoslovni rad pod naslovom »Frazeologija u pridikama i homilijama Antuna Mihalića«, *Svetlana Ivka* prikazuje djelovanje časopisa »Hrvatska misao«, a *Vesna Krajinović* ocjenjuje rad časopisa »Klasje naših ravni«. *Đuro Vidmarović* osvrće se na suradnju hrvatskih manjina iz Boke kotorske i Gradišća, a *Alojzije Stantić* napisao je rad pod naslovom »Bunjevci i vino«. *Stevan Mačković* prikazuje djelovanje »Hrvatskog katoličkog orla u Subotici kroz arhivsku građu«, a *Olga Šram* piše o značenjima bogatog fotografskog opusa *Augustina Jurige*. U redovitoj rubrici Baština tiskan je ulomak iz »Kulturne povijesti bunjevačkih i šokačkih Hrvata« dr. *Matije Evetovića*.

J. Basch

Nastupi Puhačkog kvinteta za Uskrs

Pod svečanim svetim misama za Uskrs, u nedjelju 8. travnja, u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske (8 i 30 sati) i Franjevačkoj crkvi (10 sati) nastupit će Puhački kvintet iz Subotice.

Koncert za trubu i orgulje u Katedrali

U četvrtak 12. travnja, u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici održat će se koncert za trubu i orgulje. Nastupaju: *László Csanádi* (orgulje) i *Bálint Sáfrán* (truba), obojica iz Segedina. Na programu će biti djela *Bacha*, *Vivaldija*, *Albinonija*, *Boellmana* i *Mozarta*. Početak je u 19 sati.

Završen natječaj za »HosanaFest«

Natječaj za prijem skladbi za ovogodišnji Festival hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest« u Subotici, završen je u nedjelju, 1. travnja, priopćili su organizatori. Kako se dodaje, rezultati natječaja bit će objavljeni 20. travnja.

U Zagrebu održana tribina posvećena filmovima o bunjevačkim Hrvatima autora Ivana Ivkovića Ivandekića iz Subotice

Dokument jednog vremena

Ovi filmovi ostat će kao dokument jednog vremena, dokument postojanja nas bunjevačkih Hrvata na tim prostorima, koji ćemo vremenom nestati - istaknuo je na tribini Ivan Ivković Ivandekić

U Kulturno-informativnom centru u Zagrebu, u petak, 30. ožujka, održana je filmska tribina posvećena filmovima o Hrvatima Bunjevcima autora *Ivana Ivkovića Ivandekića* iz Subotice. Ivan Ivković Ivandekić rođen je u Bajmoku 20. srpnja 1965. godine, a amaterski se bavi fotografijom i filmom od 1991. godine. Snimio je više kratkih igranih filmova, kao što su: »Klapim« (2003.), »Bubuš« (2004.), »Jazz pod dudom« (2005.), »Kanikula« (2005.), »U magli klapljenja« (2005.) i druge, ali i više dokumentarnih filmova i zapisa o osobama značajnim za kulturu bunjevačkih Hrvata, pa tako i o – *Anici Balazević, Jakovu Kopiloviću, Beli Gabriću, Margi Stipić* i drugima. Filmovi »Klapim« i »Bubuš« prikazani su na Reviji amaterskog filma u Zagrebu i na Međunarodnom festivalu filma i videa u Dugom Selu, a na »Žiselu« (festivalu filmova na temu život sela) u Omoljici dobili su više nagrada (dva puta glavne nagrade, kao i nagrade glavnim glumicama tih filmova).

Filmsku tribinu organizirao je Art kino Kulturno-informativnog centra u suradnji s Udrugom za potporu bačkim Hrvatima iz Zagreba, a otvorio ju je voditelj filmskog programa *Tomislav Jagec*. Uvodnu riječ prije projekcije filmova održali su *Branko Ištvančić* i *dr. Ivo Škrabalo*.

IDILIČNE KLAPNJE: Branko Ištvančić, dugogodišnji suradnik Ivana Ivkovića Ivandekića, rekao je kako su obojica iz istog zavičaja – Ivan iz Bajmoka, a on iz Tavankuta, da su puno zajednički radili s video-kamerom, ali i da te materijale nikada nisu finalizirali. »Tek nakon mog odlaska na studij u Zagreb Ivan je ozbiljnije nastavio rad i rezultate ćete večeras vidjeti na filmskom platnu«, rekao je Ištvančić i objasnio značenje ključnih riječi u Ivanovom stvaralaštvu – »klapim« i »klapljenje«, koje se ponavljaju u više nazi-

va njegovih filmova. »U govoru bunjevačkih Hrvata u Bačkoj 'klapiti' znači sanjati, a 'klapljenje' znači snivanje i u tom značenju treba shvatiti kratke igrane filmove Ivana Ivkovića Ivandekića. Njegove klapnje u tim filmovima date su u idiličnim slikama s lirskim elementima i ugodajem, a govore o Hrvatima Bunjevcima u Bačkoj, o njihovoj tradiciji, ali i o njihovom životu danas«, zaključio je Branko Ištvančić.

KULTURNA POVEZNICA: Predstavljajući Ivkovića Ivandekića dr. Ivo Škrabalo je naveo kako se u Hrvatskoj premalo zna, te trudi znati o Hrvatima koji žive s druge strane granice, a granice su

diše i uspostavlja kontakt s ljudima i okolicom. Dakle i naši prekogranični Hrvati spadaju u našu zajedničku kožu, a koža je kultura koja nas povezuje bez obzira bili mi u Hrvatskoj, Srbiji, Crnoj Gori, Mađarskoj, Slovačkoj ili gdje već sve Hrvata nema. I zato mi je drago što danas imamo priliku pogledati filmove i predstaviti jednog filmskog zanesenjaka koji živi u Subotici i radi pokretne slike, taj izum 19. stoljeća koji je procvao u 20. stoljeću i koji se sada prenosi u 21. stoljeće internetom i svim drugim novim mogućnostima prijenosa, i jedno je od najboljih sredstava međusobne komunikacije i umjetničke impresije. Naravno

tradicije, premda se u njegovim filmovima može čuti moderna glazba i autentični osjećaji nove generacije. »Kako je kod filma bitan iskreni doživljaj autora i onaj doživljaj koji taj film probudi, ili ne probudi kod gledatelja, prepuštam vas filmovima jednog od prekograničnih Hrvata, koji je shvatio da je kultura ono što nas trajno povezuje i da nas ne može razdvojiti nikakva državna granica, jer ovi filmovi spadaju pod kožu hrvatske nacionalne kulture«.

Prije projekcije izbora od pet filmova, Ivan Ivković Ivandekić je naglasio kako pokušao otrgnuti od zaborava dio prošlosti, jer sve u tim filmovima snimljeno polako nestaje. »Nema više salaša, nema

Tomislav Jagec, Branko Ištvančić, Ivan Ivković Ivandekić i dr. Ivo Škrabalo

u današnje vrijeme, kako je dodao, sve manje usporedive sa zidovima. »Kada je već riječ o granicama, sjećam se metafore jednog mog prijatelja koji je granicu usporedio s ljudskom kožom. Zašto? Zato što koža ima dvije funkcije. Drži sve organe, sve dijelove tijela čovjeka na okupu, a s druge strane koža

da ovo nisu profesionalni filmovi, to su amaterski, ali treba znati da riječ amater potječe od francuske riječi 'l' amateur' što znači ljubitelj, a nikako diletant, kao što kod nas ima pogrdno značenje«, rekao je dr. Ivo Škrabalo i dodao kako Ivan nije upao u zamku pokušaja nasilnog globaliziranja bunjevačke

više nošnji, sve je manje naše ikavice. Ovi filmovi ostat će kao dokument jednog vremena, dokument postojanja nas bunjevačkih Hrvata na tim prostorima, koji ćemo vremenom nestati«, zaključio je autor.

Zlatko Žužić

NIU »Hrvatska riječ« predstavljena u Pečuhu

Mostovi upoznavanja i komunikacije

Prilikom predstavljanja djelatnosti i bogate produkcije NIU »Hrvatska riječ«, gimnazijalci ispunili Veliku dvoranu u Hrvatskom školskom središtu »Miroslav Krleža«

Usklopu Tjedna hrvatskoga jezika, 28. ožujka na poziv Hrvatskog školskog središta »Miroslav Krleža« u Pečuhu održana je promocija Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ«. Djelatnost ove ustanove predstavio je direktor *Zvonimir Perušić*, urednik nakladničke djelatnosti *Milovan Miković* govorio je o objavljenim knjigama u izdanju NIU »Hrvatska riječ«, a književnik, pomoćnik i zamjenik odgovorne urednice tjednika »Hrvatska riječ« *Zvonko Sarić* predstavio je časopis »Klasje naših ravni«.

Domaćin ove promocije je bio ravnatelj Hrvatskog školskog središta »Miroslav Krleža« *Gabor Gyrovári*, dok je moderator programa bio novinar hrvatske redakcije Radio Pečuha *Tomo Furi*. Prilikom predstavljanja djelatnosti i bogate produkcije NIU »Hrvatska riječ« gimnazijalci su ispunili Veliku dvoranu predviđenu za svečanosti i odvijanje raznih programa u ovome školskom centru.

RAZNOVRNSNA PRODUKCIJA: Na početku promocije direktor NIU »Hrvatska riječ« *Zvonimir Perušić* govorio je o položaju hrvatske zajednice u Republici Srbiji, napomenuvši da prema posljednjem popisu pučanstva iz 2002. godine, u Srbiji živi 70.000 Hrvata, a u AP Vojvodini 56.000 Hrvata, dok je Subotica grad koji je duhovni, kulturni i institucionalni centar Hrvata u Vojvodini, u kojem je nastanjeno 17.000 Hrvata, ali i 17.000 onih koji su se izjasnili kao Bunjevci.

»I mi, koji smo na ovu promociju došli iz Subotice, jesmo Bunjevci i upravo zato što smo Bunjevci, zato smo Hrvati. Nametanje tzv. bunjevačke opcije aktualizirano je u režimu Miloševića, ali je ta opcija utemeljena i u ranijim režimima. Vjerujem, kako će se nakon teških devedesetih godina, u ovome novom stoljeću nadvladati postojeće razlike unutar našeg naroda u Bačkoj«, rekao je Perušić, nakon čega je predstavio djelatnost NIU »Hrvatska riječ«, naglasivši

kako su Hrvati u tadašnjoj Srbiji i Crnoj Gori priznati kao nacionalna manjina tek od 2002. godine, nakon što su krajem osamdesetih godina, Hrvati prestali biti konstitutivni narod.

»Tjednik 'Hrvatska riječ', koji je pokrenut 2003. godine, jedini je tjednik na hrvatskom u Republici Srbiji. To je tjednik za sve uzraste, a ustanova ima 13 uposlenika i

djelatnosti, koja funkcionira od prije godinu i pol dana, objavili smo 13 naslova, a dva su upravo u tisku«, rekao je Zvonimir Perušić, zaključujući kako su ovakva gostovanja značajna zbog upoznavanja i razvijanja komunikacije.

NAKLADNIČKA DJELATNOST: Milovan Miković je predstavljajući nakladničku djelatnost NIU »Hrvatska riječ« ukratko

je, a u središtu zanimanja nove pripovjedne cjeline *Milivoja Prčića* pod naslovom 'Južno od tranšeja' je subjekt koji reagira preosjetljivo na svakodnevno suočavanje s okolinom«, rekao je među ostalim Miković i u kratkim crticama predstavio i ostala djela u izdanju ove ustanove.

Predstavljajući časopis »Klasje naših ravni« koji NIU »Hrvatska

oko 120 vanjskih suradnika. Dječji list 'Hrcko', kojega također izdaje naša novinsko-izdavačka ustanova, prvi je list za hrvatsku djecu koji je ikada izlazio na prostoru Bačke i Srijema. Već ove godine želimo pokrenuti časopis za mladež. Sve manjinske nacionalne zajednice imaju unutar svojih novinsko-izdavačkih ustanova i list za mlade i smatramo važnim pokretanje takvog lista. Naša ustanova producirala je prošle godine 150 emisija na hrvatskom jeziku 'TV tjednik', koja se emitira na regionalnoj YU ECO televiziji, a suizdavač je lista 'Miroljub', glasila HKUD 'Vladimir Nazor' iz Sombora i časopisa za književnost, umjetnost i znanost 'Klasje naših ravni', te lista 'Glasnik Pučke kasine 1878' U okviru nakladničke

govorio o objavljenim djelima.

»Knjigom pjesama 'U izmučenim riječima' *Vojislav Sekelj* svojim pjesničkim pismom govori nepatvoreno, ukazujući na vlastiti, kao i na društveni položaj drugih, u aktualnom vremenu koje karakterizira devalvacija riječi, pojmovala i vrijednosti. Pripovjedni jezik proze *Petka Vojnića Purčara* u knjizi 'Kult kornjače' uistinu je tekst posve oslobođene imaginaci-

riječ« objavljuje u sunakladnistvu s ogrankom Matice hrvatske Subotica, Zvonko Sarić je istaknuo kako je objavljivanje časopisa važno zbog očuvanja materinskog jezika, jer je sudbina jednog naroda neodvojiva od sudbine njegova govora, a časopis »Klasje« omogućuje uvid u stariju i aktualnu književnu produkciju, čime ispunjava horizont očekivanja čitatelja.

Z. S.

Poziv na suradnju

Na koncu promocije, Zvonimir Perušić je pozvao nazočne gimnazijalce na suradnju u svim izdanjima NIU »Hrvatska riječ« i s udrugom »KroV« iz Subotice, a Milovan Miković je uručio komplet dosadašnjih izdanja ove novinsko-izdavačke ustanove na dar knjižnici Hrvatskog školskog središta »Miroslav Krleža« i hrvatskoj redakciji Radio Pečuha.

Koncert glazbenih umjetnika iz Hrvatske u Subotici

Spoj klasičnog i novijeg

Troje glazbenika iz Hrvatske – klarinetista *Nenada Jurčića*, pijanista *Miroslava Majića* i sopranisticu *Draženu Majić* – subotička je publika imala prigodu čuti u utorak 3. travnja, na koncertu održanom u Koncertnoj dvorani Muzičke škole.

Riječ je o glazbenicima mlađe generacije: naime, prvo dvoje su nedavno diplomirali na glazbenim akademijama – Jurčić u Splitu (klasa prof. *Željka Milića*), a Majić u Rijeci (klasa prof. *Vladimira Babina*), i trenutačno rade kao profesori u Glazbenoj školi u Požegi, dok je Draženka Majić studentica druge godine na Glazbenom odjelu Umjetničke akademije u Osijeku u klasi prof. *Berislava Jerkovića*.

U posve nadahnutim interpretacijama kroz duetske, ali i samostalne točke, na svom prvom nastupu u Subotici gosti su se predstavili djelima *Mozarta*, *C. M. von Webera*, *Schumanna*, *Bellinija* i *Liszta* (u prvom dijelu koncerta), dok su u drugom slušateljima ponudili nešto »popularniju« kombinaciju skladbi *Piazzole* i *Gerschwina*, te jednog negro spirituala (*Sometimes I Feel Like A Motherless Child*).

Inače, svoj prvi skupni nastup ova je trojka, kako nam je rekao klarinetist *Nenad Jurčić*, imala nekoliko dana prije u Osijeku. »Sviramo već neko vrijeme, a spaja nas i zajednički glazbeni ukus kojega ponajprije čine glazba romantizma i jazz – prva ozbiljnija, druga malo 'opuštenija',

Nadahnuti interpretacija: Dražen Majić i Nenad Jurčić

što se očitovalo i u našem repertoaru. Nadam se da se to i publici svidjelo«, dodao je umjetnik u kraćoj izjavi za naš list.

D. B. P.

Festival »Trenchtown« od 28. travnja do 1. svibnja na Paliću

Cubismo zvijezde prve večeri

Na šestom po redu festivalu »Trenchtown« koji će se održati od 28. travnja do 1. svibnja na Paliću kraj Subotice, nastupit će 101 izvođač iz preko deset europskih zemalja, među kojima, kao glavne zvijezde Cubismo

(Hrvatska), Ghetto Campania (Italija), Anima Sound System (Mađarska), Darkwood Dub, Rambo Amadeus, Ajs Nigrutin, Eyesburn i Orthodox Celts, najavljeno je na tiskovnoj konferenciji u srijedu u Subotici.

Glazbeni dio programa održavat će se na tri bine: Glavni trg (na kojoj će nastupiti navedeni izvođači), DJ Plato i Rege sokak. Na DJ Platou nastupit će MKDSL, Steve Gerrard (Velika Britanija), Pöli (Mađarska), Amor (Hrvatska),

Dejan Milićević, Oliver Ho (Njemačka), Tarmo Vannas (Estonija), Bokee, dok će Rege sokak ugostiti imena kao što su Chalice Sound System (Francuska), Memo Records & Love Alliance night & Friends (Mađarska), Jahstice soundsystem (Hrvatska) i Miss I Dread & Darkaya.

U okviru festivala posjetiteljima će biti ponuđeno i sudjelovanje u radionicama na srpskom i mađarskom jeziku (umjetnička, književna, filmska, foto, psihodramska). Cijene dnevnih ulaznica u pretprodaji su 490 (nedjelja, ponedjeljak) i 520 dinara (subota, utorak), dok cijena kompleta za sva 4 dana iznosi 1590 dinara. Festival se održava na specifičnoj lokaciji, u središtu paličke šume, na starom napuštenom salašu (Etno Camp), a ove godine povećan je broj mjesta u festivalskom kampu koji će, kako je najavljeno, moći primiti oko 1000 kampera (500 šatora).

Trenchtown od ove godine organizira Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo »Fokus« iz Subotice (<http://www.fokus-su.org>), a ovogodišnji moto festivala je »Tolerancija

Koncertna atrakcija iz Hrvatske: Cubismo

je uživancija!« budući da se, kako je istaknuto, putem univerzalne poruke kakva je glazba žele promovirati ideje zbližavanja mladih i razvoja demokratskog duha.

Festival su podržali Apatinska pivara (Jelen pivo), Zlatibor Voda, Pokrajinsko tajništvo za sport i omladinu, Skupština općine Subotica, Direkcija za izgradnju Općine Subotica, B92, Exit festival, te nevladine udruge »Arci« i Balkan Rock Council. Više informacija o festivalu možete pronaći na službenoj internetskoj stranici www.trenchtown.org.

D. B. P.

Izložba fotografija »Lica Lahorea« Augustina Jurige otvorena u Subotici

Portreti žitelja pakistanskoga grada

Do 24. travnja u Salonu Moderne galerije »Likovni susret« u Subotici može se pogledati izložba fotografija pod nazivom »Lica Lahorea« autora *Augustina Jurige*, koja je otvorena u

S otvorenja izložbe: Petar Kuntić, Olga Šram, A. B. Babar Hashmi s prevoditeljicom i Augustin Juriga

utorak 2. ožujka. Subotički je fotograf ovom prigodom predstavio izbor od 64 fotografije na kojima su prikazani stanovnici grada Lahorea u Pakistanu, a koje su nastale tijekom njegova prošlogodišnjeg boravka u ovoj južnoazijskoj državi.

Ispred Općine Subotica okupljene je prigodom otvorenja pozdravio je zamjenik predsjednika *Petar Kuntić*, a izložbu je otvorio veleposlanik Republike Pakistana u Beogradu *A. B. Babar Hashmi*.

»Ovo je prva izložba ove vrste o Pakistanu u Subotici i rezultat je autorova boravka u ovoj zemlji. Mislili smo da će on ići tamo kako bi se zabavljao i predstavio Suboticu Pakistanu. Ono što tada nismo znali jest da je planirao Pakistan predstaviti Subotici. Ova izložba je proizvod Juriginih osobnih napora i odabir lica je samo njegov. Lahor je veliki stari grad koji ima šest milijuna stanovnika, što znači da će gospodin Juriga možda i dalje biti zauzet predstavljajući neka druga lica«, rekao je Hashmi te dodao kako znajući za profesionalnost i kreativnu energiju gospodina Jurige, ne sumnja da će u bliskoj budućnosti možda pojaviti i knjiga o licima Pakistana.

Pokraj velikog broja zainteresiranih Subotičana, otvorenju izložbe nazočili su i predstavnici konzulata Republike Hrvatske i Republike Mađarske u Subotici.

D. B. P.

Iz privatnih kolekcija u Vojvodini – Picasso, Miró, Dali

Crteži i grafike slavnih španjolskih slikara

Novosadski Centar za vizualnu kulturu »Zlatno oko« je od 2. travnja domaćin izložbe djela triju velikana katalonskog slikarstva *Pabla Ruiza Picassa* (1881.–1973.), *Juana Miróa* (1893.–1983.) i *Salvadora Dalija* (1904.–1989.). Riječ je o crtežima i grafičkim listovima trojice slavnih španjolskih slikara iz privatnih kolekcija u Vojvodini, točnije kolekcionara iz Novog Sada, Subotice, Petrovaradina i Sombora. Pred velikim brojem okupljenih izložbu je otvorila gradonačelnica Novog Sada *Maja Gojković*.

Picasso, Miró i Dali našli su se u ovom komornom izložbenom prostoru zahvaljujući ravnatelju galerije *Savi Stepanovu*, koji je, saznajući za nekoliko primjeraka radova slikara u privatnim kolekcijama u Novom Sadu počeo tragati i za ostalim, mogućim, nakon čega su sami kolekcionari ponudili djela kako bi publika mogla uživati u ljepoti crteža ova tri velika umjetnika koji su tijekom 20. stoljeća stvorili opus koji je izmijenio povijest svjetskog slikarstva. Sama po sebi izložba nema koncepciju niti je treba tražiti, kaže Stepanov, dodajući kako

Jedan od Dalijevih grafičkih listova

postavljenja u komornom prostoru galerije, izložba dobiva svoju specifičnu formu, koju joj daje činjenica da radovi potiču iz privatnih kolekcija. Osim crteža i grafičkih listova na zidovima galerije postavljeni su i faksimili iz 30-tih godina prošlog stoljeća nastali između beogradskih nadrealista tog vremena i Dalija i Miróa.

Životopisi Picassa, Miróa i Dalija puni su podudarnosti: sva trojica su Katalonci, sličnog staleškog podrijetla, rano su započeli stvaralačke opuse, školovali se u Španjolskoj, a nastavili raditi u Francuskoj i Parizu. U glavnom gradu Francuske slikari su ostvarili svoja najznačajnija djela koja su pokretala umjetnička strujanja tog vremena. Sva trojica su se ogradila od Španjolskog građanskog rata kao i prema zbivanjima tijekom Drugog svjetskog rata. Također, sva trojica su bili dugog vijeka – Picasso je živio 92, Miró 90 a Dali 85 godina.

Izložba je otvorena do 16. travnja, svakim danom od 10 do 20 sati, a vikendom od 10 do 18. sati. Ulaz je slobodan.

D. Popov

U povodu Odluke SO Subotica o rušenju zgrade kazališta

»Podignite visoko, krovnu gredu, tesari...«

Piše: Milivoj Prčić

Prije svega zagovaram tezu da zgradu Kazališta ne treba razoriti (nasuprot Ciceronu koji je uvijek tražio razaranje Kartagine!).

Sporna je zgrada oduvijek simbolom Subotice, od 1854., i u njoj su igrali svi znameniti glumci i glumice počevši od *Fedak Sarlote*, sve do *Radeta Šerbedžije*. A predstave gledali smo i moj djed i otac i ja, pa i moj sin, dakako. Puno je četiri generacije u kulturi jednog europskog grada.

Suglasan sam sa zagovornicima teorije da nema toga što se ne može »pokrpati« tj. popraviti u graditeljstvu – pa polovica Subotice su stare »nabijanice« obložene uokolo s »jednom ciglom« zida i izolirane od vlage ter-papirom!

Osobno znam za pet projekata restauracije sadašnje zgrade Kazališta, koji su »masno« naplaćeni od znamenitih arhitekata i projektanata iz Beograda, Novog Sada itd., od 1956. pa naovamo. Trebalo bi da za to znaju i vijećnici!

Siguran sam da bi rušenje u cijelosti zgrade Kazališta bilo pravi grijeh prema veduti Subotice. U prilog teze da je moguće dakako izgraditi potpuno novu »staru« zgradu svako su besplatni nacrti »originala« koji čekaju mirno u našem Historijskom arhivu u Subotici u

desetak arhivskih kutija Senata grada Subotice (mislim na Slobodni kraljevski grad!).

Budući da Subotica nikada neće moći osigurati novac za prelijepe zgrade poput Opere u Sidneyu ili super-modernističkog kazališta u kamenu Seville, tvrdim kako niti ovaj najnoviji projekt »gradskih otaca« na koncu ne bi »ispao« puno jeftiniji!

Naravno, ne upuštam se u raspravu »stakleno-betonskog« centra gdje bi u prizemlju bili »kafići« i prodavaonice luksuzne robe, za što neki iz Općine vjeruju da bi bilo najbolje rje-

šenje, ali to više ne bi bila slika našeg glavnog gradskog trga i »brenda« Subotice!

Znamo dobro da je medij »kazalište« svugdje u svijetu u velikoj krizi i vrlo luksuzna igračka za bogatašku djecu i imućne starce, a ne za umorne djelatnike kapitalizma koji dolaze kući s posla od 9-18 sati, i jedini medij im je malo TV, večera i potom opet TV s nekom utakmicom ili dio »ljubavne« serije! A subotom navečer malo sjedenja u slastičarnici i šetnja na Paliću.

Molimo vas ne rušite ono što imamo, jer nećemo imati niti to! Vjerujem gospođi *Aladžić* i na strani sam njene stručnosti!

Niti ovakvog repertoara iz 1946. s »Ča Boninom razgalom« ili »Janos vitezom«, a pogotovu s operom i operetom, više neće biti nikada!

Dajte nam referendum da sami odlučimo hoćemo li bacati novac u ništa! A do tada barem srušite ono čudovište od kostura iza Otvorenog (radničkog) sveučilišta, koje vjerno predstavlja »bolesne« ideje tadanjih upravljača grada. Hoćemo restaurirano ili novo »staro« kazalište! A do tada gledajte i slušajte nove medije koje je donijelo sa sobom 21. stoljeće. I uživajte! Moguće ni Ciceron nije bio u pravu... ■

U Subotici je u petak, 30. ožujka blago u Gospodinu preminula, okrijepljena svetim sakramentima, *Marga Stipić*, uzorna vjernica i poznata kulturna djelatnica.

Marga Stipić je rođena 3. studenog 1913. godine u Tavankutu, u siromašnoj poljodjeljskoj obitelji. Otac joj je poginuo u Prvom svjetskom ratu i to je odredilo njezin životni put. Iako željna učenja i odličan đak, završila

In memoriam: Marga Stipić (1913. – 2007.)

Odlazak poznate slammarke

je samo četiri razreda osnovne škole, »dalje nije išlo«. Kao samouka slikarica pripada grupi Hrvatica – Bunjevaka koje su izrađivale slike od slame, a slikala je i s uljanim bojama na lezonitu. Od 1961. godine bila je članica Likovne kolonije u tehnici slame pri HKPD »Matija Gubec« u Tavankutu. Izlagala je u zemlji i inozemstvu na gotovo stotinjak izložbi. Bila je i počasni član Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«.

Pjesme piše od 1945. godine. Napisala je oko 400 pjesama a objavljivala ih je u vjersko-informativnom listu »Bačko klasje« te u kalendaru »Subotička Danica« kao i u raznim

drugim publikacijama. Hrvatsko književno društvo Sv. Ćirila i Metoda objavilo joj je u Zagrebu 1989. godine zbirku pjesama pod naslovom »Moje tuge«.

Pokopana je u obiteljsku grobnicu u Donjem Tavankutu u subotu, 31. ožujka. Dragu tetu Margu ispratili su na vječni počinak uz njezinu rodbinu i članovi HKPD »Matija Gubec«. Troje mladih oprostilo se od tete Marge obučeno u narodnu nošnju a jedna je djevojka pročitala njezinu pjesmu Srcu Marijinu, u kojoj je ona zapravo opisala svoj susret s milosrdnim Bogom i Marijinim Srcem, koje je žarko štovala.

K. Č.

Kršćanska tribina grada Subotice

Patimo zato da se i u našem životu pokaže slava Božja

*Mi trebamo nositi teret svoje braće tako da budemo strpljivi, da ne vičemo, kukamo ili jaučemo *
Nemojmo umišljati da mi patimo samo zato što smo grešni ljudi nego patimo
zato da se i u našem životu pokaže slava Božja i dobrota drugih ljudi*

»**P**odnošenjem patnje možemo plaćati otkupninu za krivicu grijeha svih vremena, za svoje grijeh, za grijeh drugih ljudi, a možemo svoj križ, svoju patnju prikazivati kao žrtvu Bogu. Jedan gram križa prevagne milijun molitvenika«, rekao je katedralni župnik mons. Stjepan Beretić govoreći u četvrtak, 29. ožujka, na Kršćanskoj tribini grada Subotice na temu »Može li trpljenje biti spasonosno?«

U zlim vremenima zaboravljamo sreću. Puno je patnje u našoj svakidašnjici. Patnju zaboravimo kad nam krene dobro. Kad nas pritisne zlo ni na pamet nam ne padaju sretni dani. U dane patnje bi trebalo misliti na utjehu bezbrižnih dana. Ni u veselju ne smijemo preterati, preko patnje ide se dobru, istini, spasenju. Pa ipak, podvlači Beretić, moramo priznati kako je patnja teška. Lakše se opredijelimo za veselo nego za teško. Više volimo lagano i bezbrižno nego ozbiljno. Tko je skršen nevoljama, tko se u nevoljama ne tješi darovima koje je primio, takav biva slomljen očajanjem. Zato nam valja oboje spojiti da jedno podržava drugo. Zato sveti čovjek, u bolima i nevolji misli na milinu darova te kaže, kad od Boga primamo dobro zar da onda i zlo ne primimo.

ŠTO JE UČINAK PODNESENE PATNJE?: Mnogi su vjernici junački podnosili patnje i nevolje u svom životu. Svoje su patnje pridruživali Isusovim mukama. Tako su oni zajedno i s Isusom patili, zajedno se s njim nadali uskrsnuću. Oni ljudi koji su najbliže Bogu, osjetili su strah i bol ostavljanosti. Bez obzira koliko smo savršeni, veliki, jaki kad pritisnu veliki bolovi, velike patnje, onda nam se čini kako smo ostavljeni i da nas je Bog zaboravio. Tako se zbiva novo utjelovljenje Krista u kršćaninu što znači isto što i uskrsnuće od smrti na križu. Novi čovjek nosi

znakove rana Kristovih na svom tijelu. Tako je vjerničko sjedinjenje duše s Bogom cilj za koji je duša stvorena, po križu otkupljena, na križu usavršena, za svu vječnost križem zapečaćena. »Podnošenjem patnje možemo plaćati otkupninu za krivicu grijeha svih vremena. Za svoje grijeh, za grijeh drugih ljudi, a možemo svoj križ, svoju patnju prikazivati kao žrtvu Bogu. Ne moramo ništa moliti. Samo kažemo – Isuse neka je to za mir u svijetu«, navodi Beretić.

ISUSOVA PATNJA JE NADASVE SPASONOSNA: Beretić je govorio kako smo mi utjelovljeni po krštenju u Gospodina te bi naša patnja trebala biti kompatibilna s Isusovom. Zahvaljujući križu i mukama, tmine su otkrivena, a bi vraćeno svjetlo. Tko križ posjeduje ima blago jer je križ postao opće spasenje svega svijeta. Patnje se trebaju slobodno prihvaćati. Beretić navodi kako ima neizbježnih patnji, a ima i onih kojih smo se dužni osloboditi i lišiti. Osvrćući se na film *Mela Gibsona* o Isusovoj muc, mons. Beretić je rekao kako je u filmu do neukusa prikazana sva strahota Isusovih muka, patnji i stradanja.

Taj je film u neku ruku pravi naturalizam. U prvih kršćana nije bilo običaj prikazivati Isusovu muku na taj način. Tada je bilo značajnije isticati svrhu muke Isusove. Više se govorilo o Isusovom uskrsnuću nego o muc. Zbog toga se od IV. stoljeća križ ukrašavao dragim kamenjem. Ako je taj križ ukrašen draguljima onda patnja i križ nama donosi diku, ponos, veliko bogatstvo. Križ u nama pobuđuje nadu novoga života, nove mladosti i time naglašava plodove muke više nego mučenje koje je Isus proživljavao. U Gibsonovom filmu, Beretić ne vidi plodove Isusove muke. Sve do V. stoljeća kipari i slikari nisu Isusa prikazivali kako nosi križ. U kasnijim stoljećima se otišlo u drugu krajnost pridavajući umjetničkim vrijednostima veću važnost od smisla Isusove Muke.

MOŽE LI SE BEZ PATNJE DO SPASENJA?: Mons. Stjepan Beretić kaže kako u svojim patnjama imamo Isusa kao druga, koji kaže: Zar niste znali da je Krist sve to morao pretrpjeti? Ako je on morao i mi moramo još više. Spasitelj je za nas nosio križ. U Kristovu kraljevstvu križ je najveća nagrada. Strpljivo podnesena

patnja, bol, tuga ili nesreća, to je križ koji nas može odvesti u nebo, a radost koja nas tamo čeka je tako velika da sve teškoće kroz koje prolazimo nisu ništa. Od kada je Isus umro na križu ne postoji ni jedan križ bez Isusa i to je naša utjeha. Nije svrha druženja s Isusom i pobožnosti Križnog puta u tome da želimo plakati nad Isusovom mukom. Promatrajući Isusovu patnju i svrhu njegove patnje i sami trebamo pronaći i dati smisao svojoj patnji. Ne može se reći da je patnja samo kazna za naše grijeh, ni mi nismo prema Bogu uvijek savršeni i zahvalni, a Bog nas ipak beskrajno voli, naglasio je Stjepan Beretić i dodao kako patnja u našim životima može biti znak Božji, a bolest, patnja i nevolja mogu biti Božji poziv da mu se više približimo i da ga više volimo. Tko izdrži puno nevolja postaje izdržljiv i snažan. Nevolja rađa postojanošću. S teškoćama, križem i patnjom moramo računati.

JE LI PATNJA SPASONOSNA?: Isusova patnja je spasonosna. Neke nam odgovore daje Sveto pismo riječima bogoslužja Velikog petka. Zašto tugujemo i bolujemo? Ponekad zato što jako volimo. Preko patnje ide se ka istini i dobru u susret. Dobro je razmišljati o Isusovim patnjama. I mi imamo patnje i neka one budu zadovoljština za naše grijeh i drugih ljudi. Mi trebamo nositi teret svoje braće tako da budemo strpljivi, da ne vičemo, kukamo ili jaučemo. Samo tako dajemo život za druge. Patnja nam može biti spasonosna i kao pokora i kao dragovoljno prihvaćena žrtva za blagoslov našim bližnjima i cijelom svijetu. Nemojmo umišljati da mi patimo samo zato što smo grešni ljudi nego patimo zato da se i u našem životu pokaže slava Božja i dobrota drugih ljudi, završio je na koncu mons. Stjepan Beretić, katedralni župnik.

Marina K. K.

Uskrs!

Krist je uskrsnuo.
To je uistinu tako.
Raduj se,
jer život opet ima smisla.
Nama nije suđeno
da završimo u nekoj crnoj rupi.

Uskrs!
Ti si s milijunima drugih ljudi
na putu u sjajnu budućnost
koja se zove nebo.

Uskrs!
Dođi, podimo zajedno na sunce.

Zar ne osjećaš proljeće u svome
srcu?
Sada je vrijeme obnavljanja,
nove nade
u nasmrtnu umornu svijetu.

Vjerujem u uskrsnuće
jer vjerujem u ljubav,
jer ne mogu prihvatiti
besmisleno bivstvovanje.

Uskrs!
Podimo zajedno u radost.

Phil Bosmans

Samostalni koncert na Cvjetnicu

VIS Amos proslavio prvi rođendan

Vokalno-instrumentalni sastav »Amos« iz Sombora, 31. ožujka napunio je prvu godinu postojanja. Tim povodom u nedjelju 1. travnja, na Cvjetnicu, navečer u 20 sati, održan je i prvi samostalni koncert u mjesnoj crkvi sv. Križa

u Somboru. U prepunoj crkvi, ovaj je glazbeni sastav otpjevao repertoar mahom tuđih pjesama (poput pjesama: Stvoreni za nebo, Znak pobjede, Velik si, Gospodin je Pastir moj i dr.), a na koncu koncerta posjetitelje je oduševila njihova autorska pjesma s prošlogodišnjeg Festivala hrvatskih duhovnih pjesama – HosanaFest, »Moje misli k Nebu lete«. Ovoga je puta otpjevana u remix izdanju, te je oduševljenje mlade publike bilo još veće. Da je koncert uspio potvrđuju i brojni bisevi kojega su mladi izvođači morali odraditi. Želja je mladih, članova »Amosa« nastaviti pjevati Gospodinu i potaknuti mlade, kao i sve druge koje vole pop-rock glazbu (kako u Somboru, tako i u drugim mjestima) da se i tako može slaviti Gospodar života.

M. S.

Sveti tjedan u subotičkoj katedrali – bazilici svete Terezije

6. travnja Veliki petak: u 18 sati obredi Velikog petka na hrvatskom jeziku.

7. travnja: Velika subota. U 14 sati blagoslov jela. U 20 sati vazmeno bdijenje, svečana sveta misa, obred uskrsnuća i uskrsna procesija.

8. travnja: Uskrs. U 10 sati svečana biskupska sveta misa na hrvatskom jeziku, u 18 sveta misa na hrvatskom jeziku.

Prilika za svetu ispovijed u katedrali
na Veliki petak od 6,30 do 19 sati
i na Veliku subotu 6,30 do 21 sat.

Križni put na Kalvariji

Pobožnost Križnog puta koja će se održati danas, na Veliki petak, počinje u 10 sati. U slučaju lošeg vremena križni put će se održati u župnoj crkvi Isusova Uskrsnuća.

Ž. V.

Tečaj za buduće bračne parove

Zaručnički tečaj koji je obavezan za sve koji se ove godine namjeravaju vjenčati u crkvi

održavat će se od 16. do 20. travnja. Predavanja su u Subotici, u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Terezije Avilske, u Harambašićevoj 7. s početkom u 19 i 30 sati.

Predavanja drže svećenici, liječnici i bračni parovi

Križni put obitelji

U nedjelju, 30. ožujka na Cvjetnicu, održan je Križni put na subotičkoj Kalvariji, koji su

ovoga puta predvodile obitelji. Okupio se lijepi broj vjernika koji su sudjelovali na ovoj pobožnosti, a još ljepšem zajedništvu doprinijeli su mladi, članovi skupine »Proroci« koji su predvodili pjevanje. Prigodnu homiliju održao je *Brasnyo Ignac* prefekt Sjemeništa.

Događaj uskrsnuća nadilazi obzorje ljudskog iskustva

Poruka Kalvarije i praznog groba

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Danas je Veliki petak. Za dva dana slavit ćemo najveću svetkovinu – Uskrs. O čemu drugome razmišljati nego o ta dva velika događaja od kojih je jedan zapečatio našu povijest, a drugi iskoraknuo iz naše povijesti i uveo nas u nadpovijest.

Prateći Isusov kalvarijski hod, susrećemo nekoliko zanimljivih likova. Svaki od njih budi u nama različite osjećaje, ovisno o tome koju je ulogu imao u Isusovu nošenju križa.

VJERA DESNOG RAZBOJNIKA: Zgražamo se nad okrutnošću vojnika, nad bahatošću *Kajfe*, nad bezdušnošću svjetine, nad *Pilatovom* neodlučnošću. Divimo se osjetljivosti žena koje u stopu slijede Isusa, hrabrosti *Veronike* koja ne kalkkira što bi joj se sve moglo dogoditi ako iskaže gestu ljubavi, spremnošću *Šimuna* da poneše križ, a nadasve *Marijinu* vjeru i predanosti sve do Kalvarije. Ima tu i drugih lica. Ali, redovito kad čitam evangeoska izvješća o Isusovoj mucu, moju pozornost plijeni lik dobrog ili desnog razbojnika. Zašto? Bog mu je iskazao čast da bude uz njegova Sina u posljednjem i najtežem trenutku njegova života. Ono što je još važnije, on je postao i subaštinik njegove muke i baštinik milosti Kristove smrti. Kolike li poruke za nas!

Isusov govor na Kalvariji bila je jedino duboka šutnja. U pustinji se sa sotonom obračunao oštrim riječima, a na križu se povukao u šutnju. Dragovoljno se izručio u ruke neprijatelja koje potom pobjeđuje svojom slabošću i šutnjom. Izazivaju ga, a On uporno šuti. U obranu mu staje desni razbojnik. Njega je potresla činjenica da Isus na mržnju i zlo ne uzvraća istom mjerom, već opraštanjem i ljubavlju: »Oče, oprostí im, ne znaju što čine!« Promatrajući Isusa koji ponizno i krotko trpi, razbojnik otkriva jedan novi svijet vrednota i odnosa,

koji dotada nije poznao. U slabosti Raspetoga naslućuje snagu njegove ljubavi. Shvaća da On ne koristi vlastitu snagu kako bi samog sebe spasio ili druge sebi podčinio. Otkriva da je Krist kralj, ne zbog toga što koristi svoju moć da siđe s križa, ili da na spektakularan način dominira nad drugima, već zato što je došao objaviti da je Bog Otac svih ljudi. Razbojnik upravo tu prepoznaje svoju zadnju šansu. Otkrio je da postoji nešto i Netko tko je veći od bilo kojeg zla. Kada je shvatio svoj grijeh i Isusovu nevinost, jaz koji mu se dotad činio tako dubok, postao je odjednom premostiv. Uvidjevši da je Isus na strani raskajanog grešnika, ohrabren, moli da ga uzme k sebi. Čak ne moli da mu oprostí, već da ga se samo sjeti. S tom molbom dobri razbojnik izražava svoju vjeru i nadu. Iako je vjernički hod tog čovjeka bio veoma kratak, ali ipak tako intenzivan, doveo ga je do konačnog ispunjenja: »Danas ćeš biti sa mnom u raj.« Zaista, sretnog li razbojnika!

ISUSOVO USKRSNUĆE: Kod Isusova ukopa bilo je nekoliko svjedoka, a kod uskrsnuća nitko od živih nije bio prisutan. Događaj uskrsnuća nadilazi obzorje ljudskog iskustva. Zato o uskrsnuću možemo govoriti samo u okviru slika i simbola. Jedan od njih je i grobni kamen. Kamen koji je zapečatio sve nade Isusovih učenika i onih koji su Isusa voljeli. Dan poslije, taj isti kamen postaje svjedok najvećeg događaja u povijesti: »Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!« Na grobnom kamenu stoji uklesano: pobjeda je progutala smrt, povijest smrti je prekinuta, snaga smrti je slomljena, otpočela je povijesna borba između života i smrti, nade i beznađa. Da bi Isus izišao iz groba, nije bilo potrebno maknuti kamen. Isus nije trebao vrata kako bi ušao u sobu gdje su se okupili učenici, nije mu trebala mreža

da ulovi ribu koju je zgotovio učenicima za doručak. Odvaljeni kamen trebao je ženama, učenicima i svima nama, da bismo u tami praznog groba nazreli nova životna obzorja, obzorja vječnosti. Odvaljeni kamen nije dokaz za uskrsnuće, ali je znak da se do Uskrsa dolazi noseći težinu života teškog poput kamena i prazninu strašniju od mrklog groba. *Marija Magdalena*, *Petar* i *Ivan* vidjeli su odvaljeni kamen ali nisu odmah naslutili uskrsnuće. Prazni je grob u njihovim srcima tek oživio nade, koje su u predvečerje Velikog petka zajedno s Isusovim tijelom, bile pokopane. Čovjek se teško miri s činjenicom da sjena smrti i dalje obavija njegov život, da njegovi planovi ostaju neostvareni, njegova želja za sretnim životom ostaje neutažena. Ta iskonska čežnja za vječnošću uvijek se iznova pita: Zašto patnja, zašto neuspjeh i gubitak, zašto iznevjerena ljubav, zašto lažno prijateljstvo, zašto osamljenost, zašto bolest? Zašto nas i dalje pritišće kamen koji nam ne da živjeti? Zar grobni kamen nije jednom zauvijek odvaljen? Da, Kristova je ljubav jača od kamena. Krist je svojim uskrsnućem grobna vrata pretvorio u vrata života. Ali, »ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre donosi obilat rod«. To je Isusov put, to je i naš put. Prazni grob zauvijek svjedoči da život pobjeđuje smrt i da zadnju riječ ima ljubav.

Uskrs se ne može slaviti osim kao događaj. Toliko toga sadrži u sebi, ali je nerazdvojiv od otajstva Velikoga petka. Što mi je želja? Iza Velikog petka smoći snage svima i svakome u našoj zajednici, a i izvan nje, moliti: Oče oprostí! S druge strane zaželjati svima da se s naših srdaca iz naših života »odvali grobni kamen« i da u nama zasja jakost i novost Uskrsloga. Uskrsa za nas nema bez obnove uskrslog čovjeka u nama. Neka vam je sretno Uskrsnuće!

Krist je svojim uskrsnućem grobna vrata pretvorio u vrata života. Ali, »ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre donosi obilat rod«. To je Isusov put, to je i naš put. Prazni grob zauvijek svjedoči da život pobjeđuje smrt i da zadnju riječ ima ljubav.

Dragi Hrckovci!

Pred nama je veliki kršćanski blagdan Uskrs. Vjerujem da ga očekujete, te da ste napisali svoje želje uskrsnom zečiću, koji će vas ukoliko budete dobri posjetiti u nedjelju rano ujutro, dok još budete spavali. No, prije toga pročitajte ovu priču!

S radošću i veseljem svima želimo sretan i veseo Uskrs!

Ž. V.

Uskrsni anđeo

Uskrs je bio blizu. Nebeska uskrsna jaja bila su već sva gotova. Anđeli su imali dosta posla dok su ih bojali i ukrašavali. Dragi Bog, koji jako voli djecu, odlučio ih je o Uskrsu razveseliti i nadariti raznim pisanicama.

Pozvao je sve anđele preda se i upitao ih tko želi poći na Zemlju. Svi su bili spremni to učiniti, pa su povikali: »Pošalji, Gospodine, koga god hoćeš od nas!« Bog se nasmije i pozove jednog anđela: »Ti ćeš s jednim zečićem otputovati na Zemlju da ondje dobroj djeci podijeliš pisanice!« Anđeo je klicao od veselja, a osobito kad mu je njegov prijatelj zečić pričvrstio za krila košaricu i napunio je jajima. Onda je zečić napunio i svoju košaricu jajima. Obojica su bila spremna za put. Svi su ih anđeli ispratili do nebeskih vrata. Zatim se naš anđeo sa zečićem zaputi prema Zemlji. Kad su sišli na Zemlju, upravo je bila večer. Rastali su se i pošli za poslom. »Ovdje ćemo se opet sastati, zečiću« — reče anđeo — »samo budi točan. Prije nego se pojavi sunce, moramo biti na nebu.«

»Bit ću točan« — reče zečić i obojica podoše dijeliti nebeska jaja. Proputovali su cijelu Zemlju. Metnuli su jaja gdje su znali da će ih djeca moći naći. Zatim su došli na ugovoreno mjesto. Najednom se sve osvijetli. Sunce se pokazalo u svečanom ruhu, veselo što se moglo tako lijepo opremiti za Uskrs.

Brzo, poput vjetrova, uspnu se naši prijatelji kroz oblake na nebo. Nebeska su vrata bila širom otvorena. Divna soba za primanje kod Gospodina bila je sva u sjaju. Svi sveci i anđeli već su bili na okupu i gledali su uskrsloga Spasitelja iz čijih je rana istjecalo svjetlo. Naš je anđeo odlepršao k pjevačima.

Tada je dragi Bog dao znak za pjevanje i gromki Aleluja proširio se po cijelom nebu.

»Aleluja, Aleluja« — klicali su milijuni glasova. Isti se glas čuo i sa Zemlje.

Kad se na nebu smirilo veselje, naš je anđeo odletio k Bogu Ocu, na čijoj je desnoj strani sjedio Isus, i izvijestio o svom putu. Obojica su ga slušala. Nasmijali su se veselom anđeoskom pripovijedanjem, a onda je Isus stavio ruku na njegovu glavicu i rekao: »Od sada ćeš biti uskrsni anđeo i sa zečićem ćeš svake godine o Uskrsu putovati na Zemlju.« Od tada je anđeo sa zecom svake godine išao na zemlju, ali ga sunce nije više preteklo. Kad se ono pojavilo na Uskrs ujutro, on je već stajao među pjevačima i s ostalima čekao dolazak uskrslog Spasitelja da mu sa svima zapjeva radosni ALELUJA!

F. K. Jaskanski

Uskršnji vašar

U osnovnoj školi »Ivan Milutinović« u petak 30. ožujka održan je Uskršnji vašar, na kojem su sudjelovali učenici ove škole, nižih i viših razreda, a među njima su bila i djeca iz hrvatskih odjela. Uskršnji vašar organizirala je učenička zadruga i prikupljen novac ostaje njima. Prodavala su se jaja (pisanice) s uskrsnim motivima, plišani zečići koje su djeca sama šivala, prigodne čestitke za Uskrs i druge zanimljivosti. Ovogodišnji Uskršnji vašar okupio je lijepi broj posjetitelja, koji su s oduševljenjem razgledali sve zanimljivosti koje su djeca pripremila.

Antonija Sudarević

Piše: Dr. Franjo P. Petreš,
neuropshijatar

Pod riječju glavobolja opisuje se gotovo svaka vrsta bola koju osjećamo u glavi. Najčešće bol je lokaliziran u predjelu sljepoočnice i čela, mada nije rijetkost pojava bola u potiljačnom dijelu glave i u donjem dijelu lica.

Glavobolja nije samo medicinski, već i socijalni problem. Bol može biti oštar, tup, stalan, povremen, polagan ili nagao. Može trajati od nekoliko minuta do nekoliko sati, a može i ne prestajati danima. Bol je lokaliziran najčešće u jednoj strani glave, a može biti i na objema stranama.

ZAŠTO NASTAJE GLAVOBOLJA?: Znanstvenici još nisu u svemu suglasni, ali se smatra da je to složeno međusobno djelovanje mozga, živaca i krvnih žila u glavi. Malo je osoba koje tijekom svoga života nisu osjetile glavobolju. Bilo kao posljedicu izravnog udara u glavu, bilo kao određeni simptom.

Medicinski i socijalni problem

Glavobolja

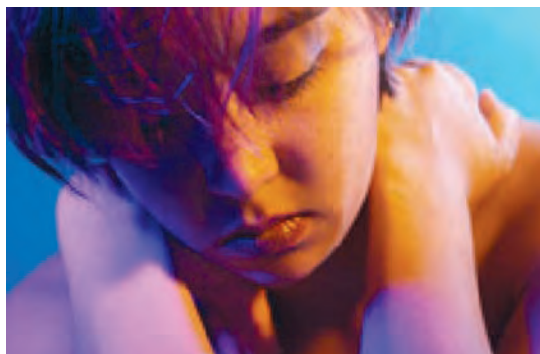
Glavobolja je prisutna ne samo kod odraslih već je zastupljena i kod djece. Žene inače češće pate od glavobolje, osobito migrene, nego što je to slučaj kod muškaraca.

Srećom, većina ljudi pati od blagih i neredovitih glavobolja i nema potrebe za traženjem liječničke pomoći. Lijekovi protiv glavobolje mogu se nabaviti i bez liječničkog recepta, te je to jedan od najjednostavnijih načina rješavanja bola. Međutim, za neke ljude glavobolja predstavlja ozbiljnu poteškoću i mora se tražiti liječnička pomoć, jer stanje bola može onesposobiti osobu za rad, te je potrebno i odsustvovanje s radnoga mjesta.

VRSTE GLAVOBOLJA: Postoji više vrste glavobolja, pa je napravljena njihova klasifikacija. Prvo se glavobolje dijele ne primarne i sekundarne. U primarne glavobolje spadaju:

- Migrena
- Tenzijska glavobolja
- Klaster glavobolja
- Ostale primarne glavobolje

U sekundarne glavobolje ubrajaju se:

- Glavobolje povezane s ozljedom glave i vrata
- Kranijalni i vratno kičmeni vaskularni poremećaji
- Uzimanje nekih tvari i medikamena
- Infekcije
- Poremećaji homeostaze;
- Facijalni bol zbog bolesti usta i zuba;
- Psihički poremećaji.
- Upale raznih kranijalnih nerava.

VASKULARNA GLAVOBOLJA: Najveći problem nam zadaje vaskularna glavobolja, tzv. migrena. Za nju je karakterističan umjeren do jak bol. Oko 60 posto ljudi s migrenom osjećaju bol samo na jednoj strani glave, dok ostalih 40 posto bol osjeća s objiju strana. Migrena kod odraslih osoba može trajati od 4 do 72 sata, no učestalost napadaja individualno

je različita. Neki imaju takve napadaje 3-4 puta godišnje, dok se nekim osobama ovakva vrsta bola javlja nekoliko puta mjesečno. Bol u glavi često je dio tzv. višesimptomskog kompleksa, jer tijekom migrene mogu biti prisutni i drugi simptomi, kao što su

mučnina, smetnje vida, osjetljivost na svjetlost i zvuk. Većina osoba koje pate od migrene imaju prije bola tzv. auru. Aura je predstadij migrene i očituje se kao slijepe točke i iskrice u vidnom polju, vrtoglavica, omamljenost ili zujanje u glavi.

Spomenuta tenzijska glavobolja je česta. Najčešći je to primarni oblik, odmah iza migrene. Obično stvara tupi bol, stezanje ili osjećaj pritiska u čelu i tjemenu ili stražnjem dijelu vrata. Takve glavobolje mogu biti česte ili gotovo svakodnevne. Pojedini napadaji traju od 30 minuta, do tjedan dana. Ako se napadaji pojavljuju više od 15 dana u mjesecu, najmanje tri mjeseca, onda je smatramo kroničnom glavoboljom.

Nastavak u idućem broju

GASTRONOMSKI KUTAK

Pečena janjetina

Dan prije osoliti janjeće meso i ostaviti da prenoći u hladnjaku. Sutradan, prije pečenja, tko voli može »špikovati« ga s češnjakom i slaninom. Tako pripremljena pečenica stavi se u pećnicu i peče otprilike 2 sata na 220-250 stupnjeva. Služi se toplo i hladno, već kako ukućani vole.

Sos od hrena

- 100 gr hrena
- 1 pavlaka
- 2 kisele jabuke

Hren pomiješati skupa s pavlakom, a očišćene jabuke narendati i potom dodati u smjesu. Prije služenja, ostaviti u hladnjak neko vrijeme da se masa zgusne.

Afirmacija alternativnog liječenja i očuvanja zdravlja

»Zdrav život«

Predsjednik ovog nedavno utemeljenog društva profesor Vojislav Gabrić u kraćim crtama prezentirao je ciljeve i buduće aktivnosti

Piše: Dražen Prčić

Zakon o zdravstvenoj zaštiti, donijet početkom prošle godine (2006.), ispravio je višegodišnju nepravdu prema alternativnoj medicini. Od preko 500 raznih alternativnih terapija 67 je legalizirano, te tako postalo i službeno priznato. Također, medicinske rubrike u brojnim dnevnim i periodičnim novinama sve više su ispunjene savjetima stručnjaka za alternativne metode liječenja i ovaj oblik tretmana raznih oboljenja ima sve više pristaša i kod liječnika opće medicine. Jer, zajednički cilj tradicionalne i alternativne medicine je uspješno liječenje.

UDRUGA »ZDRAV ŽIVOT«: Subotica kao grad, koji je uvijek imao mnogo više senzibiliteta za svekolike različitosti, prepoznala je i u alternativnoj medicini pravi put prema važnom cilju u životu svakoga čovjeka - njegovom zdravlju. Nedavno je osnovano društvo »Zdrav život«, koje ima namjeru afirmirati očuvanje zdravlja uz pomoć metoda alternativnoga lije-

čenja, te promovirati biododatke u svakodnevnoj ishrani. Bližu informaciju o ovom društvu dobili smo od njegovog predsjednika profesora Vojislava Gabrića, koji je posjetio našu redakciju prošloga tjedna.

»Do ideje o osnivanju društva »Zdrav život« došao sam s istomišljenicima iz Subotice, Novog Sada i čak nekim prijateljima iz Mađarske. Koncem prošle godine krenuli smo u konkretnu realizaciju našeg projekta i registrirali udruženje građanja pod spomenutim nazivom, koje, za sada, ima 13 registriranih članova. Naš osnovni cilj je doprijeti do svijesti građana, ukazati na načine preventivnog djelovanja i što učinkovitiije raditi na očuvanju (spasu) vlastitog zdravlja, te zdravlja svojih najbližih«, pojašnjava Gabrić i dodaje.

POZIV ZAINTERESIRANIMA: »Nastojat ćemo upoznavati zainteresirane osobe, putem individualnih ili grupnih sastanaka, s programom i načinom vođenja zdravog života, te

Vojislav Gabrić

savjetima pokušati pomoći im da korisno promjene brojne štetne navike, ponajprije u ishrani. Naš cilj je objedinjavanje konvencionalne (tradicionalne) i alternativne medicine, a sve u namjeri zajedničkog boljitka u rješavanju sve akutnijeg zdravstvenog problema, koji na ovim prostorima često ima brojne tragične posljedice. S obzirom kako je društvo tek započelo s radom, a sve aktivnosti se obavljaju isključivo na osnovi individualnog financiranja njegovih članova, ovim putem upućujemo poziv svim zainteresiranim osobama koje bi se željele uključiti u rad i dati svoj osobni doprinos«, pozvao je na koncu profesor Vojislav Gabrić, predsjednik udruge »Zdrav život«. ■

Kontakt

Ukoliko se želite uključiti u rad ili dobiti određene informacije u vezi »Zdravog života«, njegov predsjednik je ponudio svoje brojeve telefona: 024 580 148 ili 064 2131741 (mobitel)

Izložba antikviteta Proljetni skup kolekcionara

U prostorijama nove općine u Subotici održana je prošle subote, 31. ožujka, redovita proljetna izložba antikviteta na kojoj su svoje eksponate izložili brojni kolekcionari iz zemlje i inozemstva. Na brojnim stolovima bilo je, kao i uvijek, izloženo svega i svačega od, primjerice,

mamutovog zuba, do handžara (mač) starog više od 150 godina, antičkih novčića, starih razglednica, filateljskih maraka, satova, porculana, bižuterije i mnogo toga što vrijedni sakupljači pokušavaju otrgnuti od »zaborava« prošlosti.

Ante Vukov, ljubitelj antikviteta

Ova proljetna kolekcionarska izložba je malo »bleda« nego prijašnjih godina, uglavnom ima izložene numizmatike, rimskih iskopina i drugih stvari, koje se ponavljaju na ovakvim skupovima. Osobno, našao sam i kupio nekoliko porculanskih predmeta iz 19. stoljeća već na samom početku izložbe. U pitanju je kasni Bidermayer, grubo dekorirani lončići i jedna debela šalica podrijetlom iz Češke.

Dražen Prčić

KUHAJTE UZ IPOD

Za sve tekno-kuvarice i kuvare, Philips je pripremio docking station za iPod. Ime mu je DCD778 Docking Entertainment System i

optimiziran je za smještanje ispod kuhinjskih elemenata, iako ga možete staviti gdje god vam je zgodno. Ima 8,5-inčni wide LCD, podržava 4. i 5. generaciju iPod, kao i iPod mini i nano. Ukoliko nemate iPod, zabavu možete obezbijediti sa DVD i CD medija. Za oko 400 USD imate i ugrađen ATSC/NTSC TV tuner, AM/FM tuner, dva zvučnika, tajmer za kuhanje i sat, a ako imate naslonjač u kuhinji, možete ga kontrolirati putem daljinskog.

ELSA TELEBIT

Japanska ELSA pripremila je digitalni TV tuner na SD kartici (SDIO) za PC računala s ope-

rativnim sustavom Windows XP ili Vista. ELSA također radi na verziji za Windows Mobile koja će biti predstavljena tijekom ljeta. Ovaj mali digitalni TV tuner ima dimenzije 55 x 33,5 x 8 mm i teži 5 g. Najmanji TV tuner na svijetu će vam trošiti tek oko 0,27 W, a unutar kućišta se nalazi i mala antena. Cijena je još uvijek nepoznata.

PROZIRNI COWBOY

Treća verzija serije stilskih kućišta Acrylic CowBoy stiže nam od japanskog proizvođača Digital CowBoy. Sasvim prozirno kućište nosi naziv Acrylic CowBoy III, a opremljeno je i s nekoliko LE dioda i neonskim lampama kako bi pridonijelo dojmu. Uz cijenu od pedesetak eura (bez napajanja) zadovoljilo bi mnoge ovdašnje gikove, ali se u nas ne prodaje – za sada se može kupiti samo u Japanu.

HD PHOTO

Najkorišteniji format bitmapiranih slika JPEG (.jpg) stigao je »na sud« Microsofta. Gigant je najavio novi format HD Photo (radni naziv Windows Media Photo). Kako tvrde u Microsoftu, novi format imat će bolju kvalitetu uz viši stupanj kompresije, samim tim i dosta manje fajlove. Bitan igrač za uspjeh ovog formata, Adobe, već je dao podršku, a očekuje se i odgovor institucija koje se bave standardiziranjem. Adobe je čak predstavio i plug-in za Photoshop CS2, a u sljedećoj verziji (CS3) HD Photo bit će normalno podržan. Više informacija o ovom formatu možete vidjeti na www.microsoft.com/windows/windowsmedia/forpros/wmphoto/default.aspx.

SIMULTANO TITLOVANJE

Istažitelji IBM-a najavili su novu eru u prepoznavanju govora. Predstavljene su nove tehnike koje pružaju rješenje za mnogobrojne probleme u prepoznavanju govora. Na primjer, više nije problem pozadinski šum ili akcent u govoru, a izgovorene rečenice se mogu prevoditi »u letu« i ispisivati titlovi na zaslonu (simultano titlovanje filma, na primjer). IBM je sve ove tehnike ujedinio u softverskom paketu Embedded ViaVoice 4.4 koji će među prvim iskoristiti Pioneer u novom navigacijskom sustavu AVIC-Z2 i tvrtka Alpine u novoj generaciji DVD sustava za automobile.

OD SAD BEZ MASTILA

Male dimenzije novog štampača tvrtke Zink dostignute su izbacivanjem cartridge-a iz uporabe. Dimenzije ovog štampača smanjene su s time na veličinu iPod. Međutim, štampač zahtijeva

posebnu vrstu papira koji na sebi ima posebne kemikalije potrebne za tisak. Jednostavnim zagrijavanjem papira dobiju se kvalitetne fotografije. Papir je u stvari polimer sa tri kristalna sloja, a svaki od slojeva pretvara se zagrijavanjem u jednu od osnovne tri boje (RGB) čime se formira otisak. Očekivana cijena je oko 200 dolara, ali je bitnija cijena papira – oko 20 dolara za pakiranje od 100 listova.

Priređuje: Siniša Jurić

Prvi puta u povijesti

Vaterpolski svjetski prvaci

Od osamostaljenja Hrvatske samo su rukometaši i tenisači uspjeli stići na svjetski tron, a od nedjelje, 1. travnja, to su učinile i »barakude« izbornika Rudića

Piše: Dražen Prčić

Ubiti, »kovanje« svjetskog zlata započelo je velikim polufinalnim trijumfom protiv reprezentacije Srbije (10-7), kada je prekinut pobjednički post dug punih osam godina. Uz pet uzastopnih pobjeda, tri iz kvalifikacijske skupine i uvjerljive četvrtfinalne protiv Rusije (10-3), s uspješno položenim polufinalnim ispitom protiv dotad aktualnih svjetskih prvaka, ostala je još samo jedna »skalina« do vaterpolskih nebesa. Ona protiv Mađarske, uz Srbiju, redovitog aktera svih velikih finala...

ZLATNE BARAKUDE: Plasmanom u finale Svjetskog prvenstva u australskome Melbourneu, točnije pobjedom protiv »vječitog rivala«, već je započela euforija i slavlje zbog golemog sportskog uspjeha. Uz garantiranu medalju, osiguran je i izravni plasman na buduće OI u Pekingu 2008. godine, ali izbornik *Ratko Rudić* (jedan od najtrofejnijih svjetskih stručnjaka svih vremena) pozvao je na ozbiljnost i činjenicu kako »posao još nije dovršen«. Tek pobjedom protiv Mađarske, »australska misija« bila bi uspješno završena, i nekoliko godina od njegova povratka u hrvatski vaterpo-

lo uspješno zaokružen stručni rad na duge staze I onda je stigao taj 1. travnja, i umjesto prvotransvanjske šale stigla je najljepša moguća sportska zbilja. Uz rukometaše i tenisače, Hrvatske je dobila još jedne momčadske svjetske prvake u svojoj povijesti. Zlatne vaterpoliste iz Melbournea 2007.

Zapamtite ova imena, jer ona su od prošle nedjelje zlatnim slovima upisana u vječitu knjigu vaterpolo povijesti: *Frano Vićan, Damir Burić, Andro Bušlje, Aljoša Kunac, Zdeslav Vrdoljak, Maro Joković, Mile Smodlaka, Teo Đogaš, Pavo Marković, Samir Barač, Igor Hinić, Miho Bošković i Josip Pavić*, uz već spomenutog izbornika Ratka Rudića.

Ova povijesna momčad ostvarila je svih šest pobjeda u isto toliko nastupa na SP-u, uspjela je na jednom natjecanju svladati aktualne svjetske prvake (Srbija) i vice prvake (Mađarska) i potvrditi na velikoj sceni klupski naslov prvaka Europe – dubrovačkog Juga, iz čijih redova je i veći broj vaterpolskih reprezentativaca. Jednom riječju

HRVATSKA – MAĐARSKA 9-8 (1:2, 3:1, 1:3, 2:1, produžetci 1:1, 1:0)

Svima onima koji su gledali izravni televizijski prijenos iz Melbournea (a takvih je zasigurno puno), dramu iz bazena ne treba dodatno pričavati, ali ipak se trebamo prisjetiti jednog trenutka koji je presudio finalni duel. Pri rezultatu 7-6 Mađarska je imala kontru u kojoj je *Benedek* izbio sam ispred hrvatskog vratara *Vićana*. I kada su svi već vidjeli loptu u голу, te vjerojatni novi poraz protiv uvijek neugodnog protivnika, najbolji svjetski vratar je učinio čudo i spriječio pogodak. U sljedećem napadu Hrvatska je izjednačila, a potom uspjela izboriti produžetke ovog dramatičnog susreta. Tada je na veliku scenu stupio *Pavo Marković*, igrač koji je do tih 6 minuta ekstra igre (3 x 2 minuta) uspio postići samo 3 gola. U vjerojatno najdramatičnijim trenucima svoje dosadašnje i zasigurno buduće karijere, ruka mu nije zadržala i poslao je 2 neobranjiva projektila iza glavovitog mađarskog vratara *Szecsija*. Posljednja promjena rezultata bila je upravo ona (9-8) poslije njegovog drugog gola, ostajući i konačno u epohalnom uspjehu hrvatske vaterpolske reprezentacije.

Ivica Francišković, nogometaš ZTE-a iz Zalaegerszega

Uspješan povratak

Nakon jednogodišnje stanke talentirani subotički nogometaš i ex-reprezentativac nastavio je profesionalnu karijeru u susjednoj Mađarskoj

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Zasigurno jedan od najtalentiranijih subotičkih nogometaša u posljednjih dvadesetak godina *Ivica Francišković* (28.), nekadašnji igrač Spartaka, Partizana, Vojvodine i svih mladih državnih selekcija, uspješno se vratio na nogometne travnjake. Zaigrao u mađarskom prvoligašu ZTE iz Zalaegerszega (bivši prvak) nadomestio je godinu dana odsustva s nogometnog terena i nastavio svoju profesionalnu nogometnu karijeru. Tijekom njegovog kratkog posjeta rodnom gradu zabilježili smo neke od njegovih »mađarskih« dojmova.

► **Što ima novo u mađarskom klupskom nogometu i kako se osjećate u novoj sredini?**

ZTE za koji nastupam završio je kao treći na polusezoni ovogodišnjeg nacionalnog mađarskog prvenstva, iza MTK-a i Debrecena, koji nam bježe sedam, odnosno šest bodova. Ipak, velika borba za jedno od prva dva mjesta koje vode u »Europu« se nastavlja i vjerujem, ukoliko nastavimo s dobrim igranjem, kako nisu nedostižna. Glede života i rada u novoj sredini posve sam zadovoljan, osobito sada u drugom dijelu prvenstva kada mnogo više igram.

► **Na kojoj poziciji igrate i kakva Vam je aktualna statistika?**

Igram na poziciji veznog igrača, organizatora igre, iza dva špica, a uspio sam postići nekoliko važnih zgoditaka i učvrstiti svoje mjesto u startnoj jedanaestorici.

► **Kako biste ocijenili kvalitetu današnjeg mađarskog nogometa i usporedili je sa srbijanskim, u kojemu ste dugo godina igrali na prvoligaškoj sceni?**

Kada bi gledali samo nogometaše mislim kako je naš nogomet mnogo kvalitetniji, ponajprije

zbog izraženijeg talenta, dok gledajući obje lige mislim kako je mađarska u mnogome bolje orga-

nizirana. Pritom mislim na opći dojam nogometne igre, kojoj se u Mađarskoj pridaje mnogo više

značaja, primjerice u tehničkom i tjelesnom smislu. Opet, tamo je problem u zastarjelim stadionima i infrastrukturi, ali se i na tome sve više radi, ponajprije zbog borbe za dobivanje organizacije EP 2112. godine zajedno s Hrvatskom.

► **Koliko bude publike na utakmicama Vašeg ZTE-a?**

Publike ima znatno više nego kod nas, na obični domaći susret dođe minimalno 4000 gledatelja, dok na većim, derbi susretima, bude čak i 8000 gledatelja.

► **Kakav je grad Zalaegerszeg u kojemu trenutačno živite?**

To je jedan manji grad s oko 70.000 stanovnika, koji se nalazi nedaleko od granice sa Slovenijom, najpoznatiji je po jakoj mesnoj industriji, koja je dugo godina i bila glavni sponzor kluba, dok je sada to EON, inače sponzor i Borussia iz Dortmunda.

► **Ostajete li i nakon isteka jednogodišnjeg ugovora u Zalaegerszegu?**

Sve je još uvijek otvoreno, o svemu ovisi rasplet tekućeg šampionata i moje igre u majici ZTE-a.

► **Zbog čega mađarski nogomet uvijek ima talentirane mlade selekcije koje, kada stasaju u seniorski pogon, redovito ne uspjevaju polučiti zapaženi rezultat na velikoj sceni?**

To je jamačno veliki problem mađarskog nogometa i toga su svi svjesni, ali se ipak nadaju kako bi upravo dobivanje Europskog prvenstva pomoglo u razbijanju tog kompleksa igranja na velikoj sceni. Čak, oni to smatraju i svojevrsnom posljednjom šansom za »nagli skok« u tom smjeru, sa sjetom se sjećajući legendarne selekcije predvođene velikim *Puskasem*.

Stručno usavršavanje

Uz dugogodišnje aktivno igranje na profesionalnoj prvoligaškoj sceni Ivica Francišković je usporedno završio i višu trenersku školu, a namjerava i dalje nastaviti u smjeru svog budućeg stručnog usavršavanja, no, kako sam kaže, još uvijek nije odlučio hoće li se u budućnosti baviti trenerskim poslom.

Blaško Barbarić, predstavnik Turističke zajednice Makarske

Sezona počinje već u travnju

*Zahvaljujući idealnim vremenskim uvjetima, već u svibnju i lipnju je veoma toplo i može se planirati godišnji odmor * Makarska je rivijera sve više destinacija mladih*

Razgovor vodio: Dražen Prčić

U okviru promotivnog posjeta Subotici i marketinških djelatnosti u svezi predstavljanja turističkih potencijala Makarske, Omiša i Trogira, najveći grad na sjeveru Bačke posjetio je i *Blaško Barbarić*, diplomirani turizmolog i predstavnik Turističke zajednice Makarske.

na i puno se toga promijenilo. S kakvim kapacitetima, danas, raspolaže vaš grad i što se nudi potencijalnim gostima?

Generalno gledano, kvaliteta ponude naše rivijere se u međuvremenu podigla za najmanje jednu zvjezdicu. Primjerice, nekadašnjih radničkih odmarališta, u kojima je lje-

kilometara. Karakteristična odlika ove rivijere, što je nama izuzetno drago, je činjenica kako sve više postajemo privlačni mladim naraštajima i sukladno tome tijekom sezone kod nas se radi puna 24 sata. Cijeli grad i okolna mjesta žive praktički do »jutra«, a i mi skupa s »mladošću« koja ljetuje kod nas.

► S obzirom na blizinu južnog Jadrana i idealne vremenske uvjete i turistička sezona ima mogućnost znatno ranijeg početka u odnosu na ostala turistička središta. Kada točno »otvarate vrata« potencijalnim gostima?

Kod nas u Makarskoj sezonu otvaramo 1. travnja i ona traje sve do desetog mjeseca, opet ovisno o broju gostiju i tadanjim vremenskim uvjetima. Zahvaljujući naklo-

nosti vremena, mogu reći kako su svibanj i lipanj sada veoma topli i predstavljaju idealno vrijeme za godišnji odmor, pružaju mogućnost izbjegavanja onih najvećih gužvi tijekom srpnja i kolovoza. Samim tim uspijevamo kvalitetno produljiti i vrijeme turističke sezone.

► Što biste poručili potencijalnim vojvođanskim gostima Makarske i njene rivijere?

Poručio bih im kako ih nismo zaboravili, osobito one koji su nekada ljetovali i dolazili kod nas, da dođu i obnovimo stara prijateljstva. A novima, i posebice mladima, da dođu i sami se uvjere u ljepote našeg dijela obale. Želim im dobrodošlicu na Makarskoj rivijeri.

Na promociji u plavoj vijećnici: Blaško Barbarić

U kraćem razgovoru nakon same prezentacije, pojasnio je prednosti turističke ponude ovog dijela Jadrana.

► Koliko dugo radite u turizmu?

U neposrednom turističkom angažmanu, na različitim poslovima vezanim za ovu gospodarsku djelatnost, radim već više od 30 godina. Počeo sam, što se kaže, kao »mali od kužine« tj. kao recepcionar, potom stigao do pozicije direktora hotela i nakon privatizacije postao vlasnikom turističke agencije iz Makarske.

► U vremenima zajedničke države Makarska i njena rivijera predstavljali su izuzetno popularnu turističku destinaciju brojnih žitelja Vojvodine. Od tada je prošlo već punih petnaest godi-

tovalo najviše ljudi iz Vojvodine, gotovo da i više nema. S promjenama i restrukturiranjem turističkih kapaciteta, te ponajviše privatizacijom ovog sektora, uvedeni su novi, moderni standardi ponude, a samim tim se promijenio i profil gostiju koji ljetuju na našem dijelu obale. U prvom redu to su Talijani, potom Česi, Mađari, koji u najvećoj mjeri pune privatne kapacitete, te Nijemci, koji pak najviše ljetuju u hotelskom aranžmanu.

► Kako biste, ponajprije onim mladima koji još nisu bili gotovo ni rođeni u vrijeme Jugoslavije, opisali i približili Makarsku rivijeru?

Makarska rivijera se proteže od Brela, mjesta Dubci, pa sve do Gradca, to znači okruženje od 46

PALIĆ, BANATSKA 20, TEL.:0637394750

REGISTRACIJA VOZILA

DDOR NOVI SAD - a.d.o.

TEHNIČKI PREGLED

OSIGURANJE

REGISTRACIJA

ZELENI KARTON

Info telefon: 024/621-394

www.ddor.net

METALS BANKA

VISA

**NA KREDIT DO 12
MESEČNIH RATA**

KOMPLETNU USLUGU REGISTRACIJE VAŠEG VOZILA MOŽETE DOBITI NA ŠALTERIMA DDOR A NA SLEDEĆIM PUNKTOVIMA TEHNIČKOG PREGLEDA

* Interšped 622-107 * SMB Mehanizacija i transport 566-038 * AUTOMOTOKLUB 555-740

* JP SuboticaTrans 541-948 * Grgo Bravar 566-220 * Servis Auto, Čantavir 763-207 * Senna d.o.o. Hajdukovo 758-029;

* Dinamoremont 523-561 * AMK, Kanjiža 874-040 * EURO COOP, Kanjiža 876-720

**PETAK
6.4.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: Rođeni u divljini
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Među nama, emisija
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Julia 5., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.50 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Škrinja
21.05 - Pasija, američki film
23.15 - Vijesti
23.25 - Emisija opće prakse
00.30 - Vijesti iz kulture
00.40 - Loveći Holdena, američki film
02.20 - Vijesti dana
02.30 - Začarani krug, kanadski film
04.20 - A Gnome Named Gnorm, američki film
05.50 - Julia 5., serija
06.35 - Znanstvena petica
07.05 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Moomini, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - 10 minuta
09.55 - Navrh jezika
10.20 - Zvezdani ratovi, crtana serija
10.35 - Nisu krive koale, serija za mlade
11.05 - Mali titani, crtana serija
11.30 - Mali titani, crtana serija
11.50 - Daj sve od sebe, američki film
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Snaga srca, kanadsko-američki film

15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Iznošenje Kristove plaštenice, prijenos pravoslavnog bogoslužja
16.50 - Vijesti na Drugom
17.00 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
17.25 - Život je lijep
17.55 - Rukomet (M), prijateljska utakmica: BiH - Hrvatska 1. poluvrijeme
18.40 - Vijesti na Drugom
18.50 - Rukomet (M), prijateljska utakmica: BiH - Hrvatska 2. poluvrijeme
19.35 - M.A.S.H. 8., humoristična serija
20.05 - Genijalci
20.45 - Naši i Vaši, serija
21.15 - Koloseum: Križni put, prijenos
22.50 - Vijesti na Drugom
23.02 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
23.05 - The Strange Case of Sherlock Holmes, mini-serija
00.40 - Ususret PORINU: Dubravko Detoni (1/3)
01.10 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
01.30 - Pregled programa za subotu

07.20 Zenki, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Kontakt, talk show
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.20 Cosbi show, serija
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Oluja, serija
18.10 Sekunde do katastrofe, dokumentarna serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
21.00 Cimmer fraj, serija
21.30 Cliffhanger - Na rubu, igrani film
23.30 Vijesti Nove TV
23.40 Seinfeld, serija
00.00 National geographic report
00.10 Juda, igrani film
01.40 Gospodica Julie, film
03.10 JAG, serija
04.00 Istraga, kriminalistički magazin
05.20 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
07.15 Ed, Edd i Eddy
07.40 Medvjedići dobra srca
08.05 Deseta policijska, dramska serija
09.05 Sudnica, show (R)
10.00 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
10.30 Spot, igrani film, komedija
12.10 Vijesti
12.15 Richie Rich, igrani film, obiteljski
13.50 I.Q., igrani film, romantična komedija
15.35 Poruka u boci, igrani film, ljubavna drama
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Fear Factor, show
21.00 Slomljena strijela, igrani film, akcijski
22.55 Gas do daske 2, igrani film, akcijska komedija
00.30 Vijesti
00.40 Razbijač, igrani film
02.35 Ljubav nema pravila, igrani film, drama (R)

**SUBOTA
7.4.2007.**

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Vijesti
09.00 - Velike filmske zvijezde: Annydupery
09.30 - Kinoteka: O.H.M.S., britanski film
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.30 - Vijesti
14.45 - Oprah Show
15.35 - Reporter
16.45 - Vijesti
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.40 - Bonobo, Missing in Action, dokumentarni film
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.03 - Uskrsna čestitka kardinala Josipa Bozanića

20.20 - Kazalište u kući, TV serija
21.00 - Zvijezde pjevaju (1.)
22.15 - Nicholas Nickleby, američko-britanski film
00.30 - Vijesti dana
00.40 - Cuba libre, američko-njemački film
02.25 - Oči anđela, američki film
03.55 - Under My Skin, kanadski film
05.20 - Pod kaznom do smrti 5., humoristična serija
05.40 - Oprah Show
06.25 - Velike filmske zvijezde
06.55 - Dvoboj strasti, serija

07.50 - TV raspored
07.55 - Kuala Lumpur: Kvalifikacijski trening F1 za Veliku nagradu Malezije, prijenos
09.10 - Obični ljudi, serija
11.25 - Kućni ljubimci
12.00 - Briljanteen
12.50 - Parlaonica
13.45 - O.C. 3., serija
14.25 - Automagazin
15.00 - Billy Elliott, britanski film
16.55 - Američka predsjednica, serija
17.35 - Nell, američki film
19.26 - Pod kaznom do smrti 5., humoristična serija
19.46 - Skica za portret
20.00 - Emisija
20.10 - Rijeka - Varteks, prijenos
22.05 - Emisija
22.45 - Sportske vijesti
22.55 - Snaga pravde, serija
23.40 - Obavještajci 3., serija
00.25 - Šaptačica duhovima, serija
01.05 - Pregled programa za nedjelju

06.20 Ivanhoe, crtani film
07.10 Atom, crtana serija
07.30 Power Rangers S.P.D., serija
08.00 Bratz, crtana serija
08.20 Yu-gi-oh GX, crtana serija
08.50 Automotiv, auto moto magazin
09.20 Navigator, nautički magazin
10.00 Nova lova - kviz
12.00 Kviskoteka, kviz
13.10 Goalissimo
13.30 Engleska nogometna liga, emisija

13.40 Engleska nogometna liga, Chelsea i Tottenham, 1. pol. prijenos
14.30 Engleska nogometna liga, emisija
14.40 Engleska nogometna liga, Chelsea i Tottenham, 1. pol. prijenos
15.40 Engleska nogometna liga, emisija
15.40 Istraga, kriminalistički magazin
17.15 Vijesti Nove TV
17.20 Kod Ane, kulinarski show
18.00 Nad lipom 35
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show, zabavna emisija
21.40 Rambo, igrani film
23.20 Željezni orao, igrani film
01.20 Tajna meta, igrani film
02.50 Policijska priča, film
04.20 Željezni orao, igrani film

06.55 Nikola, serija
07.20 Fifi i cvjetno društvo
08.05 Trollz, crtana serija
08.30 Jagodica Bobica
08.55 SpužvaBob Skockani
09.20 Corrina, Corrina, film
11.15 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
13.45 Vijesti uz ručak
13.55 Everwood
14.45 Scooby-Doo, igrani film
16.10 Juwanna Mann, film
17.45 Zvijezde Ekstra: Najseksi rock zvijezde, zabavna emisija
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta
20.05 Bogovi su pali na tjele, igrani film, komedija
21.55 Ljubav je slijep, igrani film, komedija
23.50 Bez povratka, film, horor
01.30 Slomljena strijela, film

**NEDJELJA
8.4.2007.**

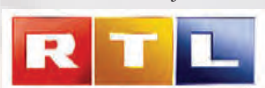
07.40 - TV raspored
07.45 - TV kalendar
07.55 - Barbie na labudem jezeru, američki animirani film
09.25 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.50 - Lilo i Stitch
10.15 - Vijesti

10.30 - Rim: Misa - Uskrs, prijenos
 11.55 - Rim: Urbi et orbi, prijenos
 12.40 - Dnevnik
 13.10 - Rijeka: More
 13.40 - Vodički žudiji, emisija pučke i predajne kulture
 14.20 - Vijesti
 14.30 - Škrinja: Vilina kosa
 15.30 - Planet Zemlja 2, dokumentarna serija
 16.25 - Jelovnici izgubljenog vremena (9/10)
 16.45 - Život s cvijećem (9/10)
 17.10 - Uzmi ili ostavi, TV igra
 17.50 - Pobuna u kokošinju, britanski animirani film
 19.15 - LOTO 6/45
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
 21.10 - Odmori se, zaslužio si II. - TV serija
 21.50 - Špizizza
 22.40 - Zvonar katedrale, eksperimentalni film
 23.08 - Vijesti
 23.20 - Tom Browns
 Schooldays, TV film
 01.00 - Vijesti dana
 01.05 - 24 (5.), serija
 01.45 - 24 (5.), serija
 02.30 - Planet Zemlja 2
 03.20 - Petar Barbarić - travnički svetac, dokumentarna emisija
 03.50 - Škrinja: Vilina kosa
 04.45 - Milijada, dokumentarna emisija
 05.15 - Zvonar katedrale
 05.40 - Vodički žudiji, emisija pučke i predajne kulture
 06.15 - Rijeka: More

19.30 - Magazin nogometne Lige prvaka
 20.05 - Princezini dnevnici, američki film
 22.00 - 24 (5.), serija
 22.45 - 24 (5.), serija
 23.30 - Evergreen: Ben Hur, američki film
 02.55 - Pregled programa za ponedjeljak

06.20 Uskrsni lov na jaje, crtani film
 07.00 Tri kralja, crtani film
 08.20 National Geographic report
 08.20 Deset božjih zapovijedi, igrani film
 12.00 Cimmer fraj, serija
 13.20 Naša mala klinika, serija
 14.20 Karate Kid 2, igrani film
 16.20 Vijesti Nove TV
 16.30 Rambo, igrani film
 18.10 Epicentar, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Nad lipom 35, glazbeni show
 21.30 Sahara, igrani film
 23.40 Red Carpet, zabavna emisija
 00.40 Romansa u Seattleu, igrani film
 02.20 Ruby&Quentin, igrani film
 03.50 Karate Kid 2, igrani film
 05.40 Zuhra light show, zabavna emisija

07.05 Nikola, serija
 07.35 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija (pet epizoda)
 08.05 Looney tunes, crtana serija
 08.25 Jagodica Bobica, crtana serija
 08.50 SpužvaBob Skockani, crtana serija
 09.15 Edel i Starck: snažni i odvažni, humoristična serija
 10.10 Jednom lopov, akcijska serija
 10.55 Red Bull Air Race 2006. - Best of, sportsko-dokumentarna emisija
 11.30 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica (R)
 12.40 Nadreality show (R)
 13.10 Bibin svijet, humoristična serija (R)
 13.55 Vijesti uz ručak

14.00 Bogovi su pali na tjeme, igrani film, komedija (R)
 16.00 Riba ribi grize rep, igrani film, animirani
 17.35 Odred za čistoću, zabavna emisija
 18.05 Ekkluziv, magazin
 18.45 Vijesti
 19.10 Salto, zabavna emisija
 20.05 Policijska patrola, dokumentarna sapunica
 20.50 Zakon braće, kriminalistička serija
 21.45 CSI, kriminalistička serija
 22.40 Družba pravih gentlemana, igrani film, avanturistički
 00.30 Ljubav je slijepa, igrani film, komedija (R)
 02.25 Bez povratka, igrani film, horor (R)

PONEDJELJAK 9.4.2007.

06.45 - TV raspored
 06.50 - TV kalendar
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
 10.00 - Vijesti
 10.06 - National Geographic: Najčudesniji trenuci
 11.00 - Riječ i život: Uskrs - radost života, religijski program
 12.00 - Dnevnik (T)
 12.30 - Dvoboj strasti, serija
 13.17 - Radni ručak
 14.12 - Julia, neobična žena 5., serija
 15.00 - Vijesti
 15.10 - Aladdin, crtana serija
 15.32 - Nora fora, igra za djecu
 16.00 - Alpe-Dunav-Jadran
 16.35 - Život uživo
 17.40 - Vijesti
 17.55 - Najslabija karika, kviz
 18.40 - Obični ljudi, serija
 19.30 - Dnevnik (T)
 20.05 - Volim nevolje, film
 22.10 - Vijesti iz kulture
 22.20 - Na rubu znanosti: Mistične pojave u kršćanstvu
 23.25 - Vijesti dana
 23.30 - Dobro ugođena večer: Bruckner, VII. simfonija
 00.40 - Julia, neobična žena 5., serija
 01.25 - CSI: Las Vegas 7.
 02.10 - Pod kaznom do smrti 5.
 02.30 - 24 (5.), serija
 03.15 - 24 (5.), serija
 03.55 - Kraljeva nevjesta, američki film

05.30 - Alpe-Dunav-Jadran
 06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
 07.50 - TV kalendar
 08.00 - ŽUTOKLJUNAC
 08.55 - Moomini, crtana serija
 09.20 - Rovinj: Majstori svirači, snimka koncerta
 10.30 - Nisu krive koale, serija za mlade
 10.55 - Mali titani, crtana serija
 11.20 - Mali titani, crtana serija
 11.40 - Pobuna u kokošinju, britanski animirani film
 13.05 - Dokumentarna emisija
 13.35 - Vijesti na Drugom
 13.40 - Kraljeva nevjesta, američki film
 15.15 - Ubojstvo, napisala je - serija
 16.00 - Vijesti na Drugom
 16.10 - Kazalište u kući
 16.45 - Pričekajmo
 17.00 - Pričekajmo
 17.15 - Dva i pol muškarca 3.
 17.35 - Direkt
 18.00 - Nebeski dodir, dokumentarna emisija
 18.33 - Vijesti na Drugom
 18.55 - Večernja škola
 19.25 - Pod kaznom do smrti 5.
 19.45 - M.A.S.H. 8.
 20.15 - CSI: Las Vegas 7.
 21.00 - Luda kuća 2., serija
 21.45 - Vijesti na Drugom
 22.00 - 24 (5.), serija
 22.45 - 24 (5.), serija
 23.25 - Pričekajmo
 23.40 - Pričekajmo
 23.55 - Dva i pol muškarca 3.
 00.15 - Pregled programa za utorak

05.40 Uskrsni lov na jaje
 06.20 Yu-Gi-Oh, crtana serija
 06.50 Šaljivi kućni video
 07.20 Čarobnice, serija
 08.10 Slučajni partneri, serija
 09.10 Večernja škola - Praksa
 10.00 Nova lova - TV igra
 12.00 Vijesti
 12.40 Romansa u Seattleu, film
 14.30 Sahara, igrani film
 16.40 Vijesti Nove TV
 17.00 Nad lipom 35, humoristično glazbeni show
 18.15 Kontakt, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Večernja škola - Praksa
 20.40 Kućanice, serija
 21.30 Uvod u anatomiju, serija
 22.30 Vijesti Nove TV
 22.40 Sex inspektori, serija

23.30 Medicinska istraga, serija
 00.20 Seinfeld, serija
 00.50 Prvi radni dan, serija
 01.40 Uskraćena njega, film
 03.30 JAG, serija
 04.20 Medicinska istraga, serija
 05.10 Red Carpet, zabavna emisija
 06.00 Kraj programa

07.10 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
 07.25 Ed, Edd i Eddy, crtana serija
 07.50 Medvjedići dobra srca
 08.15 Deseta policijska
 09.10 Sudnica, show (R)
 10.10 O mačkama i psima, igrani film
 11.40 Vijesti
 11.45 Ekkluziv, magazin (R)
 12.25 Sanja: Sanja mi je vratila osmijeh i samopouzdanje!, show
 13.15 Zabranjena ljubav, (R)
 13.45 Amerika, telenovela (2 epizode)
 15.30 Princ iz Bel-Aira
 15.55 Puna kuća
 16.25 Pod istim krovom
 16.55 Sam svoj majstor
 17.20 Bračne vode
 17.45 Sudnica, show
 18.45 Vijesti
 19.10 Eksploziv, magazin
 19.35 Zabranjena ljubav
 20.05 CSI: Miami, kriminalistička serija
 20.50 Zakon braće, kriminalistička serija
 21.35 X-men 2, igrani film, znanstveno-fantastični
 00.00 Vijesti
 00.15 Zakon braće, kriminalistička serija (dvije epizode) (R)
 01.50 Družba pravih gentlemana, igrani film, avanturistički (R)

UTORAK 10.4.2007.

06.45 - TV raspored
 06.50 - TV kalendar
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.08 - Mali savjeti za poljoprivrednike
 09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
 10.00 - Vijesti
 10.06 - National Geographic: Bitka arktičkih divova
 11.00 - Vijesti iz kulture

11.05 - Normalan život, emisija
za osobe s invaliditetom
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.12 - Julia, neobična
žena 5., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Potrošački kod
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Globalno sijelo
20.45 - Kontraplan
21.40 - Poslovni klub
22.15 - Otvoreno (+Vijesti)
23.10 - Vijesti iz kulture
23.20 - Peščenopolis,
dokumentarni film
00.35 - Vijesti dana
00.45 - Ponoćna antologija:
Serenade, australski film
02.25 - Julia, neobična
žena 5., serija
03.10 - Dr. House 2., serija
03.55 - Pod kaznom do smrti 5.
04.15 - M.A.S.H. 8., serija
04.40 - Pritisak na tlak, serija
05.00 - Poslovni klub
05.30 - Potrošački kod
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Moomini, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Abeceda EU
09.55 - Promjene
10.20 - Nisu krive koale,
serija za mlade
10.50 - Mali titani, crtana serija
11.15 - Mali titani, crtana serija
11.35 - Genijalac, film
13.00 - Čardak i na nebu i na
zemlji,
dokumentarna emisija
13.30 - Vijesti na Drugom
13.35 - Prijateljice: na početku,
američki film
15.00 - Ubojstvo,
napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Luda kuća 2., serija
16.45 - Pričekajmo
17.00 - Pričekajmo
17.15 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
17.35 - Umjak,
znanstveni magazin
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola

19.25 - Pod kaznom do smrti 5.
19.45 - M.A.S.H. 8.,
humoristična serija
20.10 - Pritisak na tlak,
humoristična serija
20.35 - Nogometna Liga
prvaka, 1. poluvrijeme
21.35 - Vijesti na Drugom
21.40 - Nogometna Liga
prvaka, 2. poluvrijeme
22.45 - Dr. House 2., serija
23.30 - Nogometna Liga
prvaka - sažetak
druge utakmice
23.50 - Pričekajmo
00.05 - Pričekajmo
00.20 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
00.40 - TV raspored za srijedu

07.20 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Kontakt, talk show
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.20 Cosby show, serija
13.20 Večernja škola - Praksa
14.05 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani
Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Naša mala klinika, serija
21.30 Kajmak i marmelada,
igrani film
23.10 Vijesti Nove TV
23.20 Medij, serija
00.10 Seinfeld, serija
00.40 Taksist, serija
01.30 Smijeh stanuje na
23. katu, igrani film
03.00 JAG, serija
03.50 Sex inspektori, serija
04.40 Medij, serija
05.30 Epicentar, talk show
06.30 Kraj programa

07.30 Fifi i cvjetno društvo
07.45 Ed, Edd i Eddy
08.10 Medvjedići dobra srca
08.35 Deseta policijska
09.30 Sudnica, show (R)
10.30 Moj prijatelj Willy,
igrani film, obiteljski
11.50 Vijesti
11.55 Exploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Najvažnija
pitanja koja moramo
postaviti prije braka, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)

13.45 Amerika, telenovela
15.30 Princ iz Bel- Aira
15.55 Puna kuća, serija
16.25 Pod istim krovom, serija
16.55 Sam svoj majstor, serija
17.20 Bračne vode, serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Bibin svijet
20.40 Nadreality show
21.10 Nikad se nisam poljubila,
igrani film, komedija
22.55 Reži me, dramska serija
23.50 Vijesti
00.05 X-men 2, film, (R)
02.20 CSI: Miami, (R)

09.10 - Ubojstvo,
napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic:
Varati smrt - Pokusni piloti
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Treća dob, emisija
za umirovljenike
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.12 - Julia, neobična
žena 5., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.29 - Vijesti
17.39 - Metro express, emisija
pod pokroviteljstvom
17.45 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Obični ljudi, serija
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Piramida,
zabavni program
21.10 - Sudski poziv
21.45 - Otvoreno (+Vijesti)
22.50 - Drugi format
23.45 - Vijesti dana
23.55 - Festivali filmovi:
Bicycleran (The Cyclist),
iranski film
01.15 - Julia, neobična
žena 5., serija
02.00 - Galactica 2., serija
02.45 - Pod kaznom do smrti 5.
03.05 - M.A.S.H. 8.
03.30 - Reprizni program
04.05 - Glas domovine
04.35 - Drugi format
05.30 - Euromagazin
06.00 - Dvoboj strasti, serija

08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Moomini, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Otokar
09.55 - Športerica
10.20 - Zvezdani ratovi
10.35 - Nisu krive koale
11.00 - Mali titani, crtana serija
11.25 - Mali titani, crtana serija
11.45 - Dadiljine pustolovine,
američki film
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Rien ne va plus,
francuski film
15.00 - Ubojstvo,
napisala je - serija
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Globalno sijelo
16.40 - Pričekajmo
16.55 - Pričekajmo
17.10 - Dva i pol muškarca 3.
17.35 - Euromagazin
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Pod kaznom do smrti 5.
19.45 - M.A.S.H. 8.
20.10 - Emisija
20.40 - 1. poluvrijeme
21.35 - Vijesti na Drugom
21.40 - 2. poluvrijeme
22.40 - Emisija
23.00 - Galactica 2., serija
23.40 - Nogometna Liga
prvaka - sažetak druge
utakmice
00.00 - Metro express
00.05 - Pričekajmo
00.20 - Pričekajmo
00.35 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
00.55 - Pregled programa
za četvrtak

07.20 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Kontakt, talk show
10.00 Nova lova - kviz
12.00 Vijesti
12.20 Cosby show, serija
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani
Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Kviskoteka, kviz
21.50 U sridu, društveno
politički magazin

23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Novac, business magazin
23.40 Seinfeld, serija
00.10 Ništa zajedničko, serija
00.35 Sve što znam o
muškarcima, serija
01.00 National geographic
report:
01.00 Taksist, serija
01.50 Gdica Lettie i ja, film
03.30 JAG, serija
04.10 Ništa zajedničko, serija
04.40 Sve što znam o
muškarcima, serija
05.00 U sridu, društveno
politički magazin
06.10 Kraj programa

07.15 Fifi i cvjetno društvo
07.30 Ed, Edd i Eddy
07.55 Medvjedići dobra srca
08.20 Deseta policijska
09.15 Sudnica, show (R)
10.10 Richie Rich, igrani film
11.50 Vijesti
11.55 Exploziv, magazin (R)
12.25 Sanja:
Kokain i slavni, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, (dvije epizode)
15.30 Princ iz Bel- Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Kosti, serija
20.55 Zaboravljeni slučaj,
kriminalistička serija
21.45 Ubojiti nagon, serija
22.40 Reži me, dramska serija
23.35 Vijesti
23.50 Red Bull Air Race 2006.
- Best of, sportsko-
dokumentarna emisija (R)
00.40 Fear Factor, show (R)
01.35 Nikad se nisam poljubila,
igrani film, komedija (R)

09.10 - Ubojstvo,
napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic:
Povratak mumije
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Trenutak spoznaje,
emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija

13.17 - Radni ručak
14.12 - Julia, neobična žena 5., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Goranska jutrenja, dokumentarna emisija
16.35 - Život uživo
17.40 - Vijesti
17.50 - Metro express
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Brisani prostor
22.40 - Otvoreno (+Vijesti)
23.35 - Vijesti iz kulture
23.45 - La bomba (Once Upon a Time in Little Italy), talijanski film
01.25 - Vijesti dana
01.30 - Julia, neobična žena 5., serija
02.15 - CSI Miami 4., serija
03.00 - Pod kaznom do smrti 5.
03.20 - M.A.S.H. 8.
03.45 - National Geographic: Povratak mumije
04.40 - Pola ure kulture
05.10 - Brisani prostor
06.00 - Dvoboj strasti, serija

08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Moomini, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.55 - Kokice
10.20 - Zvezdani ratovi, crtana serija
10.35 - Nisu krive koale, serija za mlade
11.05 - Mali titani, crtana serija
11.30 - Mali titani, crtana serija
11.50 - Nestali profesor, film
13.10 - Skica za portret
13.20 - Vijesti na Drugom
13.25 - Thunderbirds, film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Sudski poziv
16.40 - Pričekajmo
16.55 - Pričekajmo
17.10 - Dva i pol muškarca 3.
17.35 - Sasvim obični ljudi
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - Pod kaznom do smrti 5.
19.45 - M.A.S.H. 8.
20.15 - CSI Miami 4., serija
21.00 - Bitange i princeze 3.
21.40 - Luka i igara
22.05 - Vijesti na Drugom
22.20 - Vrtoglavica 2
22.50 - Metro express
22.55 - Čelija, film
00.35 - Pričekajmo
00.50 - Pričekajmo

01.05 - Dva i pol muškarca 3.
01.25 - Pregled programa za petak

07.20 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Kontakt, talk show
10.00 Nova lova - kviz
12.00 Vijesti
12.20 Cosby show, serija
13.20 Večernja škola - Praksa
14.00 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.15 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Istraga, kriminalistički magazin
22.10 Vijesti Nove TV
22.20 Slijepa pravda, serija
23.10 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Taksist, serija
01.20 Prijetnja iz školskih klupa, igrani film
02.50 JAG, serija
04.20 Slijepa pravda, serija
05.10 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
06.00 Novac, business magazin
06.30 Kraj programa

07.15 Fifi i cvjetno društvo
07.30 Ed, Edd i Eddy
07.55 Medvjedići dobra srca
08.20 Deseta policijska, serija
09.15 Sudnica, show (R)
10.15 Bermudski trokut, film
11.50 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: No Rolex, no sex!
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, (dvije epizode)
15.30 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica
21.10 Bijeli prah, igrani film
23.20 Reži me, dramska serija
00.15 Vijesti
00.30 Kost, serija (R)
01.25 Zaboravljeni slučaj, (R)
02.10 Ubojiti nagon, serija (R)

TV TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »TV Tjednik« na programu YU ECO televizije emitira se petkom u 22,30. Repriza je nedjeljom u 10,30 sati.
E-mail: tvtjednik@yahoo.com

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PRIZMA

Emisija na hrvatskom jeziku »Prizma« emitira se nedjeljom na RTV2 u 16.30 sati. Ovo izdanje magazina u tematskom dijelu donosi izvještaj s filmske tribine u Zagrebu, na kojoj su predstavljeni kratki igrani filmovi Ivana Ivakovića Ivandekića. U okviru emisije bit će prikazan i jedan od njegovih filmova »Klapim«.
E-mail emisije je: prizma@rtv.co.yu

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Ususret Europi' (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Kamo za vikend' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultura četvrtkom' (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)

20,30 – 21,00

- Glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', zabavna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (zanimljivosti, moda, Tjedni vodič)
- 19,30 'Priča za laku noć' – Dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba

Mali oglasi

Prodajem kuću u Starom Žedniku, u centru sela, 84 m², dvije sobe, kuhinja i kupatilo. Plac je dvije motike s postojećim objektima. Interesirati se na broj tel. 787-091, ili 063 80 87 840.

Kupujem sređenu četvorosobnu kuću ili kuću za rušenje s većim placem u Subotici, prvenstvo lokacije imaju Mjesne zajednice: Bajnat, Novo selo, Ker ili Gat. Tel. 063 80 87 840.

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem, Karan. Tel: 025 830 475 i 063 71 74 888.

Cjenik reklamnog prostora

POSLEDNJA STRANA / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	6.000 din	7.080,00 din
1/2	3.600 din	4.248,00 din
1/4	2.000 din	2.360,00 din

UNUTARNJE STRANE / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	4.000 din	4.720,00 din
1/2	2.400 din	2.832,00 din
1/4	1.360 din	1.604,80 din
1/8	950 din	1.121,00 din
1/12	600 din	708,00 din

DRUGA I PREPOSLEDNJA STRANA / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	5.000 din	5.900 din
1/2	3.000 din	3.540 din
1/4	1.700 din	2.040 din

Iskoristite popuste!

Za vezane cijene u 4 ili više brojava odobravamo popust od 20%. SPECIJALAN POPUST ZA GODIŠNU UGOVOR O REKLAMIRANJU.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
 A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
 POGREBNE OPREME
 PREVOZ I CEREMONIJAL
 SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavlja prijevoz putnika na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

